

Møteinnkalling

Utvalg: **Universitetsstyret**
Møtested: Sirkulasjonssak på Teams
Møtedato: 26.06.2020

Sirkulasjonssak med stemmefrist fredag 26. juni kl. 11.

Saksliste

<i>Saksnr</i>	<i>Tittel/beskrivelse</i>	<i>U.off.</i>	<i>Arkivref.</i>
S 31/20	Tilbakemelding på utkast til brev om etatsstyring 2020	X	2020/1480
S 32/20	Saksfremlegg - Ny studie- og eksamensforskrift		2020/1542

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
26.06.2020

Sak:
32/20

Saksframlegg - Ny forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Innstilling til vedtak:

- 1. Universitetsstyret vedtar vedlagte forslag til forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.*
- 2. Den nye forskriften trer i kraft med virkning fra 1.8.2020*

Bakgrunn:

I denne saken fremlegges forslag til ny forskrift om studier og eksamener. Forskriften erstatter forskrift 5. juli 2009 nr. 533 om eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, og forskrift 12. desember 2008 nr. 1568 om studier ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Dersom forskriften blir vedtatt vil den tre i kraft fra 1. august 2020.

Formålet med forslaget er å slå sammen gjeldende studieforskrift og eksamensforskrift, samt å gjøre den nye forskriften kortere og mer overordnet i formen. Alt av rutinebeskrivelser er tatt ut av forskriften, slik at fremtidige endringer i intern arbeidsdeling ikke vil kreve endringer av selve forskriften. Det legges opp til at rutiner heller fastsettes i kvalitetssystem og retningslinjer.

I tillegg til en ren sammenslåing og forenkling av gjeldende forskrifter, inneholder det nye utkastet til forskrift også forslag til noen substansielle endringer i enkeltbestemmelser. Disse må realitetsbehandles av styret og vil gjennomgå punktvis nedenfor.

Forslag til ny forskrift følger som *vedlegg 1*. Høringsbrev følger som *vedlegg 2*. Svar på høring følger som *vedlegg 3*. Gjeldende eksamensforskrift følger som *vedlegg 4*. Gjeldende studieforskrift følger som *vedlegg 5*.

Forslag til endringer

- 1. Antall studiepoeng i mastergrad som ikke skal være en del av tidligere grad (§ 9)*

Det følger av gjeldende studieforskrift § 9 fjerde ledd at minst 90 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for mastergraden, ikke skal være en del av tidligere oppnådd grad eller

yrkesutdanning. Universitetsdirektøren foreslår å endre kravet fra 90 til 60 studiepoeng. Dette medfører at for studenter som oppfyller kravene til flere grader ved UiT, vil det være større rom for å få utstedt formell dokumentasjon i form av vitnemål. Forslaget er i tråd med andre institusjoners tilsvarende bestemmelser.

2. Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging (§ 16)

Det følger av gjeldende eksamensforskrift § 8 tredje ledd at dispensasjon fra fristene kan gis det første semesteret en utenlandsk student er registrert ved universitetet. Universitetsdirektøren foreslår at dette skal gjelde alle studenter i sitt første semester. Begrunnelsen er at det ikke foreligger tilstrekkelig saklig grunnlag for å skille mellom disse to gruppene, og at det kan være i strid med prinsippet om likebehandling.

3. Bærbar datamaskin (§ 23)

Universitetsdirektøren foreslår at det tas inn en bestemmelse som fastslår at studenter må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved eksamen. Universitetet har hjemmel i forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler § 3-3 tredje ledd for å fastsette et slikt krav. Forslaget er også i tråd med flere andre institusjoners tilsvarende bestemmelser.

4. Frist for å levere legeerklæring ved sykdom under eksamen (§ 25)

Det følger av gjeldende eksamensforskrift § 17 andre ledd at studenter gis rett til utsatt eksamen dersom legeerklæring leveres senest to døgn etter eksamen. Universitetsdirektøren foreslår å endre fristen for å levere legeerklæring fra to dager til en uke. Dette er i tråd med andre institusjoners tilsvarende bestemmelser.

5. Sensurfrist (§ 40)

Universitetsdirektøren har i ny forskrift foreslått at sensurfrist på seks uker kan settes for større selvstendige arbeider normert til 20 studiepoeng eller mer. Det følger av gjeldende eksamensforskrift § 42 første ledd at kun større arbeider på høyere grad kan ha en sensurfrist på seks uker. Bestemmelsen har nok vært utformet hovedsakelig med tanke på masteroppgaver, men enhetene har gjort oppmerksom på et behov for at også større arbeider på lavere grad trenger lengre sensurfrist, for eksempel store tverrfaglige emner med hjemmeksamen som strekker seg over lang tid. Universitetsdirektøren anser dette som rimelig.

6. Frist for svar på klage på karakter

Etter gjeldende eksamensforskrift § 42 første ledd gjelder den ordinære sensurfristen på tre uker også for klagebehandlingen ved klage på karakter. Universitetsdirektøren foreslår å fjerne denne bestemmelsen. Det vil si at forvaltningslovens krav til saksbehandling gjelder, altså at klagen skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

7. Alle deksamener skal gis en karakter (§ 34)

Universitetsdirektøren har i ny forskrift foreslått at alle deksamener skal gis en karakter. Grunnlaget for forslaget er at det vil bidra til transparens og etterrettelighet i sensuren. Det vil også kunne heve kvaliteten på sensuren, da sensorene blir nødt til å vurdere studentens kunnskaper og ferdigheter etter gitte vurderingsuttrykk.

8. Klage på deksamnen (§ 43)

Det følger av gjeldende eksamensforskrift § 46 fjerde ledd at ved eksamener som består av flere deler, er det ikke anledning til å framsette klage på karakterfastsettelsen før den endelige karakteren i emnet er kunngjort. Ved klage skal alle delene forelegges ny sensur. I ny forskrift er det foreslått at studenter også kan klage på karakter på deksamnen. En følge av dette er at studentene kan klage fortløpende, og at kun den aktuelle deksamnen forelegges ny sensur. Bakgrunnen for endringsforslaget er blant annet tilbakemeldinger fra enhetene om at det i store emner med mange deksamener ikke er hensiktsmessig at alle deksamener sensureres på nytt. Universitetsdirektøren mener videre at det i visse tilfeller kan anses om urimelig overfor studentene at det gjøres en ny vurdering av samtlige deksamener, dersom studenten mener det foreligger feil kun ved sensureringen av en enkelt deksamnen. Dersom deksamnenene ikke er vektet, er det foreslått at klagefristen først starter å løpe etter at endelig sensurvedtak er kunngjort. Dette medfører at studenter som skal opp til justerende muntlig eksamen, ikke kan klage på foreløpig karakter på skriftlig eksamen før muntlig eksamen er gjennomført. Dersom klage medfører endring i karakter på skriftlig eksamen skal det avholdes ny justerende muntlig eksamen. Dette er videreført fra gjeldende eksamensforskrift. Det kan bemerkes at også andre institusjoner gir studentene rett til å klage på deksamener.

9. Krav om skriftlig begrunnelse ved en tredje vurdering av karakter (§ 43)

Det følger av gjeldende eksamensforskrift § 46 tredje ledd at dersom karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer fra opprinnelig sensur, gjennomføres ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes. Dette er videreført i ny forskrift. I tillegg foreslås det at begrunnelse for ny karakter skal gis skriftlig. Utgangspunktet for begrunnelse for karakter vil fortsatt være at sensor velger om begrunnelse skal gis skriftlig eller muntlig. Universitetsdirektøren mener imidlertid at det ved en tredje vurdering bør stilles krav til skriftlighet. Det er uheldig dersom karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer, da det illustrerer at en av vurderingene ikke var riktige eller at sensorveiledning var mangelfull. Krav om skriftlig begrunnelse kan bidra til å synliggjøre overfor studenten at karakteren best mulig gjenspeiler studentens kunnskaper og ferdigheter, og kan også heve kvaliteten på sensurvedtaket.

10. Individuell tilrettelegging (§ 46)

Universitetsdirektøren ønsker ikke å videreføre eksamensforskriftens kapittel 5 om tilrettelegging i ny forskrift. I stedet foreslås det en enkeltbestemmelse, som er mer generell og overordnet.

Bestemmelsen gjengir i stor grad universitets- og høyskolelovens bestemmelse om tilrettelegging. Den nærmere praktiseringen av bestemmelsen vil fastsettes i felles retningslinjer for universitet. Dette er for øvrig i samsvar med andre institusjoners praksis.

11. Tap av studierett (§ 48)

Tap av studierett har til nå vært regulert både i studieforskriften og i eksamensforskriften. Studieforskriften hjemlet inndragelse av studierett på grunn av forsinket studieprogresjon (§ 16), og eksamensforskriften hjemlet inndragelse av studierett på grunn av ikke bestått eksamen etter tre forsøk (§ 25). I forslaget til ny forskrift er grunnlagene for tap av studierett samlet i en bestemmelse. Bestemmelsen er dessuten utvidet til å også hjemle inndragelse av studierett på bakgrunn av manglende semesterregistrering, ikke betalt semesteravgift, og ikke bekreftet utdanningsplan. Dette er på bakgrunn av at enhetene har gitt uttrykk for at de ønsker flere grunnlag til å inndra studieretten til studenter som faktisk ikke studerer, men likevel opptar begrensede studieplasser på bekostning av andre. Flere institusjoner har hjemler i sine forskrifter til å inndra studieretten på de nevnte grunnlagene. Rutiner for når og hvordan studieretten skal inndras i slike tilfeller må presiseres i retningslinjer/kvalitetssystem.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Hilde Berntsen

Vedlegg: 1. Forslag til ny forskrift om studier og eksamener ved UiT
2. Høringsbrev
3. Svar på høring
4. Gjeldende eksamensforskrift
5. Gjeldende studieforskrift

Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Fastsatt av styret ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet 17. juni 2020 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universitetet og høyskoler § 3-3, § 3-9 og § 3-10.

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1. Generelle bestemmelser	2
Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste	3
Kapittel 3. Grader	4
Kapittel 4. Registrering og eksamensmelding	6
Kapittel 5. Eksamensavvikling	7
Kapittel 6. Vurderingsuttrykk (karaktersystem)	12
Kapittel 7. Sensur, klage og fusk	13
Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon	16
Kapittel 9. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift	18
Kapittel 10. Ikrafttredelse.....	18

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

(1) Denne forskriften gjelder grader, studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT). Den gjelder også så langt det passer for eksamener i opplæringsdelen av ph.d.-programmene og for ph.d.-studiet generelt dersom forholdet ikke er regulert i ph.d.-forskriften.

(2) For studier hvor det er fastsatt nasjonale rammeplaner med bestemmelser som avviker fra denne forskriften, gjelder rammeplanens bestemmelser. For studier Universitetssenteret på Svalbard har ansvaret for, gjelder egne bestemmelser.

(3) Forskriften gjelder også så langt den passer for privatister dersom ikke annet er bestemt i fagplan/studieplan eller emnebeskrivelsen.

§ 2. Utfyllende bestemmelser

Fakultetene selv kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften om studier de er faglig ansvarlig for, og om forhold som er særegne for den enkelte eksamen. Disse skal ikke innebære innskrenkninger i de rettigheter og plikter som studenten har etter denne forskriften.

§ 3. Terminologi

<i>Arbeidskrav</i>	Arbeidskrav er arbeider og prøver som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen, men som ikke inngår i grunnlaget for endelig karakter.
<i>Diploma Supplement</i>	Vitnemålstillegg på engelsk og/eller norsk som skal gi informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høyskoler, og den enkelte students utdanning.
<i>Deleksamen</i>	Prøve som inngår i grunnlaget for endelig karakterfastsetting i emnet.
<i>Eksamen</i>	Prøve som alene gir grunnlag for karakterfastsetting i emnet.
<i>Ekstraordinær eksamen</i>	Eksamen som i særlige tilfeller kan avholdes for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen, jf. § 26.
<i>Emne</i>	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram.
<i>Emnebeskrivelse</i>	Beskrivelse av læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av emnet.
<i>Emnegruppe</i>	Samling av emner fra ett eller flere fag som i en fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet.
<i>Fag</i>	Samling av emner som er beslektet, og som er samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Fagplan</i>	En plan som konkretiserer det faglige innholdet i studier som reguleres av rammeplaner.
<i>Fordypning</i>	Gruppe av emner som i fagplanen/studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre på en slik måte at de bygger på og går ut over grunnnivået i et fag.
<i>Kontinuasjonseksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har framstilt seg og fått «ikke bestått» på siste ordinære eksamen, jf. § 25.

<i>Rammeplan</i>	En nasjonal plan fastsatt av departementet. Planen beskriver læringsmål, faglig innhold, oppbygging og gjennomføring av yrkesutdanninger.
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget eksamen skal bedømmes på. Sensorveiledningen skal inneholde en beskrivelse av hvilke momenter som skal være med i besvarelsen, og hvilke momenter som skal vektlegges spesielt i vurderingen, på bakgrunn av pensum, læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter.
<i>Student</i>	En person som er tatt opp til et studium ved UiT i samsvar med lov om universiteter og høyskoler §§ 3-6 og 3-7.
<i>Studieplan</i>	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på arbeidsmengde. 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats ved fulltidsstudier.
<i>Studieprogram</i>	En studieenhet som består av en samling emner med totalt læringsutbytte.
<i>Pensum</i>	Lærestoff, obligatorisk eller frivillig, som skal bidra til å oppnå læringsutbytte.
<i>Utdanningsplan</i>	En plan inngått mellom institusjonen og den enkelte student for gjennomføring av et studieprogram. Planen inneholder bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.
<i>Utsatt eksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har vært syke eller som har hatt gyldig grunn til fravær ved ordinær eksamen, jf. § 24.

Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste

§ 4. Fagplan/studieplan og emnebeskrivelse

- (1) Det skal fastsettes fagplan/studieplan for alle studier som tilbys ved UiT.
- (2) Studentene har plikt til å sette seg inn i sin fagplan/studieplan.
- (3) Endringer i fagplan/studieplan gis virkning fra neste studieår.
- (4) Alle emner ved UiT skal være gitt en emnebeskrivelse.

§ 5. Utdanningsplan

- (1) Universitetet skal avtale en utdanningsplan med den enkelte student som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer.
- (2) Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre det planlagte studiet eller studieløp fram til en grad eller yrkesutdanning på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.
- (3) Skifte av kull kan foretas etter avtale mellom universitetet og studenten. Kullskifte kan også ensidig foretas av universitetet når:

- a) Studenten er mer enn et halvt år forsinket i forhold til normert studieprogresjon eller ligger 30 studiepoeng eller mer etter normert studieprogresjon. Kullskifte innebærer endret utdanningsplan og kan også medføre endringer i pensum og eksamensordninger. Studenten skal gis skriftlig melding om skifte av kull.
- b) Studenten får endret studieprogresjon som følge av bestemmelser i fag- eller studieplan.

§ 6. Pensum

Oversikt over pensum skal være tilgjengelig for studentene senest ved semesterstart.

Kapittel 3. Grader

§ 7. Grader og yrkesutdanninger

UiT tildeler grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

§ 8. Bachelorgrad

(1) For å få tildelt en bachelorgrad, må studenten ha avlagt eksamen i og bestått emner som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng. De faglige krav til den aktuelle graden må være oppfylt.

(2) I de 180 studiepoengene skal det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng. Det kan i studieplanen angis at det i stedet for examen facultatum og et fagemne på 10 studiepoeng, kan inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. I førstesemesterstudiet skal det gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse. Dette leddet gjelder ikke for rammeplanstyrte utdanninger. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må studenten ha avlagt eksamen i og bestått examen philosophicum og examen facultatum.

(3) I de 180 studiepoengene skal det inngå en fordypning i fag, emne eller emnegruppe på minimum 80 studiepoeng dersom ikke annet framgår av rammeplan. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må det i tillegg til en fordypning på minimum 80 studiepoeng, inngå en emnegruppe med et samlet omfang på minimum 30 studiepoeng.

(4) Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for bachelorgraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning. Studenten må opplyse om eventuelle vitnemål utstedt fra annet universitet og høyskole.

§ 9. Mastergrad

(1) For å få tildelt mastergrad på 120 studiepoeng, mastergrad på 300 studiepoeng og erfaringsbasert mastergrad på 90 eller 120 studiepoeng, må kravene som stilles i forskrift om krav til mastergrad være oppfylt.

(2) I et mastergradsprogram på 300 studiepoeng må det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

(3) Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for mastergraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning.

(4) I mastergradsprogrammet skal det inngå et selvstendig arbeid. Mastergrad på 120 studiepoeng og erfaringsbasert mastergrad på 90 eller 120 studiepoeng skal inkludere selvstendig arbeid på minimum 30 studiepoeng. Mastergrad på 300 studiepoeng skal inkludere selvstendig arbeid på minimum 20 studiepoeng. Omfanget av det selvstendige arbeidet skal ikke overstige 60 studiepoeng.

§ 10. *Graden cand.med.*

(1) Graden candidatus/candidata medicinae, som gir rett til tilsvarende tittel, gis for fullført integrert studium i medisin på seks år.

(2) I studiet må det inngå examen philosophicum på 10 studiepoeng.

§ 11. *Graden cand.psychol.*

(1) Graden candidatus/candidata psychologiae, som gir rett til tilsvarende tittel, gis for fullført integrert studium i psykologi på seks år.

(2) I studiet må det inngå examen philosophicum på 10 studiepoeng og et faglig relevant dannelsesemne på 10 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse. I stedet for examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

§ 12. *Godskriving og fritak*

Søknad om godskriving og fritak vurderes i henhold til universitets- og høyskoleloven § 3-5.

§ 13. *Reduksjon i studiepoeng*

Dersom en student tar emner som helt eller delvis overlapper hverandre, skal dette føre til en reduksjon i studiepoeng. Studiepoengreduksjonen gjøres slik at emner med dårligst karakter får redusert antall studiepoeng.

Kapittel 4. Registrering og eksamensmelding

§ 14. Registrering og eksamensmelding

(1) Studenten må betale semesteravgift, registrere seg som student og melde seg til eksamen til emner, feltkurs eller ekskursjoner innen gjeldende frister. Fristene kunngjøres på universitetets nettsted.

(2) Den enkelte student har selv ansvar for å rette opp eller melde fra om eventuelle feil og mangler ved eksamensmeldingen i Studentweb, og for å holde egen bostedsadresse og e-postadresse oppdatert.

(3) Frist for å trekke seg fra eksamen kunngjøres på universitetets nettsted. Eksamensmelding til utsatte eksamener, kontinuasjonseksamener og ekstraordinære eksamener, kan ikke annulleres. Det samme gjelder obligatoriske praksisstudier, praksisperioder, praktiske arbeider, laboratorieforsøk eller lignende som varer sammenhengende i mer enn to uker.

§ 15. Privatister

Personer som oppfyller opptakskravene og andre vilkår for å avlegge eksamen, men som ikke er innvilget opptak, kan søke om adgang til å avlegge eksamen i et emne som privatist. Privatistretten begrenser seg til adgang til å delta i offentlige forelesninger og til å gå opp til eksamen. Universitetet kan fastsette at privatister skal betale et vederlag som skal dekke institusjonens merutgifter.

§ 16. Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging

(1) Universitetet kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra fristene for registrering og oppmelding til eksamen, samt fra frist for søknad om tilrettelegging.

(2) Dispensasjon kan gis i følgende tilfeller:

- a) Ved sykdom på dagen for fristens utløp, dokumentert ved legeattest.
- b) Ved dokumentert dødsfall i nærmeste familie.
- c) Det første semesteret studenten er registrert ved universitetet.
- d) Når studenten deltar i et gruppearbeid som direkte inngår som del av den eksamen det gjelder, og eksamen ikke kan gjennomføres for de andre i gruppen uten at denne studenten er med.
- e) Dersom bestått eksamen vil medføre at studenten fullfører en grad eller yrkesutdanning ved UiT.
- f) Dispensasjon kan også gis i andre særlige tilfeller.

(3) Det skal normalt ikke gis dispensasjon dersom søknaden mottas senere enn fire uker etter at fristen har utløpt.

Kapittel 5. Eksamensavvikling

§ 17. Arbeidskrav

(1) Det kan stilles krav om at obligatoriske arbeidskrav må være godkjent for å kunne avlegge eksamen. Arbeidskrav skal følge av emnebeskrivelsen.

(2) Arbeidskrav vurderes som «bestått» eller «ikke bestått». Resultat av arbeidskrav skal foreligge senest to uker før eksamen.

(3) Studenter som får resultatet ikke bestått skal som hovedregel ha rett til minst ett nytt forsøk.

§ 18. Vilkår for å få avlegge eksamen

For å få avlegge eksamen må studenten ha fått bestått eventuelle arbeidskrav og ha bestått eventuelle eksamener eller praksis i henhold til emnebeskrivelsen. Universitetet kan gi dispensasjon fra kravene i særlige tilfeller, for eksempel der studenten har dokumentert tilsvarende fra annet lærested.

§ 19. Eksamensordninger

(1) I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves.

(2) En eksamen kan omfatte en eller flere deler og kan bestå av en eller flere ulike eksamensordninger. Eksamensordningen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen. Den muntlige del av eksamener skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamen tilsier noe annet. Det samme gjelder eksamen i utøvende kunstneriske, praktiske og estetiske emner. Universitetet kan gjøre unntak fra regelen i det enkelte tilfellet og etter ønske fra studenten når tungtveiende hensyn taler for det.

(3) For eksamener som går over flere dager, medregnes ikke bevegelige helligdager og andre offentlige høytidsdager i eksamenstiden.

§ 20. Språk og målform ved eksamen

(1) Opplysninger om undervisningsspråk og eksamensspråk skal gå fram av emnebeskrivelsen. Studenter kan søke om å få oppgavesett og/eller besvare eksamen på et annet språk enn det som er fastsatt i emnebeskrivelsen.

(2) Eksamensoppgaver som blir gitt på norsk, skal foreligge på bokmål og nynorsk. Dersom alle studentene har ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen.

§ 21. Eksamenssted

Universitetet fastsetter eksamenssted for eksamener som krever oppmøte. Universitetet kan i særlige tilfeller etter søknad gi dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted.

§ 22. Tillatte hjelpemidler ved eksamen

Tillatte hjelpemidler skal gjøres kjent for studentene i god tid før eksamen, og skal være oppført på eksamensoppgavens forside.

§ 23. Digital eksamen

Studenter må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved eksamen. Nødvendig programvare skal gjøres tilgjengelig for studentene i god tid før eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ha installert nødvendig programvare før eksamen.

§ 24. Hva som regnes som et eksamensforsøk

(1) Følgende regnes som et eksamensforsøk:

- a) Studenten har bestått eksamen.
- b) Studenten har ikke bestått eksamen.
- c) Studenten trekker seg etter fastsatt frist, jf. § 14, eller trekker seg under eksamen.
- d) Studenten leverer ikke eksamen innen oppgitt frist.
- e) Studenten får annullert eksamen på grunn av fusk eller forsøk på fusk.

(2) Dersom studenten leverer blank besvarelse eller besvarelse som åpenbart ikke er et forsøk på en faglig besvarelse, anses studenten for å ha trukket seg under eksamen, jf. bokstav c.

§ 25. Utsatt eksamen og ekstra eksamensdager ved gyldig fravær

(1) Studentene har rett til utsatt eksamen ved gyldig fravær.

(2) Gyldig fravær vil være akutt sykdom eller andre dokumenterte særlige grunner til fravær. Legeattest/dokumentasjon må være sendt eller levert til universitetet senest én uke etter eksamen. En student som blir syk under eksamen, må levere trekk skjema, straks oppsøke lege og levere legeattest senest én uke etter eksamen. Dersom det ikke er mulig å få en legeattest senest én uke etter eksamen, må studenten gi universitetet beskjed om dette innen fristens utløp.

(3) Legeattesten skal angi tidsrom for sykdomsperioden. Sykemelding beregnet til bruk overfor arbeidsgiver, godtas ikke som legeattest.

(4) Studenter som av særskilte grunner i forbindelse med svangerskap, fødsel eller omsorg for barn ikke kan gå opp til ordinær eksamen, kan også søke om utsatt eksamen. Forholdet må dokumenteres med legeattest, fødselsattest o.l.

(5) Utsatte eksamener skal arrangeres så snart som mulig etter at forfallsgrunnen er opphørt og normalt senest to måneder inn i det nye semesteret. Studenter må selv melde seg til utsatt eksamen.

(6) Det gis ikke rett til kontinuasjonseksamen dersom en student får «ikke bestått» på utsatt eksamen.

(7) Ved hjemmeeksamen kan det i særlige tilfeller gis ekstra eksamensdager dersom studenten dokumenterer uforutsette problemer av medisinsk karakter, dødsfall i nærmeste familie, eller andre ulykkeslignende tilfeller som har inntruffet i løpet av eksamensperioden. Når fastsatt eksamenstid er mer enn to uker, kan det normalt gis utsatt innleveringsfrist med inntil to dager. Når fastsatt eksamenstid er av kortere varighet, kan det normalt gis utsatt innlevering med én dag. Studenter som likevel ikke klarer å fullføre med ekstra tid, gis rett til utsatt eksamen.

§ 26. Kontinuasjoneksamen ved ikke bestått eksamen

- (1) Studenter som ikke består siste avholdte ordinære eksamen, kan få adgang til kontinuasjoneksamen dersom det tilbys kontinuasjoneksamen i emnet.
- (2) Studenter som anses for å ha trukket seg fra eksamen har ikke rett til kontinuasjoneksamen.
- (3) Bestemmelser om kontinuasjonsadgang, herunder hvilke karaktergivende aktiviteter som må tas opp igjen når studenten ikke har bestått emnet, skal tas inn i emnebeskrivelsen.
- (4) Kontinuasjoneksamen avholdes normalt ved begynnelsen av påfølgende semester etter siste ordinære eksamen. Studentene må selv melde seg til kontinuasjoneksamen.
- (5) Det avholdes ikke utsatte eksamener ved sykdomsfravær eller annet fravær til kontinuasjoneksamen.
- (6) Det er ikke anledning til å framstille seg til kontinuasjoneksamen for å forbedre karakteren fra en allerede bestått eksamen.

§ 27. Ekstraordinær eksamen i særlige tilfeller

- (1) Ekstraordinær eksamen er en eksamen som universitetet i særlige tilfeller etter søknad kan avholde for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjoneksamen.
- (2) Det arrangeres ikke utsatt eksamen eller kontinuasjoneksamen i forbindelse med ekstraordinær eksamen.

§ 28. Gruppeeksamen

- (1) Ved gruppeeksamen skal alle deltakere i gruppen bidra til ett felles produkt. Dersom det oppstår tvil om hvorvidt en student bidrar eller har bidratt tilstrekkelig til å få uttelling for et felles produkt hvor det normalt skal gis samlet karakter for hele gruppen, kan det ved sensur fastsettes individuelle karakterer for gruppens medlemmer.
- (2) Universitetet kan fatte vedtak om at en student som ikke har bidratt tilstrekkelig, skal anses for å ha trukket seg fra eksamen.

§ 29. Adgang til å avlegge eksamen etter tidligere ordning ved nedlegging eller endringer i emnet

- (1) Dersom emnet endres vesentlig med hensyn til omfang, pensum eller lignende eller nedlegges, skal det være anledning til å avlegge eksamen etter tidligere ordning kun én gang for et tidsrom på ett år etter at ny ordning trer i kraft. Studenten har imidlertid ikke krav på undervisning etter tidligere ordning. Gjelder endringen selve eksamensordningen, gis det anledning til å gå opp til eksamen én gang etter tidligere ordning dersom studenten har vært vurderingsmeldt til emnet før den nye ordningen trådte i kraft.
- (2) Personer som ikke er tatt opp som studenter ved det aktuelle studieprogrammet eller emnet, må avlegge eksamen etter den eksamensordning som til enhver tid gjelder for privatister.
- (3) Det må søkes om å få avlegge eksamen etter tidligere ordning.

§ 30. Antall eksamensforsøk

(1) Det er anledning til å framstille seg til samme eksamen ved UiT tre ganger. Hva som regnes som et eksamensforsøk er beskrevet i § 24.

(2) Universitetet kan gi dispensasjon fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Ved å bestå eksamen i emnet vil studenten fullføre en grad eller yrkesutdanning ved universitetet.
- b) Studenten kan dokumentere tungtveiende sosiale og/eller personlige grunner til at eksamen i emnet ikke er bestått etter å ha framstilt seg tre ganger.

(3) Det kan gis inntil tre dispensasjoner.

(4) Dersom studenten har fremstilt seg til samme eksamen tre eller flere ganger uten å bestå, og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, kan universitetet frata studieretten, se § 48.

(5) Dersom en student har bestått samme eksamen mer enn én gang, vil beste karakter gjelde.

(6) Som hovedregel må alle deleksamener som inngår i vurderingen av endelig karakter tas opp igjen ved nytt eksamensforsøk. Unntak fra dette kan fastsettes i emnebeskrivelsen.

§ 31. Antall praksisforsøk

(1) Det er anledning til å framstille seg til samme praksis to ganger. Dersom nasjonale rammeplaner gir anledning til ytterligere praksisforsøk, gjelder rammeplanens bestemmelser.

(2) Universitetet kan dispensere fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Ved å bestå praksis vil studenten fullføre en grad eller yrkesutdanning ved universitetet.
- b) Studenten kan dokumentere tungtveiende sosiale og/eller personlige grunner til at praksis ikke er bestått etter å ha framstilt seg to ganger i praksis.

(3) Dersom studenten har fremstilt seg til samme praksis to ganger uten å bestå, og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, kan universitetet frata studenten studieretten, se § 48. Dette skal studenten gjøres særskilt, skriftlig oppmerksom på før andre praksisforsøk påbegynnes.

(4) Dispensasjonsmulighetene gjelder ikke for praksis som inngår i lærerutdanningene, med mindre annet følger av rammeplanen til den enkelte utdanning.

§ 32. Varsel i forbindelse med fare for å ikke bestå praksis

(1) Dersom det i løpet av praksisperioden eller lignende viser seg at studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles om dette.

(2) I varselet skal studenten gjøres oppmerksom på hva som er påkrevd for å bli vurdert til «bestått». Varselet skal gis skriftlig og på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å oppfylle målene og bestå praksisperioden. Studenten skal gis anledning til å uttale seg om de forhold vurderingen bygger på, før det tas beslutning om «ikke bestått».

(3) Dersom studenten i slutten av praksisperioden viser handling/adferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksis, kan studenten få karakter «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt.

(4) Det juridiske fakultet kan fravike bestemmelsene i denne paragraf i utfyllende regler for master i rettsvitenskap.

§ 33. Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver eller tilsvarende i universitetets vitenarkiv

(1) Mastergradsoppgaver eller tilsvarende er som hovedregel offentlige, og skal gjøres åpent tilgjengelig i universitetets digitale vitenarkiv.

(2) Oppgaver som inneholder opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, er unntatt offentlighet og skal ikke gjøres åpent tilgjengelig som nevnt i første ledd. Universitetet kan også unnta oppgaver fra offentligheten i inntil fem år dersom det foreligger tungtveiende grunner. I særlige tilfeller kan universitetet unnta en oppgave for en lengre periode.

(3) Studenten kan reservere seg mot at sin oppgave blir gjort åpent tilgjengelig.

Kapittel 6. Vurderingsuttrykk (karaktersystem)

§ 34. Karakterfastsettelse

(1) Alle deksamener skal gis en karakter. Fremgangsmåten for fastsetting av endelig karakter, inkludert vektning av eksamensdeler, skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.

(2) Dersom en student får «ikke bestått» på en deksamener medfører dette at emnet som helhet ikke blir bestått. Unntak fra dette kan fastsettes i emnebeskrivelsen.

(3) Studenter som har levert eksamensbesvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

§ 35. Vurderingsuttrykk

(1) Følgende vurderingsuttrykk skal benyttes:

- a) Bestått/ikke bestått.
- b) En gradert skala med 5 trinn fra A til E for «bestått» og F for «ikke bestått».

(2) Bokstavkaraktertrinnene gis følgende betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(3) Når karakterskalaen «bestått»/«ikke bestått» benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.

(4) Dersom det er behov for utregning av samlet karakter i et emne eller gjennomsnittskarakter i en emnegruppe eller et studieprogram, må det være benyttet bokstavkarakter på alle delene som inngår beregningen. Følgende omregningsmodell skal legges til grunn: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Ved utregning av gjennomsnittskarakter vektes emner i henhold til studiepoeng.

Kapittel 7. Sensur, klage og fusk

§ 36. Sensorveiledning

Det skal utarbeides skriftlig sensorveiledning til hver eksamen. Sensorveiledningen skal være tilgjengelig for sensorene når sensurperioden starter, og skal være tilgjengelig for studentene etter at sensuren er kunngjort.

§ 37. Krav til ekstern sensor

(1) Ekstern sensor skal ikke være ansatt i hel- eller deltidsstilling ved universitetet i det gjeldende semester. Engasjerte forelesere eller seminarholdere regnes som interne den tiden de mottar lønn fra universitetet. Fakultetene kan gjøre unntak fra dette ved kortvarige engasjement i tilknytning til et annet studieprogram.

(2) En ekstern sensor må ha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for ansettelse som minimum høyskolelektor/amanuensis ved universitet/høyskole eller annen forskningsinstitusjon. Ekstern sensor kan i særlige tilfeller være kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område gjennom relevant yrkespraksis.

(3) For sensur av emner i opplæringsdelen av ph.d.-studiet kreves doktorgrad eller tilsvarende.

§ 38. Sensurordninger

(1) Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.

(2) Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern, i følgende tilfeller:

- a) Ved bedømmelse av studentens selvstendige arbeid i høyere grad.
- b) Ved ny sensurering som følge av klage over formelle feil ved eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2 andre ledd.
- c) Ved klage over karakterfastsettelse, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-3 fjerde ledd.

(3) I alle tilfeller som ikke faller inn under andre ledd skal det benyttes minst én intern sensor kombinert med ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen. Ordninger for ekstern evaluering kan være én, eller en kombinasjon av følgende:

- a) Ekstern deltagelse ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning.
- b) Ekstern kontroll av intern sensors vurdering av et tilfeldig utvalg studenter.
- c) Ekstern evaluering av alle vurderingsordningene som inngår i fag- eller studieplanen.

(4) Ved bedømmelsen av muntlig eksamen, eksamen i kunstneriske, praktiske og estetiske emner eller lignende, som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det være minst to sensorer.

(5) Dersom to sensorer ikke blir enige om felles sensurvedtak, skal en tredje sensor, som skal være ekstern, trekkes inn. Sensuren avgjøres ved flertall.

§ 39. *Sensur på avsluttende mastergradseksamener*

Studentens veileder skal ikke være sensor på avsluttende mastergradseksamener, og skal ikke delta på sensurmøter. Universitetet kan i spesielle tilfeller gjøre unntak fra dette. Eksamenskommisjonen kan konferere med veileder før sensurmøte. Ved behov kan eksamenskommisjonen be veileder om en skriftlig redegjørelse for veiledningsprosessen.

§ 40. *Sensurfrister*

(1) Sensur skal foreligge innen tre uker med mindre styret selv har fastsatt en lengre frist. For større selvstendige arbeider normert til 20 studiepoeng eller mer, kan det settes en frist for sensur på seks uker.

(2) Fakultetene kan søke om dispensasjon fra sensurfristen etter lov om universiteter og høyskoler § 3-9 fjerde ledd. Slik søknad skal være fremmet i god tid og slik at søknad kan behandles av universitetsstyret minimum to uker før den aktuelle eksamen.

(3) For sensur som er forsinket, iverksettes økonomiske sanksjoner overfor ansvarlig enhet.

§ 41. *Kunngjøring av sensur*

Sensur kunngjøres i Studentweb.

§ 42. *Begrunnelse for karakter*

(1) Studenter har rett til å få begrunnelse for karakteren.

(2) Krav om begrunnelse for karakteren for skriftlig eksamen må framsettes senest én uke etter at sensuren ble kunngjort.

(3) Krav om begrunnelse for karakteren for muntlig eksamen, praktiske ferdigheter, eller eksamen i utøvende, kunstneriske, praktiske og estetiske emner, må framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt studenten.

(4) Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Begrunnelse skal være gitt innen to uker etter at studenten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen, og for bedømmelsen av studentens prestasjon.

§ 43. *Klage på karakter*

(1) Studenter kan klage på karakteren på eksamen eller vektet deleksamen innen tre uker etter at sensurvedtaket er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt. Dersom deleksamen ikke er vektet, gjelder klagefristen fra og med endelig sensurvedtak i emnet er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt.

(2) Bedømmelse av muntlig prestasjon eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages.

(3) Det er individuell klagerett ved gruppeeksamen. En eventuell endring av karakter etter klage vil kun gjelde for den som har klaget.

(4) Det skal avholdes ny justerende muntlig eksamen dersom klage medfører endring i karakter på andre deksamener.

(5) Ved klage skal studentens besvarelse forelegges ny eksamenskommisjon. Den nye eksamenskommisjonen skal ikke ha opplysninger om karakter, begrunnelse for karakteren eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommisjonen skal alltid ha sensorveiledningen.

(6) Dersom karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer fra opprinnelig sensur, gjennomføres ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes. Sensorene fra opprinnelig sensur og ny sensur skal foreta vurderingen i fellesskap. Hvis ikke et flertall av sensorene blir enige om en karakter, skal fakultetet oppnevne en ytterligere sensor som skal delta i karakterfastsettingen. Begrunnelse for ny karakter skal gis skriftlig.

(7) Karakterfastsettingen ved ny sensurering kan ikke påklages.

§ 44. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) Formelle feil ved gjennomføring av eksamen kan påklages i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5-2.

(2) Universitetets klagenemnd er klageinstans.

§ 45. Fusk

(1) Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller prøve regnes blant annet:

- a) å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- b) å presentere andres arbeid som sitt eget
- c) å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- d) å levere en eksamensbesvarelse som tidligere er levert som eksamensbesvarelse ved UiT eller andre institusjoner for høyere utdanning
- e) ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- f) å handle i strid med eksamensreglementet eller på annen urettmessig måte som kan gi fordeler ved eksamen

(2) Fusk eller forsøk på fusk ved obligatoriske arbeidskrav der det inngår et element av vurdering fra universitetets side, følger samme bestemmelser som fusk ved eksamen.

(3) Bestemmelsene om fusk ved eksamen gjelder også for eksamener i opplæringsdelen av et ph.d.-program.

(4) Studenter som grovt uaktsomt eller forsettlig har fusket eller forsøkt å fuske ved eksamen, kan få eksamen annullert, utestenges fra universitetet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved alle institusjoner under universitets og høyskoleloven i inntil ett år. For ph.d.-studenter som er ansatt ved universitetet gjelder særlige regler, se universitets- og høyskoleloven § 4-8 tredje ledd, jf. § 4-13 tredje ledd.

(5) Annullering av eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, teller som et eksamensforsøk.

Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon

§ 46. Individuell tilrettelegging

(1) Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til å få studiehverdagen og eksamen tilrettelagt for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter.

(2) Frist for søknad om tilrettelegging i studiehverdagen og på eksamen kunngjøres på universitetets nettsted. Universitetet kan gi dispensasjon fra søknadsfristen, jf. § 16. Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i forbindelse i studiehverdagen eller i forbindelse med de eksamensformene som det søkes tilrettelegging for. Det skal som hovedregel søkes for hvert studieår, med mindre behovet for tilrettelegging er varig.

(3) Retten gjelder tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen. I denne vurderingen skal det legges særlig vekt på tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for disse studentene, kostnadene ved tilretteleggingen og institusjonens ressurser. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles i den enkelte utdanningen.

§ 47. Studierett

(1) En student som har akseptert tilbud om studieplass ved UiT har studierett til studieprogrammet eller emnet vedkommende er tatt opp til. Studieretten gjelder bare ved det studiestedet studenten har fått opptak. Studenten kan imidlertid søke om overflytting til et annet studiested.

(2) Studenter beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier, såfremt fakultetet ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år ut over normert studieprogresjon for studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart, permisjoner, utestengelse fra universitetet og faglig forsinkelser.

§ 48. Tap av studierett

(1) Universitetet kan frata studieretten til studenter i følgende tilfeller:

- a) Studenten har fremstilt seg til samme eksamen ved UiT tre ganger uten å bestå, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 30.
- b) Studenten har fremstilt seg til samme praksis ved UiT to ganger uten å bestå, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 31.
- c) Studenten har blitt mer enn ett år forsinket i studiet uten gyldig grunn, jf. § 47.
- d) Studenten har ikke semesterregistrert seg.
- e) Studenten har ikke betalt semesteravgift.
- f) Studenten har ikke bekreftet sin utdanningsplan.
- g) Studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt, jf. § 51.

(2) Studenter som står i fare for å miste studieretten etter bokstav c skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart.

(3) Det skal fattes skriftlig vedtak dersom studieretten inndras.

(4) Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet.

§ 49. Permisjon

(1) En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn jf. universitets- og høyskoleloven § 4-5. Permisjon skal også gis på grunnlag av verneplikt.

(2) Permisjon kan gis på grunnlag av deltakelse i internasjonale forsvarsoperasjoner, studentpolitisk arbeid, attestert langvarig sykdom og andre tungtveiende grunner av faglig, sosial eller personlig art. Permisjon etter dette ledd kan ikke gis for mer enn to år i løpet av studietiden.

(3) Studenten skal ha rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Universitetet må så langt det er praktisk mulig legge forholdene til rette for at studenten kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

Kapittel 9. Vitnemål, vitnemålstillegg (Diploma Supplement) og karakterutskrift

§ 49. Vitnemål, vitnemålstillegg (Diploma Supplement) og karakterutskrift

(1) Vitnemål for studenter som oppnår bachelor-, master-, cand.psychol.- og cand.med.-grad innenfor norskspråklige studieprogrammer ved UiT, utstedes i den målform, bokmål eller nynorsk, studenten selv har valgt ved semesterregistrering.

(2) Studentene kan reservere seg mot automatisk utstedelse av vitnemål.

(3) Ved vitnemål skal det følge med et vitnemålstillegg som gir en nærmere beskrivelse av studentens utdanning og av norsk høyere utdanningssystem. Vitnemålstillegget er bare gyldig sammen med det originale vitnemålet. Eventuelle overskytende studiepoeng dokumenteres med en karakterutskrift.

(4) Vitnemål utstedes på norsk med mindre utdanningsprogrammet i sin helhet er et engelskspråklig studieprogram. Vitnemål kan suppleres med vitnemålstillegg og karakterutskrift på engelsk.

(5) Det utstedes bare ett vitnemål per student innenfor et studieprogram. Det samme gjelder for bachelorgrad i fritt sammensatte fag.

(6) Det utstedes nytt vitnemål hvis studenten senere forbedrer en karakter som inngår på vitnemålet.

(7) For å få utstedt vitnemål fra UiT må minimum 60 studiepoeng være avlagt ved UiT.

§ 51. Pålegg om framvisning av originaldokumenter

Studenter må ved forespørsel fra universitetet vise fram originaldokumenter som er grunnlaget for opptak til studier eller for utstedelse av vitnemål ved UiT. Studenter som ikke viser fram de forespurte originaldokumentene for kontroll kan miste studieretten. Vitnemål vil kunne bli holdt tilbake til originaldokumentene er framvist og kontrollert.

Kapittel 10. Ikrafttredelse

§ 52. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2020. Samtidig oppheves forskrift 5. juli 2009 nr. 533 om eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, og forskrift 12. desember 2008 nr. 1568 om studier ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Det helsevitenskapelige fakultet
Det juridiske fakultet
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi
Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen
Universitetsbiblioteket

Intern høring - forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Seksjon for studieadministrasjon ber om innspill til forskrift om studier og eksamener ved UiT. Forskriften vil oppheve gjeldende forskrift om studier ved UiT og forskrift om eksamener ved UiT.

Frist for innspill er 15. mai 2020.

Seksjon for studieadministrasjon har hatt som mål å slå sammen gjeldende studieforskrift og eksamensforskrift, samt å gjøre den nye forskriften noe kortere og mer overordnet. Alt av rutiner er tatt ut av den nye forskriften. Begrunnelsen er at arbeidsfordeling kan endres. Som eksempel har fellestjenesten for eksamen overtatt arbeidsoppgaver som enhetene tidligere har utført. Det er ikke ønskelig å måtte gjennomføre forskriftendringer i slike tilfeller. Rutiner kan fastsettes nærmere i kvalitetssystem og retningslinjer.

Den nye forskriften vil medføre noen endringer i forhold til gjeldende eksamensforskrift og studieforskrift. Disse vil gjennomgås punktvis nedenfor.

Realitetsendringer som følge av ny forskrift

1. Vi har tatt inn en bestemmelse om digital eksamen, se § 22. Dette er ikke regulert i gjeldende forskrifter.

§ 22. Digital eksamen

Studenter må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved digital eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ha lastet ned nødvendig programvare før eksamen.

2. I gjeldende eksamensforskrift § 25 slås det fast at ved et nytt eksamensforsøk må alle deleksamenene tas om igjen. Vi ønsker å åpne for at det i særlige tilfeller kan fastsettes at kun enkelte deleksamener

kan tas om igjen ved nytt eksamensforsøk. Hovedregelen er likevel at alle deleksamenene skal tas om igjen.

Gjeldende eksamensforskrift § 25 femte og sjette ledd har følgende ordlyd:

Ved et nytt eksamensforsøk må kandidater som har bestått eksamen i et emne med løpende vurdering som inkluderer flere deleksamener, ta alle deleksamenene om igjen.

Vi har foreslått følgende ordlyd i vår tilsvarende bestemmelse, se § 29 sjette ledd:

(6) Som hovedregel må alle deleksamener som inngår i vurderingen av endelig karakter tas opp igjen ved nytt eksamensforsøk. Unntak fra dette kan i særlige tilfeller fastsettes i emnebeskrivelsen.

3. I gjeldende eksamensforskrift § 46 slås det fast at ved klage skal alle deleksamener forelegges ny sensur. Vi ønsker å åpne for at studenter kan klage på den enkelte deleksamen uten at alle deleksamenene forelegges ny sensur, og at dette skal gjelde for alle emner.

Gjeldende eksamensforskrift § 46 fjerde og femte ledd har følgende ordlyd:

Ved eksamener som består av flere deler, er det ikke anledning til å framsette klage på karakterfastsettelsen før den endelige karakteren på emnet er kunngjort. Ved klage skal alle delene forelegges ny sensur.

I emnebeskrivelsen kan avdelingene fravike bestemmelsen i fjerde ledd for deleksamener for emner der eksamen strekker seg over to eller flere semestre.

Vi har foreslått følgende ordlyd i vår tilsvarende bestemmelse, se § 42 første ledd:

(1) Studenter kan klage på karakteren på eksamen eller deleksamen innen tre uker etter at sensurvedtaket er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt.

4. Vi har formulert en ny bestemmelse om tap av studierett, se § 47. Bestemmelsen er i hovedsak en videreføring av gjeldende regelverk, men vi ønsker en samlet bestemmelse som angir grunnlagene for inndragelse av studierett. Vi har forsøkt å slå sammen bestemmelsene om studierett i eksamensforskriften § 25 og studieforskriften § 16. Den nye bestemmelsen gir en videre adgang enn tidligere til å inndra studieretten på bakgrunn av bokstav d-g.

§ 47. Tap av studierett

(1) Universitetet kan frata studieretten til studenter i følgende tilfeller:

- a. studenten har fremstilt seg til samme eksamen ved UiT tre eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 29
- b. studenten har fremstilt seg til samme praksis ved UiT to ganger eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 30
- c. studenten har blitt mer enn ett år forsinket i studiet uten gyldig grunn, jf. § 46
- d. studenten har ikke semesterregistrert seg
- e. studenten har ikke betalt semesteravgift
- f. studenten har ikke bekreftet sin utdanningsplan

g. studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt, jf. § 50

(2) Studenter som står i fare for å miste studieretten etter bokstav c skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart.

(3) Det skal fattes skriftlig vedtak dersom studieretten inndras.

(4) Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet.

5. Vi bemerker at kapittel 5 om individuell tilrettelegging i gjeldende eksamensforskrift er tatt ut. I stedet er det inntatt en enkeltbestemmelse som hjemler retten til tilrettelegging i studiehverdagen og under eksamen, se § 45. Bestemmelsen er generell og overordnet. Den nærmere praktiseringen av regelen vil fastsettes i felles retningslinjer for universitet. Dette er for øvrig i samsvar med andre institusjoners regelverk om tilrettelegging.

Vi har foreslått følgende bestemmelse om tilrettelegging, se § 45:

§ 45. Individuell tilrettelegging

(1) Studenter med særskilte behov og funksjonsnedsettelse har rett til å få studiehverdagen og eksamen tilrettelagt så langt det er praktisk mulig.

(2) Frist for søknad om tilrettelegging på eksamen kunngjøres på universitetets nettsted. Universitetet kan gi dispensasjon fra søknadsfristen, jf. § 16. Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i forbindelse med de aktuelle eksamensformene som det søkes tilrettelegging for. Det skal som hovedregel søkes for hvert studieår, med mindre behovet for tilrettelegging er varig. Tilretteleggingen skal oppveie for de ulemper funksjonsnedsettelsen gir ved eksamen.

(3) Tilrettelegging i studiehverdagen og på eksamen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles i den enkelte utdanningen.

Ved spørsmål, ta kontakt med juridisk rådgiver Hilde Berntsen, hilde.berntsen@uit.no.

Vennlig hilsen

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Kjersti Dahle
seksjonsleder

Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1. Generelle bestemmelser	2
Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste	3
Kapittel 3. Grader	4
Kapittel 4. Registrering og eksamensmelding	6
Kapittel 5. Eksamensavvikling	7
Kapittel 6. Vurderingsuttrykk (karaktersystem)	12
Kapittel 7. Sensur, klage og fusk	13
Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon	16
Kapittel 9. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift	18
Kapittel 10. Ikrafttreddelse.....	18

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

(1) Denne forskriften gjelder grader, studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT). Forskriften gjelder ikke for doktorgradsprogram ved UiT, men gjelder for eksamener i opplæringsdelen av ph.d.-programmene så langt den passer.

(2) For studier hvor det er fastsatt nasjonale rammeplaner med bestemmelser som avviker fra denne forskriften, gjelder rammeplanens bestemmelser. For studier Universitetssenteret på Svalbard har ansvaret for, gjelder egne bestemmelser.

(3) Forskriften gjelder også så langt den passer for privatister dersom ikke annet er bestemt i fagplan/studieplan eller emnebeskrivelsen.

§ 2. Utfyllende bestemmelser

Fakultetene selv kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften om studier de er faglig ansvarlig for, og om forhold som er særegne for den enkelte eksamen. Disse skal ikke innebære innskrenkninger i de rettigheter og plikter som studenten har etter denne forskriften.

§ 3. Terminologi

<i>Arbeidskrav</i>	Arbeidskrav er arbeider og prøver som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen, men som ikke inngår i grunnlaget for endelig karakter.
<i>Diploma Supplement</i>	Vitnemålstillegg på engelsk og/eller norsk som skal gi informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høyskoler, og den enkelte students utdanning.
<i>Deleksamen</i>	Prøve som inngår i grunnlaget for endelig karakterfastsetting i emnet.
<i>Eksamen</i>	Prøve som alene gir grunnlag for karakterfastsetting i emnet.
<i>Ekstraordinær eksamen</i>	Eksamen som i særlige tilfeller kan avholdes for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen, jf. § 26.
<i>Emne</i>	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram.
<i>Emnebeskrivelse</i>	Beskrivelse av læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av emnet.
<i>Emnegruppe</i>	Samling av emner fra ett eller flere fag som i en fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet.
<i>Fag</i>	Samling av emner som er beslektet, og som er samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Fagplan</i>	En plan som konkretiserer det faglige innholdet i studier som reguleres av rammeplaner.
<i>Fordypning</i>	Gruppe av emner som i fagplanen/studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre på en slik måte at de bygger på og går ut over grunnnivået i et fag.
<i>Kontinuasjonseksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har framstilt seg og fått «ikke bestått» på siste ordinære eksamen, jf. § 25.

<i>Rammeplan</i>	En nasjonal plan fastsatt av departementet. Planen beskriver læringsmål, faglig innhold, oppbygging og gjennomføring av yrkesutdanninger.
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget eksamen skal bedømmes på. Sensorveiledningen skal inneholde en beskrivelse av hvilke momenter som skal være med i besvarelsen, og hvilke momenter som skal vektlegges spesielt i vurderingen, på bakgrunn av pensum, læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter.
<i>Student</i>	En person som er tatt opp til et studium ved UiT i samsvar med lov om universiteter og høyskoler §§ 3-6 og 3-7.
<i>Studieplan</i>	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på arbeidsmengde. 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats ved fulltidsstudier.
<i>Studieprogram</i>	Et flerårig helhetlig studium som leder fram til en grad eller yrkesutdanning.
<i>Utdanningsplan</i>	En plan inngått mellom institusjonen og den enkelte student for gjennomføring av et studieprogram. Planen inneholder bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.
<i>Utsatt eksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har vært syke eller som har hatt gyldig grunn til fravær ved ordinær eksamen, jf. § 24.

Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste

§ 4. Fagplan/studieplan og emnebeskrivelse

- (1) Det skal fastsettes fagplan/studieplan for alle studier som tilbys ved UiT.
- (2) Alle emner ved UiT skal være gitt en emnebeskrivelse.

§ 5. Utdanningsplan

- (1) Universitetet skal avtale en utdanningsplan med den enkelte student som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer.
- (2) Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre det planlagte studiet eller studieløp fram til en grad eller yrkesutdanning på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.
- (3) Skifte av kull kan foretas etter avtale mellom universitetet og studenten. Kullskifte kan også ensidig foretas av universitetet når:
 - a. Studenten er mer enn et halvt år forsinket i forhold til normert studieprogresjon eller ligger 30 studiepoeng eller mer etter normert studieprogresjon. Kullskifte innebærer endret utdanningsplan og kan også medføre endringer i pensum og eksamensordninger. Studenten skal gis skriftlig melding om skifte av kull

- b. Studenten får endret studieprogresjon som følge av bestemmelser i fag- eller studieplan

§ 6. Pensumliste

(1) Alle emner skal ha et angitt pensum. Ved starten av hvert undervisningssemester skal det foreligge oppdatert pensumliste for emnet. Dersom den organiserte delen av undervisningen, som for eksempel forelesninger, laboratoriearbeid og seminarer og lignende, skal forstås som en del av pensum, og eksamensoppgaver skal kunne gis kun med utgangspunkt i dette, skal dette framgå av pensumlisten.

(2) I emner innen kunstfag kan pensum angis i omfang/varighet eller antall verk uten nærmere spesifisering.

Kapittel 3. Grader

§ 7. Grader og yrkesutdanninger

UiT tildeler grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

§ 8. Bachelorgrad

(1) For å få tildelt en bachelorgrad, må studenten ha avlagt eksamen i og bestått emner som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng. De faglige krav til den aktuelle graden må være oppfylt.

(2) I de 180 studiepoengene skal det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng. Det kan i studieplanen angis at det i stedet for examen facultatum og et fagemne på 10 studiepoeng, kan inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. I førstesemesterstudiet skal det gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må studenten ha avlagt eksamen i og bestått examen philosophicum og examen facultatum. Dette leddet gjelder ikke for rammeplanstyrte utdanninger.

(3) I de 180 studiepoengene skal det inngå en fordypning i fag, emne eller emnegruppe på minimum 80 studiepoeng dersom ikke annet framgår av rammeplan. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må det i tillegg til en fordypning på minimum 80 studiepoeng, inngå en emnegruppe med et samlet omfang på minimum 30 studiepoeng.

(4) Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for bachelorgraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning. Studenten må opplyse om eventuelle vitnemål utstedt fra annet universitet og høyskole.

§ 9. Mastergrad

(1) For å få tildelt mastergrad på 120 studiepoeng, mastergrad på 300 studiepoeng og erfaringsbasert mastergrad på 90 eller 120 studiepoeng, må kravene som stilles i forskrift om krav til mastergrad være oppfylt.

(2) I et mastergradsprogram på 300 studiepoeng må det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

(3) Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for mastergraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning.

(4) I mastergradsprogrammet skal det inngå et selvstendig arbeid. Mastergrad på 120 studiepoeng og erfaringsbasert mastergrad på 90 eller 120 studiepoeng skal inkludere selvstendig arbeid på minimum 30 studiepoeng. Mastergrad på 300 studiepoeng skal inkludere selvstendig arbeid på minimum 20 studiepoeng. Omfanget av det selvstendige arbeidet skal ikke overstige 60 studiepoeng.

§ 10. *Graden cand.med.*

(1) Graden candidatus/candidata medicinae, som gir rett til tilsvarende tittel, gis for fullført integrert studium i medisin på seks år.

(2) I studiet må det inngå examen philosophicum på 10 studiepoeng.

§ 11. *Graden cand.psychol.*

(1) Graden candidatus/candidata psychologiae, som gir rett til tilsvarende tittel, gis for fullført integrert studium i psykologi på seks år.

(2) I studiet må det inngå et førstesemesterstudium med examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner på til sammen 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

§ 12. *Godskriving og fritak*

Søknad om godskriving og fritak vurderes i henhold til universitets- og høyskoleloven § 3-5.

§ 13. *Reduksjon i studiepoeng*

Dersom en student vurderes i emner som helt eller delvis overlapper hverandre, skal dette føre til reduksjon i studiepoeng. Studiepoengreduksjonen gjøres slik at de emnene som fører til den mest gunstige karakter for studenten ikke reduseres.

Kapittel 4. Registrering og eksamensmelding

§ 14. Registrering og eksamensmelding

(1) Studenten må betale semesteravgift, registrere seg som student og melde seg til eksamen til emner, feltkurs eller ekskursjoner som gir studiepoeng innen gjeldende frister. Fristene kunngjøres på universitetets nettsted.

(2) Den enkelte student har selv ansvar for å rette opp eller melde fra om eventuelle feil og mangler ved eksamensmeldingen i Studentweb, og å holde egen bostedsadresse og e-postadresse oppdatert.

(3) Frist for å trekke seg fra eksamen kunngjøres på universitetets nettsted. Eksamensmelding til utsatte eksamener, kontinuasjonseksamener og tidlig eksamen i undervisningsfritt semester, kan ikke annulleres. Det samme gjelder obligatoriske praksisstudier, praksisperioder, praktiske arbeider, laboratorieforsøk eller lignende som varer sammenhengende i mer enn to uker.

§ 15. Privatister

Personer som oppfyller opptakskravene og andre vilkår for å avlegge eksamen, men som ikke er innvilget opptak, kan søke om adgang til å avlegge eksamen i et emne som privatist. Privatistretten begrenser seg til adgang til å delta i offentlige forelesninger, og til å gå opp til eksamen. Universitetet kan fastsette at privatister skal betale et vederlag som skal dekke institusjonens merutgifter.

§ 16. Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging ved eksamen

(1) Universitetet kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra fristene for registrering og oppmelding til eksamen, samt fra frist for søknad om tilrettelegging ved eksamen.

(2) Dispensasjon kan gis i følgende tilfeller:

- a. ved sykdom på dagen for fristens utløp, dokumentert ved legeattest
- b. ved dokumentert dødsfall i nærmeste familie
- c. det første semesteret studenten er registrert ved universitetet
- d. når studenten deltar i et gruppearbeid som direkte inngår som del av den eksamen det gjelder, og eksamen ikke kan gjennomføres for de andre i gruppen uten at denne studenten er med
- e. dersom bestått eksamen vil medføre at studenten fullfører en grad eller yrkesutdanning ved UiT
- f. dispensasjon kan også gis i andre særlige tilfeller

(3) Det kan likevel ikke gis dispensasjon dersom søknaden mottas senere enn fire uker etter at fristen har utløpt.

Kapittel 5. Eksamensavvikling

§ 17. *Vilkår for å få avlegge eksamen*

For å få avlegge eksamen må studenten ha fått godkjent eventuelle arbeidskrav og ha bestått eventuelle eksamener eller praksis i henhold til emnebeskrivelsen. Universitetet kan gi dispensasjon fra kravene i særlige tilfeller, for eksempel der studenten har dokumentert tilsvarende fra annet lærested.

§ 18. *Eksamensordninger*

(1) I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves.

(2) En eksamen kan omfatte en eller flere deler og kan bestå av en eller flere ulike eksamensordninger. Eksamensordningen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen. Den muntlige del av eksamener skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamen tilsier noe annet. Det samme gjelder eksamen i utøvende kunstneriske, praktiske og estetiske emner. Styret kan gjøre unntak fra regelen i det enkelte tilfellet og etter ønske fra studenten når tungtveiende hensyn taler for det.

(3) For eksamener som går over flere dager, medregnes ikke bevegelige helligdager og andre offentlige høytidsdager i eksamenstiden.

§ 19. *Språk og målform ved eksamen*

(1) Opplysninger om undervisningsspråk og eksamensspråk skal gå fram av emnebeskrivelsen. Studenter kan søke om å få oppgavesett og/eller besvare eksamen på et annet språk enn det som er fastsatt i emnebeskrivelsen. Studenter kan besvare eksamensoppgaver på svensk eller dansk som et alternativ til norsk uten å måtte søke.

(2) Eksamensoppgaver som blir gitt på norsk, skal foreligge på bokmål og nynorsk. Dersom alle studentene har ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen.

§ 20. *Lokaler*

Eksamen avvikles normalt i universitetets lokaler. Universitetet kan i særlige tilfeller etter søknad innvilge dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted.

§ 21. *Tillatte hjelpemidler ved eksamen*

Tillatte hjelpemidler skal være oppført på eksamensoppgavens forside.

§ 22. *Digital eksamen*

Studenter må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved digital eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ha lastet ned nødvendig programvare før eksamen.

§ 23. Hva som regnes som et eksamensforsøk

(1) Dersom studenten ikke møter til eksamen, og ikke har trukket seg fra eksamen innenfor fastsatt frist, jf. § 14, vil det regnes som et eksamensforsøk.

(2) Dersom studenten ikke leverer eksamen innen fristen, vil det regnes som et eksamensforsøk.

(3) Dersom studenten avbryter eksamen, vil det regnes som et eksamensforsøk. Studenter som leverer blank besvarelse, eller besvarelse som åpenbart ikke er et forsøk på en faglig besvarelse, anses også for å ha avbrutt eksamen.

§ 24. Utsatt eksamen ved gyldig fravær

(1) Ved gyldig fravær gis rett til utsatt eksamen.

(2) Gyldig fravær vil være akutt sykdom eller andre dokumenterte særlige grunner til fravær. Legeattest/dokumentasjon må være sendt eller levert til universitetet senest en uke etter den første eksamen som attesten/dokumentasjon gjelder for. En student som blir syk under eksamen, må levere trekkskjema, straks oppsøke lege og levere legeattest senest en uke etter eksamen. Dersom det ikke er mulig å få en legeattest senest en uke etter den første eksamen som attesten gjelder for, må studenten gi universitetet beskjed om dette innen fristens utløp.

(3) Legeattesten skal inneholde opplysninger om hvilken eksamen eller hvilke eksamener den gjelder for, samt tidsrom for sykdomsperioden. Sykemelding beregnet til bruk overfor arbeidsgiver, godtas ikke som legeattest.

(4) Studenter som av særskilte grunner i forbindelse med svangerskap, fødsel eller omsorg for barn ikke kan gå opp til ordinær eksamen, kan også søke om utsatt eksamen. Forholdet må dokumenteres med legeattest, fødselsattest o.l.

(5) Utsatte eksamener skal arrangeres så snart som mulig etter at forfallsgrunnen er opphørt og normalt senest to måneder inn i det nye semesteret. Studenter må selv melde seg til utsatt eksamen.

(6) Det gis ikke rett til kontinuasjonseksamen dersom en student får ikke bestått på utsatt eksamen.

§ 25. Kontinuasjonseksamen ved ikke bestått eksamen

(1) Studenter som ikke består siste avholdte ordinære eksamen, kan få adgang til kontinuasjonseksamen dersom det tilbys kontinuasjonseksamen i emnet.

(2) Studenter som anses for å ha trukket seg fra eksamen har ikke rett til kontinuasjonseksamen.

(3) Bestemmelser om kontinuasjonsadgang, herunder hvilke karaktergivende aktiviteter som må tas opp igjen når studenten ikke har bestått emnet, skal tas inn i emnebeskrivelsen.

(4) Kontinuasjonseksamen avholdes normalt ved begynnelsen av påfølgende semester etter siste ordinære eksamen. Studentene må selv melde seg til kontinuasjonseksamen.

(5) Det avholdes ikke utsatte eksamener ved sykdomsfravær eller annet fravær til kontinuasjonseksamen.

(6) Det er ikke anledning til å framstille seg til kontinuasjonseksamen for å forbedre karakteren fra en allerede bestått eksamen.

§ 26. Ekstraordinær eksamen i særlige tilfeller

(1) Ekstraordinær eksamen er en eksamen som universitetet i særlige tilfeller etter søknad kan avholde for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen.

(2) Det arrangeres ikke utsatt eksamen eller kontinuasjonseksamen i forbindelse med ekstraordinær eksamen.

§ 27. Gruppeeksamen

(1) Ved gruppeeksamen skal alle deltakere i gruppen bidra til ett felles produkt. Dersom det oppstår tvil om hvorvidt en student bidrar eller har bidratt tilstrekkelig til å få uttelling for et felles produkt hvor det gis samlet karakter for hele gruppen, kan det ved sensur fastsettes individuelle karakterer for gruppens medlemmer.

(2) Universitetet kan fatte vedtak om at en student som ikke har bidratt tilstrekkelig, skal anses for å ha trukket seg fra eksamen.

§ 28. Adgang til å avlegge eksamen etter tidligere ordning ved nedlegging eller endringer i emnet

(1) Dersom emnet endres vesentlig med hensyn til omfang, pensum eller lignende eller nedlegges, skal det være anledning til å avlegge eksamen etter tidligere ordning kun én gang for et tidsrom på ett år etter at ny ordning trer i kraft. Studenten har imidlertid ikke krav på undervisning etter tidligere ordning. Gjelder endringen selve eksamensordningen, gis det anledning til å gå opp til eksamen én gang etter tidligere ordning dersom studenten har påbegynt emnet før den nye ordningen trådte i kraft.

(2) Personer som ikke er tatt opp som studenter ved det aktuelle studieprogrammet eller emnet, må avlegge eksamen etter den eksamensordning som til enhver tid gjelder for privatister.

(3) Det må søkes om å få avlegge eksamen etter tidligere ordning.

§ 29. Antall eksamensforsøk

(1) Det er anledning til å framstille seg til samme eksamen ved UiT tre ganger. Hva som regnes som et eksamensforsøk er beskrevet i § 23.

(2) Universitetet kan gi dispensasjon fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a. Ved å bestå eksamen i emnet vil studenten fullføre en grad eller yrkesutdanning ved universitetet
- b. Studenten kan dokumentere tungtveiende sosiale og/eller personlige grunner til at eksamen i emnet ikke er bestått etter å ha framstilt seg tre ganger

(3) Det kan gis inntil tre dispensasjoner.

(4) Dersom studenten har framstilt seg til samme eksamen tre eller flere ganger uten å bestå, og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, kan universitetet frata studieretten, se § 47.

(5) Dersom en student har bestått samme eksamen mer enn én gang, vil beste karakter gjelde.

(6) Som hovedregel må alle deleksamener som inngår i vurderingen av endelig karakter tas opp igjen ved nytt eksamensforsøk. Unntak fra dette kan i særlige tilfeller fastsettes i emnebeskrivelsen.

§ 30. Antall praksisforsøk

(1) Det er anledning til å framstille seg til samme praksis to ganger. Dersom nasjonale rammeplaner gir anledning til ytterligere praksisforsøk, gjelder rammeplanens bestemmelser.

(2) Universitetet kan dispensere fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a. Ved å bestå praksis vil studenten fullføre en grad eller yrkesutdanning ved universitetet
- b. Studenten kan dokumentere sosiale eller personlig grunner til at praksis ikke er bestått etter å ha framstilt seg to ganger i praksis

(3) Dersom studenten har fremstilt seg til samme praksis to ganger uten å bestå, og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, kan universitetet frata studieretten, se § 48. Dette skal studenten gjøres særskilt skriftlig oppmerksom på før andre praksisforsøk påbegynnes.

(4) Dispensasjonsmulighetene gjelder ikke for praksis som inngår i lærerutdanningene, med mindre annet følger av rammeplanen til den enkelte utdanning.

§ 31. Varsel i forbindelse med fare for å ikke bestå praksis

(1) Dersom det i løpet av praksisperioden e.l. viser seg at studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles om dette.

(2) I varselet skal studenten gjøres oppmerksom på hva som er kravet for å bestå. Varselet skal gis skriftlig og på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å oppfylle målene og bestå praksisperioden. Studenten skal gis anledning til å uttale seg om de forhold vurderingen bygger på, før det tas beslutning om «ikke bestått».

(3) Dersom studenten i slutten av praksisperioden viser handling/adferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksis, kan studenten få karakter «ikke bestått» selv om forutgående tvilmelding ikke er gitt.

(4) Det juridiske fakultet kan fravike bestemmelsene i denne paragraf i utfyllende regler for master i rettsvitenskap.

§ 32. Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver eller tilsvarende i universitetets vitenarkiv

(1) Mastergradsoppgaver eller tilsvarende er i utgangspunktet offentlige, og skal gjøres åpent tilgjengelig i universitetets digitale vitenarkiv.

(2) Oppgaver som inneholder opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, er unntatt offentlighet og skal ikke gjøres åpent tilgjengelig som nevnt i første ledd. Universitetet kan også unnta oppgaver fra offentligheten i inntil fem år dersom det foreligger tungtveiende grunner. I særlige tilfeller kan universitetet unnta en oppgave for en lengre periode.

(3) Studenten kan reservere seg mot at sin oppgave blir gjort åpent tilgjengelig.

Kapittel 6. Vurderingsuttrykk (karaktersystem)

§ 33. Karakterfastsettelse

(1) Alle eksamensdeler skal være vektet og skal gis en delkarakter. Vektingen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.

(2) Studenter som har levert eksamensbesvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

§ 34. Vurderingsuttrykk

(1) Følgende vurderingsuttrykk skal benyttes:

- a. bestått/ikke bestått
- b. eller en gradert skala med 5 trinn fra A til E for «bestått» og F for «ikke bestått»

(2) Bokstavkaraktertrinnene gis følgende betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(3) Når karakterskalaen «bestått»/«ikke bestått» benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.

(4) Dersom det er behov for utregning av gjennomsnittskarakter i emnegruppe eller studieprogram, må det være benyttet bokstavkarakter på alle emnene som inngår beregningen. Følgende omregningsmodell skal legges til grunn: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.

Kapittel 7. Sensur, klage og fusk

§ 35. Sensorveiledning

Det skal utarbeides sensorveiledning til hver eksamen. Sensorveiledningen skal være tilgjengelig for sensorene når sensurperioden starter, og skal være tilgjengelig for studentene etter at sensuren er kunngjort.

§ 36. *Krav til ekstern sensor*

(1) Ekstern sensor skal ikke være ansatt i hel- eller deltidsstilling ved universitetet i det gjeldende semester. Engasjerte forelesere eller seminarholdere regnes som interne den tiden de mottar lønn fra universitetet. Fakultetene kan gjøre unntak fra dette ved kortvarige engasjement i tilknytning til et annet studieprogram.

(2) En ekstern sensor må ha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for ansettelse som minimum høyskolelektor/amanuensis ved universitet/høyskole eller annen forskningsinstitusjon. Ekstern sensor kan i særlige tilfeller være kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område gjennom relevant yrkespraksis.

(3) For sensur av emner i opplæringsdelen av ph.d.-studiet kreves doktorgrad eller tilsvarende.

§ 37. *Sensurordninger*

(1) Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.

(2) Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern, i følgende tilfeller:

- a. ved bedømmelse av studentens selvstendige arbeid i høyere grad
- b. ved ny sensurering som følge av klage over formelle feil ved eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2 andre ledd
- c. ved klage over karakterfastsettelse, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-3 fjerde ledd

(3) I alle øvrige tilfeller skal det benyttes minst én intern sensor kombinert med ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen. Ordninger for ekstern evaluering kan være én, eller en kombinasjon av følgende:

- a. ekstern deltagelse ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning
- b. ekstern kontroll av intern sensors vurdering av et tilfeldig utvalg studenter
- c. ekstern evaluering av alle vurderingsordningene som inngår i fag- eller studieplanen

(4) Ved bedømmelsen av muntlig eksamen, eksamen i kunstneriske, praktiske og estetiske emner eller lignende, som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det være minst to sensorer.

(5) Dersom to sensorer ikke blir enige om felles sensurvedtak, skal en tredje sensor, som skal være ekstern, trekkes inn. Sensuren avgjøres ved flertall.

§ 38. *Sensur på avsluttende mastergradseksamener*

Studentens veileder skal ikke være sensor, og skal ikke delta på sensurmøter. Universitetet kan i spesielle tilfeller gjøre unntak fra dette. Eksamenskommisjonen kan konferere med veileder før sensurmøte. Ved behov kan eksamenskommisjonen be veileder om en skriftlig redegjørelse for veiledningsprosessen.

§ 39. *Sensurfrister*

(1) Sensur skal foreligge innen tre uker med mindre styret selv har fastsatt en lengre frist. For større arbeider på høyere grad, slik som selvstendige arbeider normert til 20 studiepoeng eller mer, kan det settes en frist for sensur på seks uker. Fristen løper fra den dato klagen er journalført.

(2) Fakultetene kan søke om dispensasjon fra sensurfristen etter lov om universiteter og høyskoler § 3-9 fjerde ledd. Slik søknad skal være fremmet i god tid og slik at søknad kan behandles av universitetsstyret minimum to uker før den aktuelle eksamen.

(3) For sensur som er mer enn én uke forsinket, iverksettes økonomiske sanksjoner overfor ansvarlig enhet.

§ 40. Kunngjøring av sensur

Sensur kunngjøres i Studentweb.

§ 41. Begrunnelse for karakterfastsetting

(1) Studenter har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen.

(2) Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for skriftlig eksamen må framsettes senest én uke etter at karakteren ble kunngjort.

(3) Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for muntlig eksamen, praktiske ferdigheter, eller eksamen i utøvende, kunstneriske, praktiske og estetiske emner, må framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt studenten.

(4) Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at studenten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen, og for bedømmelsen av studentens prestasjon.

§ 42. Klage på karakter

(1) Studenter kan klage på karakteren på eksamen eller deleksamen innen tre uker etter at sensurvedtaket er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt.

(2) Bedømmelse av muntlig prestasjon eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages.

(3) Det er individuell klagerett ved gruppeeksamen. En eventuell endring av karakter etter klage vil kun gjelde for den som har klaget.

(4) Ved klage skal studentens besvarelse forelegges ny eksamenskommisjon. Den nye eksamenskommisjonen skal ikke ha opplysninger om karakter, begrunnelse for karakteren eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommisjonen skal alltid ha sensorveiledningen.

(5) Dersom karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer fra opprinnelig sensur, gjennomføres ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes. Sensorene fra opprinnelig sensur og ny sensur skal foreta vurderingen i fellesskap. Hvis ikke et flertall av sensorene blir enige om en karakter, skal fakultetet oppnevne en ytterligere sensor som skal delta i karakterfastsettingen. Begrunnelse for ny karakter skal gis skriftlig.

(6) Karakterfastsettingen ved ny sensurering kan ikke påklages.

§ 43. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) Formelle feil ved gjennomføring av eksamen kan påklages i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5-2.

(2) Universitetets klagenemnd er klageinstans.

§ 44. Fusk

(1) Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller prøve regnes blant annet:

- a. å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- b. å presentere andres arbeid som sitt eget
- c. å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- d. å levere en eksamensbesvarelse som tidligere er levert som eksamensbesvarelse ved UiT eller andre institusjoner for høyere utdanning
- e. ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- f. å handle i strid med eksamensreglementet eller på annen urettmessig måte som kan gi fordeler ved eksamen

(2) Fusk eller forsøk på fusk ved obligatoriske arbeidskrav der det inngår et element av vurdering fra universitetets side, følger samme bestemmelser som fusk ved eksamen.

(3) Bestemmelsene om fusk ved eksamen gjelder også for eksamener i opplæringsdelen av et ph.d.-program.

(4) Studenter som grovt uaktsomt eller forsettlig har fusket eller forsøkt å fuske ved eksamen, kan få eksamen annullert, utestenges fra universitetet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved alle institusjoner under universitets og høyskoleloven i inntil ett år. For ph.d.-studenter som er ansatt ved universitetet gjelder særlige regler, se universitets- og høyskoleloven § 4-8 tredje ledd, jf. § 4-13 tredje ledd.

(5) Annullering av eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, teller som et eksamensforsøk

Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon

§ 45. Individuell tilrettelegging

(1) Studenter med særskilte behov og funksjonsnedsettelse har rett til å få studiehverdagen og eksamen tilrettelagt så langt det er praktisk mulig.

(2) Frist for søknad om tilrettelegging på eksamen kunngjøres på universitetets nettsted. Universitetet kan gi dispensasjon fra søknadsfristen, jf. § 16. Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i forbindelse med de aktuelle eksamensformene som det søkes tilrettelegging for. Det skal som hovedregel søkes for hvert studieår, med mindre behovet for tilrettelegging er varig. Tilretteleggingen skal oppveie for de ulemper funksjonsnedsettelsen gir ved eksamen.

(3) Tilrettelegging i studiehverdagen og på eksamen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles i den enkelte utdanningen.

§ 46. Studierett

(1) Studierett tildeles den som har fått opptak til et studium. For studenter som er tatt opp til et studieprogram, gjelder studieretten de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjon som universitetet har godkjent. Studieretten gjelder videre bare ved det studiestedet studenten har fått

opptak. Studenten kan imidlertid søke om overflytting til et annet studiested. For øvrige studenter gjelder studieretten emnet eller emnene den enkelte student er tatt opp til.

(2) Den som har akseptert tilbud om studieplass, beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier, såfremt fakultetet ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år ut over normert studieprogresjon for det aktuelle studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart, permisjoner, utestengelse fra universitetet og faglig forsinkelser.

§ 47. Tap av studierett

(1) Universitetet kan frata studieretten til studenter i følgende tilfeller:

- a. studenten har fremstilt seg til samme eksamen ved UiT tre eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 29
- b. studenten har fremstilt seg til samme praksis ved UiT to ganger eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 30
- c. studenten har blitt mer enn ett år forsinket i studiet uten gyldig grunn, jf. § 46
- d. studenten har ikke semesterregistrert seg
- e. studenten har ikke betalt semesteravgift
- f. studenten har ikke bekreftet sin utdanningsplan
- g. studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt, jf. § 50

(2) Studenter som står i fare for å miste studieretten etter bokstav c skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart.

(3) Det skal fattes skriftlig vedtak dersom studieretten inndras.

(4) Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet.

§ 48. Permisjon

(1) En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn jf. universitets- og høyskoleloven § 4-5. Permisjon skal også gis på grunnlag av verneplikt.

(2) Permisjon kan gis på grunnlag av deltakelse i internasjonale forsvarsoperasjoner, studentpolitisk arbeid, attestert langvarig sykdom og andre tungtveiende grunner av faglig, sosial eller personlig art. Permisjon etter dette ledd kan ikke gis for mer enn to år i løpet av studietiden.

(3) Studenten skal ha rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Universitetet må så langt det er praktisk mulig legge forholdene til rette for at studenten kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

Kapittel 9. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift

§ 49. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift

(1) Vitnemål for studenter som oppnår bachelor-, master-, cand.psychol.- og cand.med.-grad innenfor norskspråklige studieprogrammer ved UiT, utstedes i den målform, bokmål eller nynorsk, studenten selv har valgt ved semesterregistrering.

(2) Studentene kan reservere seg mot automatisk utstedelse av vitnemål.

(3) Ved vitnemål skal det følge med et Diploma Supplement som gir en nærmere beskrivelse av studentens utdanning og av norsk høyere utdanningssystem. Diploma Supplement er bare gyldig sammen med det originale vitnemålet. Eventuelle overskytende studiepoeng dokumenteres med en karakterutskrift.

(4) Vitnemål utstedes på norsk med mindre utdanningsprogrammet i sin helhet er et engelskspråklig studieprogram. Vitnemål kan suppleres med Diploma Supplement og karakterutskrift på engelsk.

(5) Det utstedes bare ett vitnemål per student innenfor et studieprogram. Det samme gjelder for bachelorgrad i fritt sammensatte fag.

(6) Det utstedes nytt vitnemål hvis studenten senere forbedrer en karakter som inngår på vitnemålet.

(7) For å få utstedt vitnemål fra UiT må minimum 60 studiepoeng være avlagt ved UiT.

§ 50. Pålegg om framvisning av originaldokumenter

Studenter må ved forespørsel fra universitetet vise fram originaldokumenter som er grunnlaget for opptak til studier eller for utstedelse av vitnemål ved UiT. Studenter som ikke viser fram de forespurte originaldokumentene for kontroll kan miste studieretten. Vitnemål vil kunne bli holdt tilbake til originaldokumentene er framvist og kontrollert.

Kapittel 10. Ikrafttredelse

§ 51. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft xx.xx.xxx. Samtidig oppheves forskrift 5. juli 2009 nr. 533 om eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, og forskrift 12. desember 2008 nr. 1568 om studier ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Seksjon for studieadministrasjon

Høringssvar fra BFE-fakultetet - forskrift om studier og eksamener ved UiT

Viser til utsendt høring på forskrift om studier og eksamen. Ved BFE-fakultetet er denne høringen behandlet ved alle 3 institutt; Handelshøgskolen ved UiT (HHT), Norges fiskerihøgskole (NFH) og Institutt for arktisk og marin biologi (AMB) samt FUF-BFE.

Vi er glad for at den nye forskriften nå kommer på plass, og ser at mye godt arbeid er gjort. Vi er også oppmerksom på at det nok i nær fremtid også vil måtte gjøres flere justeringer når ny UH-lov er klar.

Vår høringssvar oppsummerer de diskusjoner og innspill som er kommet fra instituttene og FUF-BFE. Fra HHT er det levert inn et notat med mer inngående diskusjon rundt enkelte punkter. Dette ligger som vedlegg til fakultetet oppsummering.

§ 6 Pensumliste

Vi er fornøyde med at pensum er gitt et eget punkt i den nye forskriften, og at også selve undervisningen som en del av pensum blir presisert. Vi mener imidlertid at ordlyden kunne vært justert slik at undervisning som hovedregel er pensum, altså at «all undervisning ansees som pensum med mindre noe annet er spesifisert».

Vi ønsker også at forskriften skal åpne for andre måter å definere pensum på. Følgende konkrete innspill er kommet fra AMB og NFH:

Man kan i dag også velge å la læringsmålene erstatte pensumlisten i tradisjonell forstand - og heller gi studentene en liste med anbefalt litteratur - slik at studentene faktisk står fritt til å velge lærebok eller annet læringsmaterieell - så lenge de opparbeider seg den nødvendige kunnskapen, ferdighetene og kompetansen som er beskrevet i LUBene.

§ 8 Bachelorgrad og § 9 Mastergrad

Vi ser at det er foreslått en reduksjon fra 90 til 60 stp som ikke er gjenbruk fra en annen grad. Dette gjør det lettere å oppnå flere beslektede grader, og kan være med på å stimulere til «gradshopping». Vi undres på om dette er den veien vi ønsker å gå?

§ 13 Reduksjon i studiepoeng

Det har vært praksis at beste karakter skulle gjelde, noe som er et gode for studentene. Vi er enig i at dette er en praksis som bør beholdes. Men, vi ser også at utvalget som har jobbet fram nytt forslag til UH-lov (NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler s. 214) viser til alminnelig forvaltningsrett, og presiserer at det skal være siste vedtak i en sak som skal være gjeldende, og dermed siste karakter, ikke den beste karakteren.

§ 16 Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging ved eksamen

Punkt (3): «Det kan likevel ikke gis dispensasjon ...» foreslås endres til «Det skal normalt ikke gis dispensasjon ...». Slik teksten er i forslaget, virker den veldig hard og uten rom for vurdering. Det kan oppstå forhold hvor man må se bort fra fristen, da bør ikke forskriften hindre muligheten for å gjøre en vurdering.

§ 20 Lokaler

Vi foreslår en presisering av teksten i første setning; Skriftlig skoleeksamen og muntlig avvikles normalt i universitetets lokaler. Der eksamen gjennomføres ved hjelp av digitale løsninger (muntlig eller skriftlig) skal dette være på plattformer godkjent av universitetet.

§ 21 Tillatte hjelpemidler ved eksamen

Vi erfarer av og til at det ikke er samsvar mellom de hjelpemidler som føres opp på eksamensarket og det som er opplyst i forelesning. Foreslår at det presiseres at det også skal være opplyst om tillatte hjelpemidler ved semesterstart, og at teksten på eksamensoppgavens forside er i tråd med de opplysningene studentene har fått tidligere.

§24 Utsatt eksamen ved gyldig fravær

Det etterlyses et punkt om hvilke rettigheter studentene har når legeerklæring er levert, for eksempel bruk av utsatt frist på hjemmeeksamen, og ved legeerklæring for oblig.

Til punkt (3) vises det i notatet fra HHT der men erfarer at mange leger ikke får med seg korrekte opplysninger om kurskode/emnenavn i attesten. Kanskje det heller skulle stått at «legeattesten **bør** inneholde disse opplysningene».

§ 25 Kontinuasjoneksamen ved ikke bestått eksamen

(4) Kontinuasjoneksamen avholdes i begynnelsen av neste semester - Dersom kontinuasjoneksamen også i fremtiden skal avholdes i september vil det være mer presist å si at disse normalt avholdes i første halvdel av påfølgende semester. Da unngår vi forventninger om eksaminering i august el. tidlig september.

§ 29 Antall eksamensforsøk

Punkt (4): Vi støtter forslaget med at studierett kan inndras dersom studenten har framstilt seg til eksamen 3 ganger eller mer uten gyldig grunn.

Punkt (5): vi støtter også formuleringen om at beste karakter skal gjelde, men viser også til vår bekymring i forhold til det som framkom i forarbeidet til ny UH-lov (se kommentar til § 13).

§ 32 Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver eller tilsvarende i universitetets vitenarkiv

I punkt (3) etterlyser vi en klargjøring av begrepene «unndratt offentlighet» og «åpent tilgjengelig». Kanskje kan denne begrepsavklaringen gjøres i § 3 Terminologi? Vi opplever at det er en del studenter tror at man ved å reservere seg mot at oppgaven gjøres åpent tilgjengelig i innleveringsportalen Munin faktisk har unndratt den offentlighet. Dette kan føre til at oppgaver som skulle vært unndratt offentlighet blir åpent tilgjengelig via arkivtjenesten selv om den ikke er synlig for allmenheten i Munin.

§ 33 Alle eksamener skal være vektet og skal gis en delkarakter. Vektingen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.

Vi ser at punkt (1) under denne paragrafen kan skape utfordringer for en del emner ved BFE som har ulike varianter av mappeevaluering der en samlet portefølje vurderes under ett. Vi ønsker derfor at dette punktet mykes opp litt slik at ulike varianter av mappeevaluering fortsatt kan benyttes til karakterfastsettelse uten at det oppgis i prosent hvor mye hvert arbeid som ligger i mappen skal telle. Vi ser også at dette punktet er utfordrende for flere av våre mastergradseksamener der det er en mastergradsoppgave med justerende muntlig.

Vi foreslår at det i punkt (1) presiseres at «delkarakterer skal gis etter **samme skala**» for å unngå kombinasjoner av bestått/ikke bestått og bokstavkarakter.

Dette punktet er også diskutert i notatet fra HHT, der man i tillegg til mapper diskuterer mulighet for skjønnsmessig vurdering, samt misforståelser rundt utregning av endelig karakter. Det foreslås følgende tilleggs punkt: «Der hvor vekting er oppgitt på eksamensdeler, vil den endelige karakteren bli utregnet av det studieadministrative datasystemet».

§ 34 Vurderingsuttrykk

I punkt (4) er det satt opp en formel for utregning av gjennomsnittskarakter i emnegruppe eller studieprogram. Her bør det også legges til at samme formel legges til grunn når det regnes ut karakter for et emne basert på deksamener. Det kunne gjerne stått noe der om hvordan man forholder seg til karakteren «bestått/ikke bestått» når det skal regnes ut snittkarakter for program eller emnegruppe.

Paragrafen bør også inneholde vurderingsuttrykk for arbeidskrav med Godkjent/Ikke godkjent. Dette er ikke nevnt.

§ 37 Sensurordninger

Punktet er diskutert i notatet fra HHT, og oppsummert slik:

(3): I punktene a, b og c burde kanskje vært benevnt med «begrenset sensur», «utvalgssensur» eller «full sensur».

Pkt (3) c oppfattes som utydelig, dersom dette er en beskrivelse av «full sensur»? Evaluering av alle vurderingsordningene som inngår i en fag- eller studieplan oppfattes som en del av kvalitetssystemet, og ikke en sensurordning.

§ 39 Sensurfrister

Fakultetet er enig i at hovedregelen om 3 ukers sensurfrist er en rimelig frist. Men, vi opplever også at det er en del tilfeller der det er utfordrende å sikre god sensur innen denne fristen. Dette gjelder emner med mange studenter, emner på mer enn 20 studiepoeng og emner der tverrfaglighet krever at man må involvere sensorteam fra flere ulike fagdisipliner for å sensurere. Vi foreslår derfor at det settes inntil 6 ukers sensurfrist for emner over 20 studiepoeng, tverrfaglige emner med behov for tverrfaglige sensorteam og emner med mer enn 100 studenter.

Det er også gitt tilbakemelding om at sensurfristen ikke bør defineres uker som i dag, men heller i antall virkedager. Dette vil kompensere for utfordringene som fridager i desember og mai medfører i sensurarbeidet. Vi konstaterer at dette er inne i forslaget til ny UH-lov.

Fra HHT pekes det på en manglende/uklar setning i punkt (1), der siste setning foreslås erstattet med «Der det er snakk om sensur på klagesak, løper fristen fra den dagen klagen er journalført».

HHT har også diskutert bøtlegging i punkt (3) i sitt notat, og det bør avklares i forskriften hvem som er «ansvarlig enhet», all den tid administrativ handtering av sensur (også administrativ sensur i stor grad ligger til fellestjenesten.

§ 42 Klage på karakter

I punkt (5) er det uklart om skriftlig begrunnelse for ny karakter er et krav og at dette rutinemessig alltid skal leveres sammen med sensuren, eller om dette er begrunnelse som skal gis når den etterspørres (av studenten).

§ 46 Studierett

HHT har kommentert følgende på dette punktet:

(1): Setning nr. 2 sier at studieretten gjelder de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen ... Per nå er det mulig for studenter med studierett ved UiT å melde seg opp til emner som er markert «kan tas som enkeltemne». Vil det ikke lengre være mulig å melde seg opp til åpne emner utenom studie-/fagplan?

Enkeltemnestudierett er ikke nevnt innunder denne paragrafen.

Setning nr. 3 i samme punkt sier at studieretten gjelder videre bare ved det studiestedet studenten har fått opptak. En student får vel opptak på et studieprogram, og ikke studiested? Kan studenter som er tatt opp på et program i Harstad melde seg til et emne i Alta? Hva med nettemner, hvilket studiested er det?

(Hvis man ønsker å hindre studentene i å selv velge studiested ved å melde seg til undervisning andre steder, bør man kanskje begrense oppmeldingsmulighetene i FS).

Neste setning i samme punkt sier at en student kan søke om overflytting til et annet studiested. Hvordan skal dette forvaltes? Er dette en mulighet til å søke overføring til annet studieprogram? Hvem skal behandle en slik søknad? En student er fortsatt knyttet til et studieprogram, ikke sted.

§ 49 Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift

I punkt (6) fastsettes studentenes rett til å forbedre karakterer på vitnemålet og motta nytt oppdatert vitnemål. Vi ser at en del studenter kommer dårlig ut når det gjelder retten til å få nytt vitnemål med denne formuleringen. Vi mener teksten bør justeres til «det utstedes nytt vitnemål dersom studenten forbedrer karakter som inngår i vitnemålet, eller ekvivalent emne».

I tillegg til de nevnte paragrafer nevner vi tre områder som vi gjerne skulle fått utdypende retningslinjer for:

Årsenheter:

Fakultetet har et stort antall studenter som tar årsenheter. Denne gruppen faller litt mellom i forvaltningen. Vi skulle gjerne hatt et eget punkt som regulerte disse studiene bedre. Vi tenker på muligheter for dokumentasjon på avlagt årsenhet, regler for gjenbruk av emner fra årsenhet i studieprogram, muligheter for å utvide studieretten osv.

Arbeidskrav/oblig:

Vi opplever at arbeidskravet er beskrevet flere steder i forskriften, men skulle gjerne ønsket at dette var et eget punkt. Arbeidskrav havner litt mellom undervisning og eksamen, og et ikke bestått arbeidskrav har store konsekvenser for studentene. Vi hadde derfor gjerne sett at det framgikk tydeligere i forskriften hvilke rettigheter og plikter dette fører med seg. Noen punkter som vi savner utdypet er:

- Klagerett på arbeidskrav (evt konsekvenser av dette og frister)
- Varighet av arbeidskrav (Hvor mange eksamensforsøk eller år er det gyldig? Vi ser ulike praksiser på dette rundt på fakultetene).
- Individuell tilrettelegging på arbeidskrav?

Mappeevaluering:

Ved BFE er det en del emner som benytter seg av mappeevaluering som eksamensform. Vi skulle gjerne sett at denne eksamensformen var bedre definert, gjerne med et eget punkt i denne forskriften.

Vennlig hilsen

Morten Sætran
seksjonsleder
—
morten.satran@uit.no
77 64 49 83

Trine-Lise Heimkjær
seniorrådgiver
—
trinlise.heimkjaer@uit.no
77 64 60 44

Kommentarer til ny Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet

Kommentarer som er utarbeidet av FUF BFE støttes og kommenteres ikke her.

Navnet på forskriften må endres til ...UiT Norges arktiske universitet (UiT skal ikke skrives fullt ut)

§ 8 (4) og § 9 (3): kravene til hvor mange studiepoeng som ikke kan inngå i andre grader, senkes fra 90 til 60 for bachelor og master. Vil dette føre til en økning i antall grader? Ved å ta en bachelor- eller mastergrad, så trenger man bare 60 nye studiepoeng for å få en ny grad?

§ 16 (3): «Det kan likevel ikke gis dispensasjon ...» bør endres til «Det **skal normalt** ikke gis dispensasjon ...». Slik teksten er i forslaget, virker den veldig hard og uten rom for vurdering. Det kan oppstå forhold hvor man må se bort fra fristen, da bør ikke forskriften hindre muligheten for å gjøre en vurdering.

§ 24 (2): Det er oppgitt frist for når legeerklæring skal være mottatt av UiT, men ikke hvilke rettigheter studentene har med tanke på utsatt frist på f.eks. hjemmeeksamen. Dette var tidligere presisert i eksamensforskriften. Skal det innvilges utsatt eksamen i stedet for utsatt frist (jfr. punkt 5) på hjemmeeksamener?

(3): Det kreves at en legeattest skal inneholde opplysninger om hvilken eksamen (er) dette gjelder for. Vi ser problemstillingen, men erfaring viser at mange leger ikke forstår eller klarer å få med disse dataene i en legeattest, ofte med feil benevnning av emnekode eller emnenavn. Er det slik at hvis dette ikke står i legeattesten, vil den ikke bli godtatt som gyldig bevis for fravær? Kanskje legeattesten **bør** inneholde disse opplysningene.

§ 25 (4) Kontinuasjoneksamen avholdes i *begynnelsen* av neste semester - Dersom kontinuasjoneksamen også i fremtiden skal avholdes i september vil det være mer presist å si at disse normalt sett avholdes i *første halvdel* av påfølgende semester. Da unngår vi forventninger om eksaminering i august el. tidlig september.

§ 28 (3): Søknad om å avlegge eksamen etter tidligere ordning - Hvilket nivå ved UiT skal behandle en slik søknad, fellestjenesten, fakultet eller institutt? Dette bør kanskje synliggjøres i forskriften.

§ 33 (1): «Alle eksamensdeler skal være vektet og skal gis en delkarakter **etter samme skala**»

Hvis FS skal slå sammen karakterer automatisk, noe som bør være tilfelle der vekting er oppgitt, må delene ha samme vurderingsuttrykk. Hvis en del vurderes til «bestått» og en annen del får bokstavkarakter, vil ikke disse kunne slås sammen til en slutt karakter

Det bør føyes til et ekstra punkt på § 33 som omtaler karakterfastsettelse der hvor vekting er oppgitt. Det er noen faglærere som tror at de skal vurdere slutt karakteren, selv der hvor vekting er oppgitt.

Dersom det er ønskelig med en skjønnsmessig sluttvurdering av faglærer, må dette stå i emnebeskrivelsen. Mappevurdering vil typisk være et slikt tilfelle, men kan også være tilfelle der hvor det er deksamener. Det må da stå i emnebeskrivelsen at sluttkarakter gis en endelig vurdering av faglærer, og ikke på bakgrunn av vektning av eksamensdelene.

Foreslår tekst til tilleggspunkt: «Der hvor vektning er oppgitt på eksamensdeler, vil den endelige karakteren bli utregnet av det studieadministrative datasystemet.»

§ 34 Vurderingsuttrykk. Paragrafen bør også inneholde vurderingsuttrykk for arbeidskrav med Godkjent/Ikke godkjent. Dette er ikke nevnt.

§ 37 (3): I punktene a, b og c er det forsøkt å liste opp de ulike vurderingsordningene. ordningene burde kanskje vært benevnt med «begrenset sensur», «utvalgssensur» eller «full sensur».

Pkt 3 c mener vi er utydelig, dersom dette er en beskrivelse av «full sensur»? Hvorfor man skal evaluere alle vurderingsordningene som inngår i en fag- eller studieplan. Er ikke dette en del av kvalitetssystemet, og ikke en sensurordning.

Hvis punkt c skal være en beskrivelse av full sensur, bør punktet skrives om.

§ 39 siste setning i pkt (1): «Fristen løper fra den dato klagen er journalført.» Først snakkes det om frister på sensur, så dukker det plutselig opp et punkt om frist ifbm. klage. Det er noe som mangler i dette punktet, sannsynligvis noe knyttet til hvilken frist som gjelder ved klage. Denne delen av punkt (1) er utydelig og må omarbeides. Forslag til tekst: «Der det er snakk om sensur på klagesak, løper fristen fra den dagen klagen er journalført»

(3) Sanksjoner ved forsinket sensur. Her er det «ansvarlig enhet» som blir bøtelagt. Hvem er ansvarlig enhet nå som mye av eksamensarbeidet (spesielt sensur) er løftet til fellestjenesten? Interne sensorer befinner seg på institutt, og kan være grunnlaget for sanksjon når sensuren ikke kommer til riktig tid. Men hva menes med forsinket sensur? Inngår administrativ forsinkelse i dette begrepet? Da vil det i så fall være tjenesten som er ansvarlig for føring av sensur som er «ansvarlig enhet»

§ 41 (2) Vi støtter nedkortingen av fristen for å be om begrunnelse fra tre til en uke, men endringen er ikke forklart/argumentert for i følgebrevet.

(4): «Begrunnelse skal *normalt* være gitt innen to uker ...» Ordet normalt bør strykes.

§42 (5) «Begrunnelse for ny karakter skal gis skriftlig» - Er dette pålagt, eller skal det kun leveres skriftlig begrunnelse dersom begrunnelse etterspørres?

§ 45 Individuell tilrettelegging: kan det være en idé å liste opp hvor mye ekstra tid man kan få på skole- og hjemmeeksamen, eller skal det bare være skjønnsmessige vurderinger av dette uten noen standard?

Hvis individuell tilrettelegging også skal gjelde for arbeidskrav, bør dette også nevnes.

§ 46 (1): Setning nr. 2 sier at studieretten gjelder de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen ... Per nå er det mulig for studenter med studierett ved UiT å melde seg opp til emner som er markert «kan tas som enkeltemne». Vil det ikke lengre være mulig å melde seg opp til åpne emner utenom studie-/fagplan?

Enkeltemnestudierett er ikke nevnt innunder denne paragrafen.

Setning nr. 3 i samme punkt sier at studieretten gjelder videre bare ved det studiestedet studenten har fått opptak. En student får vel opptak på et studieprogram, og ikke studiested? Kan studenter som er tatt opp på et program i Harstad melde seg til et emne i Alta? Hva med nettemner, hvilket studiested er det?

(Hvis man ønsker å hindre studentene i å selv velge studiested ved å melde seg til undervisning andre steder, bør man kanskje begrense oppmeldingsmulighetene i FS).

Neste setning i samme punkt sier at en student kan søke om overflytting til et annet studiested. Hvordan skal dette forvaltes? Er dette en mulighet til å søke overføring til annet studieprogram? Hvem skal behandle en slik søknad? En student er fortsatt knyttet til et studieprogram, ikke sted.

Avdeling for forskning, utdanning og formidling

Høringssvar fra Helsefak - Forskrift om studier og eksamener ved UiT

Forslag til ny Forskrift om studier og eksamener ved UiT ble sendt til instituttene for innspill. Fakultetet takker for godt arbeid med å revidere og kombinere disse forskriftene. Under følger fakultetets samlede kommentarer.

Burde navnet i overskriften ikke tilpasses det offisielle navnet: *UiT Norges arktiske universitet*?

§1 Forskriftens virkeområde (2), §3 Terminologi og andre §§ som nevner rammeplan.

Profesjonsutdanningene ved Helsefak fikk i 2017 en Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger. Denne forskriften er styrende for utdanningenes egne forskrifter om nasjonal retningslinje, som har erstattet egne rammeplaner (RETHOS). Vi mener at de er likeverdige og ber om at forskriftens virkeområde og terminologi tilpasses.

§6. Pensumliste

Etter innføringen av kvalifikasjonsrammeverket er det ikke lengre pensum som er styrende for undervisning og vurdering, men læringsutbyttebeskrivelser. Selv om det i mange emner fortsatt vil være nyttig, og til og med nødvendig, å definere et konkret pensum studentene skal lese, så gir litteraturlæsning først og fremst mening som en læringsressurs for studenten på linje med undervisning og lignende, ikke en obligatorisk aktivitet i seg selv. I noen emner kan det, å finne egnet litteratur på egen hånd, være et eget læringsutbytte. Skal da likevel pensum angis?

Instituttene ber om en oppdatering av terminologien. Navneforslaget til paragrafen er «litteratur», da det er mer fleksibel og ikke gir instruks til de fagansvarlige. Eventuelt kunne paragrafen fjernes helt.

§11. Graden cand.psychol.

Her står det under avsnitt (2) at *I studiet må det inngå et førstesemesterstudium med examen philosophicum på 10 studiepoeng, examen facultatum på 10 studiepoeng og et fagemne på 10 studiepoeng*. IPS har kommentarer til dette, etter at opptaksordning til profesjonsstudiet er endret og studentene vil tas opp direkte til første studieåret gjennom Samordna opptak:

- Ex. phil. er flyttet til andre semester fra studieåret 2020/2021.
- Å presisere at man skal ha et fagemne på 10 studiepoeng første semester er mindre relevant etter at det er et integrert studieløp gjennom alle seks år.
- Instituttets ex. fac.-emne blir erstattet med Helsefaks felleskurs HEL-0700.

Det foreslås følgende endring i §11 (2):

I studiet må det inngå examen philosophicum på 10 studiepoeng og et faglig relevant dannelsesemne på 10 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

§21. Tillatte hjelpemidler ved eksamen

Kan man presisere at dette gjelder skoleeksamener?

§29. Antall eksamensforsøk

Instituttene har opplevd misbruk av «tregangerregelen», idet studenter har etter gjennomført tredje eksamen fått legeerklæring, som ble brukt i søknad om et fjerde eksamensforsøk. Universitetets klagenemnd har bemerkt at trekk fra eksamen og dispensasjon fra tregangerreglene er to ulike regelsett, og at studenten kan søke om dispensasjon fra tregangerregelen selv om vedkommende ikke oppfyller vilkårene i eksamensforskriften om rett til utsatt eksamen. I slike tilfeller skal studenten trekke seg fra eksamen og levere legeerklæring innen 48 timer. Det er ønskelig at paragrafen utformes på en slik måte at den forhindrer at reglene om adgang til eksamen kan unngås.

§34. Vurderingsuttrykk

I beskrivelsen for karakter A står formuleringen «Fremragende prestasjon som klart utmerker seg». Dette kan forstås som at vurderingen skal gjøres normbasert i stedet for kriteriebasert. Karakterer skal gis på bakgrunn av oppnådd læringsutbytte for den enkelte student, og ikke utfra hvor godt medstudenter har prestert. Vi foreslår å kutte siste del av setningen og kun skrive «Fremragende prestasjon».

§35. Sensorveiledning

I noen tilfeller vil det være hensiktsmessig å utarbeide ulike sensorveiledninger for sensorer og for studentene. Kan forskriften formuleres slik at det er åpning for dette?

§36. Krav til ekstern sensor

Er «amanuensis» fortsatt i bruk, eller skal dette erstattes av universitetslektor?

§41 (2) Begrunnelse for karakterfastsetting

(2) Forslaget om å redusere frist for krav om begrunnelse for karakterfastsetting til én uke støttes.

§47. Tap av studierett.

Under (1) står følgende:

- a. studenten har fremstilt seg til samme eksamen ved UiT tre eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 29
- b. studenten har fremstilt seg til samme praksis ved UiT to ganger eller flere ganger, og det foreligger ikke grunnlag for dispensasjon, jf. § 30

Ordlyden tre/to eller flere ganger er forvirrende. Vi antar det henspiller til at det gis adgang til dispensasjoner for de tre/to normale antall forsøk på henholdsvis eksamen/praksis, men dispensasjon er allerede nevnt i neste bisetning.

Vennlig hilsen

Ståle Liljedal
seksjonsleder

Verena Woltering
seniorrådgiver

—
verena.woltering@uit.no
tlf. 23187

Seksjon for studieadministrasjon

Innspill til forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Viser til seksjon for studieadministrasjon sitt brev datert 30.03.2020, hvor det bes om innstill til forskrift om studier og eksamener ved UiT. Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon, med det formål å ivareta studentenes rettssikkerhet ved utdanningsinstitusjonen. Studentombudets kommentarer og innspill er basert på erfaringer gjort som en uavhengig og nøytral instans i møte med universitetets studenter.

Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste

§ 6. Pensumliste

På bakgrunn av gjentatte henvendelser fra studenter ved ulike studier, anser studentombudet det som hensiktsmessig å spesifisere i forskriften at oppdaterte timeplaner for undervisning skal foreligge ved starten av hvert undervisningssemester. Hvert semester mottar studentombudet klager på at timeplaner ikke er oppdatert før godt ut i undervisningssemesteret og/eller at obligatorisk aktivitet, hovedsakelig i form av undervisning, flyttes på. Det er spesielt viktig at timeplan for obligatorisk aktivitet er forutsigbar for studentene, slik at de kan innrette seg etter vilkårene universitetet setter for å gå opp til eksamen. Det fremmes derfor forslag om at dette fastsettes i § 6.

Forslag til § 6:

§ 6 Pensumliste og obligatorisk undervisning

- (1) Alle emner skal ha et angitt pensum. Ved starten av hvert undervisningssemester skal det foreligge oppdatert pensumliste for emnet. Dersom den organisatoriske delen av undervisningen, som for eksempel forelesninger, laboratoriearbeid, seminarer og lignende, skal forstås som en del av pensum, og eksamensoppgaver skal kunne gis kun med utgangspunkt i dette, skal det fremgå av pensumlisten.*
- (2) I emner innen kunsthøgskolen kan pensum angis i omfang/varighet eller antall verk uten nærmere spesifisering.*
- (3) Ved starten av hvert undervisningssemester skal det foreligge timeplan for emnet.*

Subsidiært foreslås det en ytterligere spesifisering av tredje ledd:

- (3) *Ved starten av hvert undervisningssemester skal det foreligge timeplan for emnet. Timeplanen for obligatorisk undervisning og aktivitet skal som hovedregel ikke endres. Dersom det likevel skulle være nødvendig å foreta endringer i timeplanen, bør studentene det gjelder involveres i endringen og om nødvendig få tilbud om å utføre den obligatoriske aktiviteten på en annen faglig tilfredsstillende måte.*

Kapittel 5. Eksamensavvikling

For kapittel 5 foreslås det at «student» erstattes med universitets- og høyskolelovens begrep «kandidat» i de aktuelle bestemmelsene.

§ 22. Digital eksamen

Det har forekommet at studenter klager over feil og mangler ved både datamaskin og programvare. Det kan derfor være hensiktsmessig å påpeke at studenten må installere, ikke bare laste ned, programvaren.

Forslag til § 22:

§ 22. Digital eksamen

Kandidaten må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved digital eksamen. Kandidaten er selv ansvarlig for å installere nødvendig programvare før eksamen.

§ 29. Antall eksamensforsøk

Studentombudet ser positivt på § 29 sjette ledd, hvor det åpnes opp for at enkelte deleksamener i særlige tilfeller kan tas om igjen. Det bør tilføyes bestemmelsen at kompetansen til å foreta denne vurderingen delegeres til fakultetene.

§ 30. Antall praksisforsøk

Studentombudet har liten erfaring med saker hvor studenter søker om et tredje praksisforsøk. Likevel synes det som om terskelen for å få dispensasjon fra antall praksisforsøk er like høy, om ikke høyere, som ved dispensasjon fra antall eksamensforsøk. I så måte foreslås det at § 30 (2) bokstav b har tilsvarende ordlyd som § 29 (2) bokstav b.

Forslag til § 30 (2) bokstav b:

§ 30. Antall praksisforsøk

- (2) *Universitetet kan dispensere fra denne bestemmelsen derom ett av følgende kriterier er oppfylt:*
b. Studenten kan dokumentere tungtveiende sosiale og/eller personlige grunner til at praksis ikke er bestått etter å ha fremstilt seg to ganger.

§ 31. Varsel i forbindelse med fare for å ikke bestå praksis

Ut fra formålet med varslingsbestemmelsen, bør varselet gjøre studenten oppmerksom på hva som er påkrevd for å bli vurdert til «bestått», jf. ordlyden i eksamensforskriften § 27 første ledd annet punktum. Ordlyden samsvarer med forvaltningsloven § 16 annet ledd, som fastsetter at «Forhåndsvarsel skal gjøre greie for hva saken gjelder og ellers inneholde det som anses påkrevd for at parten på forsvarlig måte kan ivareta sitt tarv». Det kan stilles spørsmål ved om den nye ordlyden er like streng som gjeldende

bestemmelse. Siden varselet kan være avgjørende for studentens studieprogresjon, foreslås det derfor at dagens ordlyd videreføres.

Et varsel om fare for å ikke bestå praksis bør ikke beskrives som en «tvilsmelding». Det er viktig at det foreligger tydelige begreper som ikke kan medføre misforståelser. Derfor bør tvilsmelding være forbehold definisjonen i skikkethetsforskriften § 9.

Forslag til § 31:

§ 31. Varsel i forbindelse med fare for å ikke bestå praksis

- (1) Dersom det i løpet av praksisperioden e.l. viser seg at studenten står i fare for å ikke bestå, skal studenten varsels om dette.*
- (2) I varselet skal studenten gjøres oppmerksom på hva som er påkrevd for å bli vurdert til «bestått». Varselet skal gis skriftlig og på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å oppfylle målene og bestå praksisperioden. Studenten skal gis anledning til å uttale seg om de forhold vurderingen bygger på, før det fattes vedtak om «ikke bestått».*
- (3) Dersom studenten i slutten av praksisperioden viser handling/adferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksis, kan studenten få karakteren «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt.*
- (4) Det juridiske fakultetet kan fravike bestemmelsene i denne paragraf i utfyllende regler for master i rettsvitenskap.*

Kapittel 6. Vurderingsuttrykk

§ 33. Karakterfastsettelse

Det er uklart hva bestemmelsens første ledd første setning mener med «eksamensdeler». Er det tale om eksamensoppgaver, de eksamener som er inndelt i større oppgaver med underoppgaver og/eller deleksamen? Om sistnevnte bør det hete «Alle deleksamener skal være vektet og skal gis en delkarakter.»

§ 34. Vurderingsuttrykk

Studentombudet stiller seg positiv til at § 34 (4) forenkler dagens § 37 i eksamensforskriften, men det er usikkert om den nye ordlyden beskriver i tilstrekkelig grad hvordan man regner ut gjennomsnittskarakteren. Det foreslås derfor en spesifisering.

Forslag til § 34 (4):

§ 34. Vurderingsuttrykk

- (4) Dersom det er behov for utregning av gjennomsnittskarakter i emnegruppe eller studieprogram, må det være benyttet bokstavkarakter på alle emnene som inngår i beregningen. Følgende omregningsmodell skal legges til grunn: A=5, B=4, C=3, D=2. E=1, hvor karakteren fra de enkelte emnene må inngå i forhold til emnenes studiepoengtall.*

Kapittel 7. Sensur, klage og fusk

Også for de aktuelle bestemmelsene i kapittel 7 foreslås det at lovens ordlyd «kandidat» benyttes i stede for «student».

§ 39. Sensurfrister

I § 39 (1) ser det ut som en setning har falt bort. Dersom nåværende § 42 tredje punktum skal videreføres må denne innsettes, eventuelt må siste punktum i ny bestemmelse fjernes.

Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon.**§ 45. Individuell tilrettelegging**

For en bedre harmoni mellom forskriften og universitets- og høyskoleloven § 4-3 (5) foreslås det en endring i ordlyden til bestemmelsens første ledd.

Forslag til § 45 (1):

§ 45. Individuell tilrettelegging

- (1) *Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilt behov har rett til å få egnet individuell tilrettelegging av studiehverdagen og eksamen.*

§ 47. Tap av studierett

Det er foreslått en omskriving av bestemmelsens første ledd, med en konkretisering i bokstav a.

Forslag til § 47 (1):

§ 47. Tap av studierett

- (1) *Universitetet kan frata studenten studieretten når:*
- a. studenten har fremstilt seg til samme eksamen ved UiT tre eller flere ganger uten å bestå, og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, jf. § 29.*
 - b. studenten har fremstilt seg til samme praksis ved UiT to eller flere ganger og blitt vurdert til «ikke bestått», og det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon, jf. § 30.*
 - c. studenten er blitt mer enn ett år forsinket i studiet uten gyldig grunn, jf. § 46*
 - d. studenten ikke har semesterregistrert seg*
 - e. studenten ikke har betalt semesteravgift*
 - f. studenten ikke har bekreftet sin utdanningsplan*
 - g. studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt, jf. § 50*

Med vennlig hilsen,

Torill Varberg
studentombudet ved UiT

Seksjon for studieadministrasjon

Svar fra Det juridiske fakultet - Intern høring - forskrift om studier og eksamener ved UiT

Vi viser til brev datert 30.3.2020 hvor det bes om innspill på forslag til forskrift om studier og eksamener ved UiT. Det juridiske fakultet er positivt innstilt til at det nå gjøres nødvendige forskriftsendringer og takker for muligheten til å få gi innspill til dette arbeidet.

Høringssvaret er strukturert slik at det innledningsvis gis noen generelle innspill, deretter følger konkrete innspill kapittel for kapittel. Svarene og forslagene er ment å gi innspill slik at forskriften, som er et viktig studieadministrativt verktøy, blir så praktisk anvendbar som mulig i den daglige driften. Forskriften er også svært viktig for studentene, da den sammenstiller deres rettigheter og plikter gjennom studieløpet. Med tanke på universitetets veiledningsplikt, er det vesentlig at forskriften er dekkende, presis og lett forståelig.

Vi antar det er en inkurie at det ikke fremgår av mottakerlisten, men regner med at denne høringen også er sendt til Studentparlamentet i likhet med høringen på revidert forskrift om opptak til studier ved UiT.

Generelle innspill

Forskriften bør gjennomgås med tanke på konsistent og presis begrepsbruk når det gjelder begreper som studier, studietilbud, studieløp, studieprogram, utdanningsprogram, fagemne, fag, emnegruppe, registrering, semesterregistrering. Særlig viktig er dette med tanke på forskriftens virkeområde og presise definisjoner av de begreper som benyttes for å avgrense virkeområdet. Det bør vurderes om flere begreper bør inngå i § 3 Terminologi, f.eks. vurdering, jfr. begrepene eksamen og arbeidskrav. Det bør også vurderes hvorvidt det er hensiktsmessig å henvise til bestemte paragrafer i UH-loven i denne forskriften.

Kapittel 1

Definisjonen av begrepet studieprogram i § 3 utelukker f.eks. årsstudier, halvårsheter m.m. og er ikke i tråd med definisjonen av dette begrepet i DBH. Det er DBH-definisjonen som legges til grunn i praktisk studieadministrativt arbeid.

Kapittel 2

Bestemmelsene i § 4 er svært knappe sammenlignet med innholdet i §§ 4 og 5 i gjeldende forskrift for studier. Bestemmelsen fastsetter ikke vedtakskompetansen for studieplaner.

Bestemmelsene i § 5 gir grunn til å tro at det skal gis skriftlig melding ved skifte av kull, men ikke ved endring i studieprogresjonen. Det bør gis skriftlig melding i begge tilfeller.

Bestemmelsene i § 6 bør vurderes generalisert slik at de omfatter også studieprogram hvor det ikke opereres med fastsatt pensum, men f.eks. anbefalt litteratur el.l.

Kapittel 3

Det bør vurderes om det skal tas inn bestemmelser som f.eks. Universitetet i Oslo har gjort angående fellesgrader.

I § 12 bør det vurderes og også henvises til forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning (Kunnskapsdepartementet 2019). Nevnte forskrift er utarbeidet ut fra et behov om å tydeliggjøre et komplekst saksområde.

I § 13 er begrepet «vurderes» benyttet og ikke f.eks. «eksamen», noe som kan gjøre bestemmelsen vanskelig å tolke. Videre er bestemmelsen ikke enkel å oppfatte når det gjelder iverksetting av studiepoengreduksjon. Forslag til ny formulering av §13:

Studiepoengreduksjon gjøres for emner som helt eller delvis overlapper hverandre når det gjelder faglig innhold. Studiepoengreduksjonen iverksettes for den enkelte student slik at emner med dårligst karakter får redusert antall studiepoeng.

Kapittel 4

Bestemmelsene som gjelder semesterregistrering § 14 (1) ekskluderer oppmelding til emner som har 0 studiepoeng, men som likevel kan være obligatoriske deler av studieprogram, f.eks. sikkerhetskurs.

Når det gjelder privatister, oppfatter fakultetet det slik at saksgang beskrives i relevante rutiner, jfr. høringsbrevet. Det samme gjelder avgrensninger av hva som regnes som offentlige forelesninger. I en moderne pedagogisk verden med mange ulike typer undervisningsformer, evt. også i samme undervisningstime, kan det være vanskelig å avgrense privatisters adgang til undervisningen.

I § 16 foreslås det å presisere i (2) a at det gjelder studentens egen sykdom.

Kapittel 5

Fakultetet oppfatter det slik at det ikke vil bli plikt til å trykke inntil 10 eksemplarer av masteroppgaver, slik någjeldende forskrift § 13 inneholder bestemmelser om.

Bestemmelsene i § 17 oppfattes slik at det ikke vil være anledning til å nekte studenter å avlegge eksamen på bakgrunn av progresjonskrav av typen «minst 150 avlagte studiepoeng», «hele første avdeling må være bestått». I § 2 åpnes det for å lage fakultetsvise regelverk, men disse kan ikke innskrenke studentenes rettigheter i forhold til de sentrale bestemmelser. Det er derfor uklart hvorvidt studieplaner med slike progresjonsregler fortsatt kan benyttes.

Paragraf 18 (1) omtaler kun prøving av kunnskaper og ferdigheter, ikke generell kompetanse. Dette er begrensende i en situasjon med mange ulike vurderingsordninger. I (2) angis at muntlig del av eksamener skal være offentlig. Her er det i alle fall behov for nærmere presiseringer i f.eks. rutinebeskrivelser hva som regnes som muntlige eksamener i en situasjon med mange varierte vurderingsordninger.

I § 21 bør det framgå at studentene er ansvarlig for å gjøre seg kjent med hvilke hjelpemidler som kan benyttes for den enkelte eksamen, hvilke(n) ordning som gjelder for kontroll av lovlige hjelpemidler for den enkelte eksamen og hva som kan ansees å være fusk eller forsøk på fusk når det gjelder hjelpemidler. Bestemmelsen oppfattes også å være begrensende ved at det forutsettes en skriftlig eksamensoppgave, jfr. mange og varierte vurderingsordninger hvor det kan være slik at det ikke foreligger en skriftlig oppgave men at det likevel er tillatt med hjelpemidler.

Egenbetalingsforskriften gir anledning til i § 3-3 (3) å kreve at studenten har «egen bærbar datamaskin». Dersom det er behov for en eksplisitt bestemmelse i UiTs forskrift angående datautstyr for eksamen, § 22 i foreliggende forslag, bør det vurderes om det også skal innarbeides en tilsvarende bestemmelse

angående studier/undervisning og særlig arbeidskrav, gitt den definisjonen som er benyttet for arbeidskrav. Videre er bestemmelsen begrenset til digital eksamen. Dette begrepet «digital eksamen» er ikke definert innledningsvis i forskriften og det er derfor uklart om bestemmelsen kun er ment å omfatte skriftlig skoleeksamen under tilsyn, eller om også andre eksamensformer (f.eks. hjemmeeksamen) omfattes av kravet om bærbar PC. Videre bør det vurderes å generalisere formuleringen i andre setning slik at andre forhold som kan være aktuelle for å klargjøre datamaskinen også inkluderes, ikke bare laste ned nødvendig programvare. «Laste ned» er for øvrig også nokså begrensende, man må kanskje også installere programvaren.

Bestemmelsene om utsatt eksamen ved gyldig fravær i § 24 skiller ikke mellom eksamener som varer en dag og eksamener som varer i flere dager. Det bør vurderes å innarbeide formuleringer som tar høyde for dette f.eks. «eksamensdato/frist for innlevering av besvarelse».

I § 25 (6) står det: «Unntak fra dette kan i særlige tilfeller fastsettes i emnebeskrivelsen». Her er det slik vi forstår det viktig at unntak fastsettes i emnebeskrivelsen, og foreslår at «i særlige tilfeller» tas ut.

I § 28 er det uklart hva som menes med at studenten har påbegynt et emne. Menes at studenten har begynt å følge undervisningen, er vurderingsmeldt, eller annet?

Tregangersregelen i § 29 er problematisk fordi det ikke nødvendigvis er klart hva som er «samme eksamen». I forslaget knyttes dette til eksamensavviklingen. Dette kan likevel være utfordrende ved endringer av emnekode i forbindelse med overgangsordninger, emner som inngår i flere studieprogram med ulike emnekoder eller andre forhold hvor det kan være praktisk utfordrende å avgjøre hva som er samme eksamen. Det kan være nødvendig å presisere dette nærmere, eller å utarbeide nærmere presiseringer i rutinebeskrivelser slik at det ikke oppstår tvil om hva som er samme eksamen.

Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver i vitenarkiv i § 32 (3) synes å regelfeste en praksis som er etablert. Det foreslås å slå sammen (1) og (3) slik at de til sammen blir (1).

Kapittel 6

Vekting av eksamensdeler som beskrives i § 33 vil i tilfeller med kun bestått/ikke bestått ikke ha noen praktisk betydning ved beregning av samlet karakter, med mindre det er selve vektingen som skal synliggjøres.

I § 34 (4) ser det ut som om det mangler flere punkter om regler for beregning av gjennomsnittskarakter som er med i nåværende forskrift.

Kapittel 7

Tilsvarende forskrifter ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen har bestemmelser angående sikring av studentenes anonymitet ved sensur. Det bør vurderes tatt inn tilsvarende bestemmelse i UiTs forskrift, f.eks. slik:

Eksamenskandidatens anonymitet skal sikres så langt det er faglig eller praktisk mulig både ved ordinær sensur og ved eventuell klage over karakterfastsettelsen.

I § 35 benyttes begrepet «hver eksamen». Det antas det menes eksamensavvikling, som kan være et nyttig begrep i en slik forskrift, med en god definisjon av begrepet i § 3.

Siste setning i § 36 (1) kan være vanskelig å operasjonalisere. For det første er det uklart hva som menes med kortvarige engasjement og det kan oppstå ulike praksiser ved det enkelte fakultet. Knytningen til «et annet studieprogram» kan være utfordrende i tilfeller hvor et gitt emne som skal sensureres, benyttes av flere studieprogram.

Bestemmelsen i gjeldende forskrift for eksamen ved UiT § 39 (2) a hvor det angis kombinasjon av ekstern og intern sensor synes å ha falt ut. Tilfeller hvor en ønsker å benytte to eksterne sensorer til ordinær sensur, ser heller ikke ut til å dekkes av noen av bestemmelsene i forslaget til ny forskrift. Totalt sett vil forslaget innskrenke mulighetene til å benytte ekstern sensor, foruten i spesielle tilfeller og på spesielle måter i forbindelse med evaluering av vurdering eller vurderingsordning.

Veileders deltakelse i sensurmøter i forbindelse med avsluttende mastergradseksamener kan være gunstig med tanke på kvalitetssikring og kvalitetsutvikling, uten at veileder gis anledning til å påvirke sensurvedtaket. Det antas at unntaket som kan gjøres i spesielle tilfeller er en snever adgang som gjelder deltakelse i sensurmøter og ikke sensurering av mastergradsoppgaver.

Siste setning i § 39 (1) angir journalført klage. Dette gjør hele bestemmelsen vanskelig å tolke. Bestemmelsene angående klage bør klargjøres/utdypes og vurdert flyttet til et eget punkt.

Dersom § 41 (2) er ment å kun omfatte skriftlig skoleeksamen under tilsyn, bør det presiseres. Bestemmelsen er imidlertid også sannsynligvis ment å omfatte f.eks. hjemme-eksamen. Det kan vurderes å bytte rekkefølge på (2) og (3), slik at det kan angis i ny (3) at de vurderingsordninger som ikke omtales i ny (2) har en ukes frist etter kunngjort karakter.

Når det gjelder klage på deleksamen, savnes det i høringsbrevet en vurdering av hvilke konsekvenser bestemmelsen kan tenkes å få, og en begrunnelse for at en slik bestemmelse innføres i forskriften. Da det i implementeringen av kvalitetsreformen ble innført mer løpende vurdering, ble det vurdert som veldig lite hensiktsmessig dersom det skulle være mulig å klage på deleksamener under vegs og før endelig karakter på emnet var kunngjort. For eksempel en eksamen som består av en hjemmeeksamen med tett etterfølgende muntlig. Dersom studenten klager på foreløpig sensur på hjemmeeksamen, skal vedkommende da likevel fremstille seg til muntlig, eller må vedkommende vente til resultatet fra klagen på hjemmeeksamen foreligger? Dette kan bli veldig vanskelig, tid- og ressurskrevende å forvalte.

Tredjegangssensur som omtales i § 42 (5) har ingen angitt sensurfrist. Det bør vurderes å innarbeide bestemmelser om sensurfrister slik at det ikke oppstår tvil i praktisk bruk av forskriftens bestemmelser. I samme ledd er det ingen bestemmelser knyttet til om «en ytterligere sensor» skal være intern eller ekstern. Fakultetet oppfatter dette slik at en da kan velge i det enkelte tilfelle.

I § 43 bør det angis noe klager på formell feil ved gruppeeksamen, slik det er gjort i § 42.

I § 44 bør det vurderes hvorvidt det er behov for en presisering av starttidspunkt/periode utestengelse eller inndragning av adgang til eksamen gjelder for. Dersom dette ikke angis i forskriften, er det viktig at vedtakene som fattes er helt presise når det gjelder starttidspunkt og periode.

Kapittel 8

Vi er usikre på konsekvensen av å ta ut store deler av bestemmelsene knyttet til individuell tilrettelegging, og savner en nærmere vurdering av dette. Det foreslås at nærmere praktisering skal fastsettes i retningslinjer. Det er viktig at disse retningslinjene er like tilgjengelige som i nåværende forskrift, også for studentene, og at de ivaretar studentenes rettigheter i like stor grad som de bestemmelsene som nå foreslås tatt ut i forskrifts form.

Første ledd i § 45 bør formuleres slik det er mer i tråd med lovbestemmelsen. Ordlyden «så langt det er praktisk mulig» kan oppfattes å gå mye lenger enn bestemmelsen i likestillings- og diskrimineringsloven § 21, og vil gi stort rom til svært ulik praktisering ved enhetene ved UiT. Konkret foreslår det at «egnet» benyttes i stedet for «praktisk mulig», da dette er et begrep som brukes i både Universitets- og høgskoleloven og Likestillings- og diskrimineringsloven. I begge disse lover inngår også begrepet

«uforholdsmessig byrde», som til en viss grad avgrenser tilretteleggingsplikten, og som derfor bør vurderes tatt inn også i UiTs forskrift.

Videre anbefaler vi at det vurderes nærmere om denne bestemmelsen i tilstrekkelig grad ivaretar forskjellen i krav på og plikt til tilrettelegging ved henholdsvis akutte og varige lidelser.

Hensynet til at studentene skal «prøves likt» er tatt helt bort, noe som kan være en ulempe. Konkret forslag til siste setning i ledd 2 i ny forskrift: «Tilretteleggingen skal oppveie for de ulemper funksjonsnedsettelsen gir ved eksamen, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at kandidatene prøves likt».

Siden dette er en samlet studie- og eksamensforskrift mener vi at det i § 45 bør fastsettes noe mer om tilrettelegging av studiehverdagen. Herunder at det er viktig å søke i god tid, særlig dersom man har behov for omfattende tilrettelegging. Det fremkommer i forslaget 2. ledd «Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i forbindelse med de aktuelle eksamensformene som det søkes tilrettelegging for». For å vurdere egnet tilrettelegging i studiehverdagen må det også foreligge dokumentasjon, og dette bør fremkomme.

I § 46 brukes «har fått opptak», «er tatt opp til», «har akseptert tilbud», om noe som antakelig er det samme. Det bør vurderes ensartet begrepsbruk her. I (2) er det uklart hvilken betydning det har at hel- eller deltidsstudier nevnes, antakelig for å utelukke enkeltemner. I denne paragrafen benyttes «studiet», jfr. innspillene knyttet til kapittel 1 angående definisjon av begreper.

Det er positivt at anledningen til å inndra studierett blir enklere å praktisere. Bestemmelsen i § 47 angående forhåndsvarsel ved semesterstart kan være problematisk, all den tid flere av grunnene for tap av studierett forutsetter at det har gått noe tid, f.eks. semesterregistrering og bekreftelse av utdanningsplan. Her kan det vurderes om det skal innarbeides relative tidsangivelser, f.eks. et visst tidsrom før inndragningen effektueres eller ved at forvaltningslovens bestemmelser følges, slik at studenten gis anledning til å reagere innen en frist.

Paragraf § 48 inneholder formuleringen «skal gis rett til permisjon». Denne rettigheten er gitt i UH-loven og bestemmelsen bør vurderes omformulert slik: «har rett til permisjon». (2) avsluttes med «i løpet av studietiden». Det er med dette uklart om det er studentens faktiske studietid eller normert studietid som skal legges til grunn. Det antas at det er faktisk studietid. Videre er det uklart hvorvidt denne regelen kommer til anvendelse pr. studieprogram eller samlet for alle helt eller delvis samtidige studieretter studenten måtte ha. (3) kan oppfattes å gjelde alle former for permisjoner, altså uavhengig av permisjonsgrunn.

Kapittel 9

§ 49 inneholder kun bestemmelser knyttet til overskytende studiepoeng ved vitnemålsutstedelse, hva gjelder karakterutskrift. Det bør vurderes om det er behov for andre bestemmelser knyttet til karakterutskrifter, f.eks. i forbindelse med at studenter avbryter studieprogram før det er fullført. (5) og (6) kan oppfattes å være i strid med hverandre. Dette kan løses ved f.eks. å slå sammen (5) og (6) slik:

(5) Det utstedes bare ett vitnemål per student innenfor et studieprogram. Det samme gjelder for bachelorgrad i fritt sammensatte fag. Det utstedes likevel nytt vitnemål hvis studenten senere forbedrer en karakter som inngår på vitnemålet.

Bestemmelse om semester for oppnådd grad er ikke med i forslag til ny forskrift, men bør vurderes tatt med slik som i någjeldende forskrift.

Vennlig hilsen

Øyvind Edvardsen
fakultetsdirektør

Hege Skarsfjord
studiesjef

Seksjon for studieadministrasjon

Svar fra HSL-fakultetet - forskrift om studier og eksamener ved UiT Norges arktiske universitet

Vi viser til brev 30.03.2020 fra SSA – Avd. for utdanning, med høringsforslag om forskrift for studier og eksamen ved UiT. Forslaget har vært til høring på instituttene/sentrene ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, og det har kommet følgende tilbakemeldinger:

Fra CPS – Senter for fredsforskning:

CPS har sett på foreslåtte og eksisterende forskrifter, og støtter ambisjonen om å tilpasse regelverket til UiT sin nye struktur/organisasjon. Det er trolig hensiktsmessig at forskriftene blir mer overordnet og at spesielle krav og forhold legges inn i kurs- og programbeskrivelsene.

CPS har innledningsvis en kommentar knyttet til rutinebeskrivelsene som er fjernet i det nye forslaget. En erfaring med fellestjenester er så langt at nivå 2 og 3 har for dårlig informasjon og kjennskap til de nye rutinene knyttet til eksamen på nivå 1. Den foreslåtte endringen bør resultere i en plan for hvordan informasjonsflyten mellom nivåene kan foregå på en bedre måte.

Innspill til dokument med realitetsendringer:

§ 22 Digital Eksamen (krav om egen PC) (i forslaget til ny samlet forskrift)

- Det er svært viktig at tilbudet om låne-PC opprettholdes, siden noen studenter ikke har egen PC, og baserer seg normalt på bruk av felles-pc'er på campus.
- Andre studenter har meldt overgang fra bruk av PC til bruk av Tablets med tastatur.
- Forskriften bør trolig inkludere muligheten for å bruke annen teknologi enn PC. Derav følger også behovet for å utvikle apper for Wiseflow osv, som er tilpasset slike Tablets.

Innspill til det nye forskriftsdokumentet:

§ 4/Kap. 2

- CPS foreslår å sette inn ekstra punkt/setning: «Studenten har plikt til å sette seg inn i fag/studieplanen». Fredssenteret foreslår dermed at en setning fra den eksisterende forskriften for studier hentes tilbake. Den er en svært anvendbar referanse for studieadministrasjonens førstelinjetjeneste i kontakt med studentene.

§ 5 Utdanningsplan

- Her bør det nevnes, som i det originale reglementet¹, at «Endringer i fag- eller studieplaner gis virkning fra neste studieår», da dette ikke kun er rutineinformasjon, men en trygghet for alle parter å være innforstått med.

§ 9 Krav til innhold i mastergraden

- CPS ser at det nye forslaget justerer kravet om at 90 studiepoeng ikke skal være del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning ned til 60 studiepoeng. De stiller seg spørrende til hvorfor justeringen ikke ble listet som en realitetsendring. Hva er begrunnelsen for endringen? Slik det står nå er det vanskelig å ta stilling til om det er relevant eller ikke – for spesifikke programmer.

§ 23 Hva regnes som et eksamensforsøk

- CPS foreslår å legge til en formulering om at bestått eksamen også er et eksamensforsøk. For å unngå forvirring rundt tolkningen av tregangersregelen bør bestått eksamen også bli listet. Det er kanskje åpenbart, men dersom det ikke nevnes kan det misforstås (f.eks. hvis en student består eksamen med karakter E, ønsker å forbedre karakteren, men ikke møter opp til to eksamener).

CPS benytter også anledningen til å påpeke behov for bevisst språkbruk, i nåværende og foreslåtte reglement:

- «Tidlig eksamen» brukes som begrep i §14 punkt 3 i det nye reglementet, men defineres ikke noen andre steder i dokumentet. Dersom tidlig eksamen er å regne som det samme som ekstraordinær eksamen (men det er det vel ikke?), bør dette bli nevnt spesifikt.
- «Diploma Supplement» er engelsk. I definisjonen sidestilles det med det norske ordet Vitnemålstillegg. Offentlige dokumenter på norsk trenger ikke anglisiseres.

Fra IBS – Institutt for barnevern og sosialt arbeid:

Institutt for barnevern og sosialt arbeid slutter seg til de justeringer som er foreslått i forskrift om studier og eksamener ved UiT. Forslaget er en forenkling og opprydding i forhold til tidligere som vil gjøre det enklere å følge disse opp i det daglige.

IBS ser kun behov for et lite tillegg før siste setning i § 39, del 1:

«De samme fristene gjelder ved klage på karakterfastsetting. Fristen løper fra den dato klagen er journalført.»

Ellers ser instituttet at muligheten for å frata studenter studierett har blitt større, ved at punktene d, e, og f er tatt inn. Det står riktignok ikke noe om når man kan frata studieretten her, men man må vel uansett vente til frist for søknad om dispensasjon fra betalings-/registreringsfrister har gått ut.

Fra ISK - Institutt for språk og kultur:

Institutt for språk og kultur (ISK) er positive til en sammenslåing av *Forskrift for studier* og *Forskrift for eksamener ved UiT* til én forskrift.

Det står ingenting i oversendelsesbrevet om når UiT tar sikte på å oppheve de gamle forskriftene. Vi vet at det er forslag til ny lov om universiteter og høyskoler ute på høring. Regjeringen tar sikte på å vedta den nye loven våren 2021. Ved en innføring av ny forskrift *før* den nye universitets- og høyskoleloven er

¹ Forskrift om studier ved UiT, §4, linje 4

vedtatt, kan det hende at UiT må foreta ytterligere endringer i *Forskrift for studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet*.

Nedenfor følger ISK sine kommentarer/innsspill til forslaget til ny forskrift ved UiT.

Kapittel 6 Vurderingsuttrykk (karaktersystem)

§ 33. Karakterfastsettelse

(1) Alle eksamensdeler skal være vektet og skal gis en delkarakter. Vektingen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.

Kommentar: Ved ISK har vi flere emner hvor det inngår en justerende muntlig eksamen. Det innebærer at det ikke gis en egen karakter på muntlig eksamen. Den brukes til å justere resultatet etter skriftlig eksamen. Det er mulig å justere karakteren etter skriftlig med en karakter opp eller ned. Det gis altså ikke en egen karakter for muntlig eksamen og den er ikke vektet i matematisk forstand. Betyr dette at en slik eksamensform ikke lenger er tillatt?

Kapittel 5. Eksamensavvikling

§ 19. Språk og målform ved eksamen

(1) Opplysninger om undervisningsspråk og eksamensspråk skal fremgå i emnebeskrivelsen. Studenter kan søke om å få oppgavesett og /eller besvare eksamen på et annet språk enn det som er fastsatt i emnebeskrivelsen. Studenter kan besvare eksamensoppgaver på svensk eller dansk som et alternativ til norsk uten å måtte søke.

Kommentar: I enkelte emner i norsk/nordisk hvor en bestemt målform (bokmål/nynorsk) er definert som eksamensspråk i emnebeskrivelsen, vil det ikke være mulig å kunne benytte svensk eller dansk som eksamensspråk.

§ 30 Antall praksisforsøk

Kommentar: I tredje ledd henvises det til § 48. § 48 omhandler permisjon. Den korrekte paragraf vil da bli § 47 Tap av studierett.

Kapittel 7. Sensur, klage og fusk

§ 39 Sensurfrist

Innspill: ISK foreslår en sensurfrist på 15 virkedager, ikke tre uker slik det står i forslaget § 39, første ledd. Det er urimelig å kreve at eksamenskommisjonen skal arbeide på bevegelige helligdager og offentlige høytidsdager. Dette merker vi spesielt godt på store emner inn mot julehøytiden. Studentene får tillegg av dager dersom bevegelige helligdager eller offentlige høytidsdager kommer i eksamensperioden. Det burde være slik for eksamenskommisjonene også. Fellestjenesten sa følgende per e-post i januar 2020: «*Vit at vi jobber med revisjon av studie- og eksamensforskrifta, og vi tar sikte på å gjøre noe med sensurfristene med tanke på helligdager og sommerferieavvikling.*» ISK stiller seg undrende til hvorfor dette ikke ble noe av.

ISK registrerer ellers at fristen for å be om begrunnelse er foreslått redusert fra tre uker til én uke (§ 41, andre ledd). Dette vil effektivisere begrunnelse- og klagebehandlingen på en god måte.

Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon

§ 46 Studierett

(1) Her står det blant annet: Studieretten gjelder videre bare ved det studiestedet studenten har fått opptak. Studenten kan imidlertid søke om overflytting til et annet studiested.

Kommentar: Denne teksten er uendret fra nåværende forskrift for studier. Det er uklart hva som menes med annet studiested. ISK forstår det slik at dette gjelder studieprogram som undervises flere steder, men dette kommer ikke tydelig frem.

2) Her står det: “Den som har akseptert tilbud om studieplass, beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier, såfremt fakultetet ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år ut over normert studieprogresjon for det aktuelle studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart, permisjoner, utestengelse fra universitetet og faglig forsinkelser.”

Kommentar: “Faglig(e) forsinkelser” er et problematisk begrep, både i gjeldende forskrift og i forslag til ny forskrift. ISK ber om at det kommer tydeligere frem hva som menes med faglig forsinkelse.

§ 47 Tap av studierett

Innspill: Det er bra at det foreslås en videre adgang til inndragning av studierett på andre grunnlag som (1), bokstav d-e. I motsetning til bokstav (c), står det imidlertid ingenting om hvor lenge man kan beholde studieretten før den kan inndras for de som faller innenfor bokstavene d-e eller om man får et forhåndsvarsel før den inndras. Det bør sies noe om dette.

§ 48 Permisjon

Innspill: Av og til får vi henvendelser fra studenter som tror de kan avlegge eksamen på emner som tilhører studieprogrammet de har permisjon fra. Det vil være fint om det legges til informasjon om at studie- og eksamensretten til det programmet man har permisjon fra opphører i permisjonstiden.

Fra SESAM – Senter for samiske studier:

Endringene ser ut til å være ei god opprydding og innstramming. Forslaget om mulighet til å klage på deleksamener er en forbedring, det har forekommet kritikk fra studenter på at man ikke kan klage på deleksamener.

Vennlig hilsen

Olav Skare
seksjonsleder
—
olav.skare@uit.no
77 64 66 11

Anne Kjosnes
seniorrådgiver
—
anne.kjosnes@uit.no
77 64 56 29

Seksjon for studieadministrasjon

Svar fra NT-fak på intern høring - forskrift om studier og eksamener ved UiT

Vi viser til høringsbrev fra Seksjon for studieadministrasjon vedrørende revidering av forskrift om studier, og forskrift om eksamener ved UiT. I brevet inviteres enhetene til å gi innspill til den reviderte forskriften.

Ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) har instituttene blitt inkludert i den interne høringen i tillegg til fakultetsadministrasjonen (fak.adm.) (arkivref.: 2020-1631). To av instituttene har svart på høringen, og innspillene støttes av fak.adm. Instituttene innspill er tatt med i sin helhet i høringssvaret. Årsaken til at kun to av instituttene har svart på høringen kan skyldes at koronasituasjonen har gitt de fleste økt arbeidsbelastning, og at det ikke har vært anledning til å prioritere høringen over undervisning, eksamen og oppfølging av studenter. Det samme gjelder for fak.adm., og endringene i forskriften har derfor ikke blitt vurdert like grundig som de normalt ville ha blitt.

Overordnet mener NT-fak at det er fornuftig å slå sammen de to forskriftene til en kortere og mer overordnet forskrift. I høringsbrevet står det at rutiner er tatt ut av den nye forskriften for å unngå å måtte endre hyppig på grunn av endringer i arbeidsfordeling. Videre foreslås det at rutiner kan fastsettes i kvalitetssystem og retningslinjer.

Dersom dette skal fungere godt mener NT-fak det er viktig at enhetene inkluderes i utarbeidelse og fastsetting av rutiner, retningslinjer og kvalitetssystem. Enhetene må få muligheten til å påvirke utformingen av disse enten via egne representanter i arbeidsgrupper, eller via forum for de som arbeider innenfor de aktuelle arbeidsområdene, i tillegg til høringer. Dersom det skal fastsettes rutiner eller retningslinjer for fellestjenestene bør det gjøres i samhandling med enhetene da det kan ha konsekvenser som fellestjenestene ikke er kjent med. NT-fak har for eksempel utfyllende bestemmelser som vil kunne påvirkes.

NT-fak foreslår at det vurderes om det kan være hensiktsmessig med en prosedyrebeskrivelse i kvalitetssystemet for fastsetting av rutiner og retningslinjer.

Fak.adm. har følgene innspill til noen av paragrafene i den nye forskriften:

§ 29. *Antall eksamensforsøk*

(6) Som hovedregel må alle deleksamener som inngår i vurderingen av endelig karakter tas opp igjen ved nytt eksamensforsøk. Unntak fra dette kan i særlige tilfeller fastsettes i emnebeskrivelsen.

Det er uklart hva som menes med «i særlige tilfeller». Vil det for eksempel være mulig for studenter å ta enkelte deleksamener på nytt for å forbedre karakter?

§ 33. *Karakterfastsettelse*

(1) *Alle eksamensdeler skal være vektet og skal gis en delkarakter. Vektingen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.*

Ved NT-fak er det vanlig med løpende vurdering/mappe. Vi dette fortsatt være mulig etter denne paragrafen? Det kommer ikke tydelig fram i høringsbrevet eller forskriften, og det vil innebære endringer i mange emner ved fakultetet dersom dette ikke lengre vil være en mulig form for vurdering. Se for øvrig høringssvaret fra Institutt for informatikk vedrørende denne paragrafen.

§ 34. Vurderingsuttrykk

(2) *Bokstavkaraktertrinnene gis følgende betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse: (tar ikke med tabellen her)*

Det finnes egne karakterbeskrivelser for [mastergradsoppgaver i MNT-fag og for bacheloroppgaver i ingeniørfag](#). Bør det nevnes at det finnes enkelte unntak fra karakterbeskrivelsene i forskriften?

§ 41. Begrunnelse for karakterfastsetting

(2) *Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for skriftlig eksamen må framsettes senest én uke etter at karakteren ble kunngjort.*

§ 42. Klage på karakter

(1) *Studenter kan klage på karakteren på eksamen eller deleksamen innen tre uker etter at sensurvedtaket er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt.*

I § 41 og § 42 er det uklart om det er skal være mulig å be om begrunnelse/klage på delkarakter underveis i semesteret, eller om dette kun er mulig etter at endelig sensur foreligger. NT-fak ønsker ikke at det skal være mulig å be om begrunnelse/klage på delkarakterer underveis i semesteret. Vi tror det vil være vanskelig å håndtere, og at det vil kunne medføre unødvendig klagebehandling. Det er derfor ønskelig at studentene kun kan be om begrunnelse/klage etter at endelig sensur foreligger.

Institutt for informatikk har gitt følgende høringssvar:

Overordnet kommentar

Institutt for informatikk synes det er bra at Forskrift for studier og Forskrift for eksamen slås sammen, forkortes og gjennomgås.

Likevel stilles det spørsmål ved tidspunktet for dette arbeidet. Det er kommet et forslag til ny UH-lov med utfyllende kommentarer presentert i rapport [NOU 2020:3](#) som etter hvert skal ut i sektoren på høring. I denne rapporten ligger det klare føringer som med stor sannsynlighet vil føre til ny gjennomgang av UiTs forskrifter. Blant annet er det snakk om at sensurfristen endres fra tre uker til 15 virkedager. Innføring av en tredelt karakterskala som supplement til dagens to skalaer A-F og Bestått / Ikke bestått er et annet forslag. Oppheving av blind sensur er et tredje.

Når ny UH-lov sendes ut på høring til UiT tar vi det for selvsagt at vi får muligheten til å komme med innspill til denne også.

IFI har følgende kommentarer til utvalgte paragrafer i forslag til ny forskrift.

§§ 8 og 9 Bachelor / Master

I §§ 8 og 9 legges det opp til at minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for bachelor / mastergrad ikke skal være en del av tidligere oppnådd grad / yrkesutdanning. I eksisterende studieforskrift ved UiT er kravet 90 studiepoeng. Kravet om 60 stp kan også ses på som en

harmonisering om at minimum 60 stp må være tatt ved UiT for at det skal kunne utstedes vitnemål. Krav om minimum 60 stp er ok for IFI.

§ 22. Digital eksamen

Studenter må disponere egen bærbar datamaskin til bruk ved digital eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ha lastet ned nødvendig programvare før eksamen.

Denne er ny. Vi antar at denne paragrafen har sammenheng med at UiT ønsker å legge til rette for en større digitalisering av eksamen og at UiT dermed får kapasitetsproblemer med dagens utlånsordning. Så langt IFI kjenner til så er det ikke regulert i gjeldende studieforskrift ved UiT at studentene må ha egen bærbar datamaskin, men i *Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler* § 3-3. Andre utgifter knyttet til studiene punkt (3) heter det:

(3) Institusjonen kan kreve at studenten har egen bærbar datamaskin.

For informatikkstudentene vil nok ikke dette by på problemer siden de aller fleste har en bærbar datamaskin. Det kan stilles spørsmål angående opprettholdelse av gratisprinsippet med innføring av dette kravet, og det bør kunne finnes dispensasjonsordning. Bærbare datamaskiner er heller ikke feilfrie. Datamaskiner vil ved reklamasjoner kunne bli utilgjengelig i lengre perioder for studentene. Det må derfor tas høyde for at en andel av studentenes datamaskiner ikke vil være tilgjengelig til enhver tid. Hva vil definisjonen på en bærbar datamaskin være. Er et nettbrett definert som en bærbar datamaskin? Svaret kan ha betydning for den programvaren som kan benyttes under eksamen.

NB! IFI mener at studentene må opplyses om at det er krav om egen bærbar datamaskin før de søker opptak til UiT. Det innebærer at det må inn en tekst om dette for hvert studieprogram i studiekatalogen på nett.

§ 29. Antall eksamensforsøk

Det forslås at deleksamener i særlige tilfeller kan tas opp på nytt. IFI etterspør eksempler på hva som kan være særlige tilfeller. Dette var det ikke anledning til i jamfør eksisterende forskrift:

Ny forskrift:

§ 29. Antall eksamensforsøk

(6) Som hovedregel må alle deleksamener som inngår i vurderingen av endelig karakter tas opp igjen ved nytt eksamensforsøk. Unntak fra dette kan i særlige tilfeller fastsettes i emnebeskrivelsen.

Eksisterende eksamensforskrift:

§ 25. Adgangen til å framstille seg til samme eksamen

Framgangsmåten ved fastsetting av karakter, herunder innbyrdes vektning av deler med videre, skal være fastsatt i emnebeskrivelsen og/eller fag- eller studieplanen.

Ved IFI har vi definert en deleksamen som en eksamenskomponent der det registreres en frittstående karakter i FS som utgjør en bestemt andel av slutt karakter. Slike deleksamener har vi tradisjonelt ikke benyttet ved IFI, men vi har benyttet oss av mappeevaluering der det inngår f.eks. mappeinnleveringer kombinert med skriftlig / muntlig eksamen der det gis en samlet slutt karakter. Delresultatene registreres ikke. Det kan være at dette ikke er mulig lengre, med henvisning til forslag til ny forskrift § 33 (se IFIs kommentar under).

§ 33. Karakterfastsettelse

Eksamensformen ved flere av IFIs emner består av flere eksamenskomponenter vi definerer som en mappeeksamen der det gis en samlet karakter til slutt basert på en helhetsvurdering. Alle eksamensdelene i mappen blir vurdert av eksamenskommisjon, men hver enkelt del registreres ikke i FS. Studentene kan få tilbakemelding på eksamenskomponentene i form av skriftlige tilbakemeldinger, men ikke nødvendigvis knyttet til en bokstavkarakter. Som regel sier emnebeskrivelsen noe om omtrentlig vektning av de ulike eksamensdelene. Vil ordlyd i § 33 medføre en endring av praksis ved IFI og andre NT-institutter? Er det nå snakk om å innføre deleksamener der hvert enkelt delresultat skal registreres i FS?

Eksamensstab ved NT-fakultetet bes om å sjekke opp om dette innebærer at vi må gå over til deleksamener der hvert enkelt delresultat skal registreres i FS eller om praksis vi har hatt så langt kan videreføres.

Ny forskrift:

§ 33. Karakterfastsettelse

(1) Alle eksamensdeler skal være vektet og skal gis en delkarakter. Vektingen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen.

Eksisterende eksamensforskrift:

§ 35. Karakterfastsettelse

Framgangsmåten ved fastsetting av karakter, herunder innbyrdes vekting av deler med videre, skal være fastsatt i emnebeskrivelsen og/eller fag- eller studieplanen.

§ 41. Begrunnelse for karakterfastsetting

IFI er positiv til at det er satt kun en ukes frist for å sette frem krav om begrunnelse (mot 3 uker i eksisterende eksamensforskrift). Dette vil medføre en noe kortere periode for gjennomføring av begrunnelse og klagesaker, der en nå i noe større grad har mulighet til å samle opp klagesaker. Om denne endringen innebærer at studentene nå kan fremsette krav om begrunnelse elektronisk (jmfør UH-lova § 5-3 punkt 1 andre setning), f.eks. via en knapp i Studentvev, vites ikke. Om så er tilfelle vil det nok medføre flere krav om begrunnelser enn i dag.

§ 41. Begrunnelse for karakterfastsetting

(1) Studenter har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen.

(2) Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for skriftlig eksamen må framsettes senest én uke etter at karakteren ble kunngjort

§ 42. Klage på karakter

Det åpnes i ny forskrift opp for at studenter kan klage på alle deleksamener, noe som normalt ikke er mulig ift gjeldende forskrift:

Ny forskrift:

§ 42. Klage på karakter

(1) Studenter kan klage på karakteren på eksamen eller deleksamen innen tre uker etter at sensurvedtaket er kunngjort, eller fra det tidspunktet begrunnelse for karakter er gitt.

Eksisterende eksamensforskrift:

§ 46. Klage over karakterfastsetting

Ved eksamener som består av flere deler, er det ikke anledning til å framsette klage på karakterfastsettelsen før den endelige karakteren på emnet er kunngjort. Ved klage skal alle delene forelegges ny sensur.

I emnebeskrivelsen kan avdelingene fravike bestemmelsen i fjerde ledd for deleksamener for emner der eksamen strekker seg over to eller flere semestre.

IFI mener at dette vil medføre at klagesaker på karakter nå vil skje spredd gjennom hele året og ikke bare med hovedtyngde etter høst og våreksamener. Dette vil medføre merarbeid både administrativt og for faglærere. Og kanskje gjøre det hele mer uoversiktlig. Klagekommisjoner må oppnevnes samtidig med ordinær kommisjon.

§ 45. Individuell tilrettelegging

IFI har ingen merknader til denne bestemmelsen annet enn at den dekker.

§ 47. Tap av studierett

IFI synes det er flott at denne oversikten samles under ett, det vil lette saksbehandlingen.

Institutt for fysikk og teknologi har gitt følgende høringssvar:

1. Digital eksamen

Kommentarer:

- Kan vi kreve at studentene har egen PC?
- Det savnes formuleringer om utstyr som hører med for en vellykket gjennomføring av digital eksamen. Til det trengs også utstyr som web kamera, øretelefoner, mikrofon m.m.

Nytt forslag:

*Studenter må disponere egen bærbar datamaskin **med tilhørende utstyr** til bruk ved digital eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ha lastet ned nødvendig programvare før eksamen.*

2. Nytt eksamensforsøk og deleksamener

Kommentarer:

- Det er behov for en utdyping av begrepet «nytt eksamensforsøk». Her er flere forståelser av begrepet og stort rom for ulike tolkninger. Er det ett hvert forsøk på ny eksamen, også kontinueringseksamen og utsatt eksamen, eller gjelder det kun for ny ordinær eksamen? I §23, Hva regnes som eksamensforsøk, defineres hva som er eksamensforsøk, som ethvert forsøk på ny prøve. Det tar ingen forbehold om det gjelder kontinuasjon- eller utsatt eksamen eller ordinær eksamen.
- Er begrepet «nytt eksamensforsøk» i betydningen (som i § 23) alle muligheter for ett nytt forsøk, trengs det retningslinjer for hvordan *alle deleksamener* skal kunne avvikles ved en kontinuasjonseksamen eller utsatt prøve.

3. Klage på eksamen og deleksamen.

Kommentarer:

- Når det åpnes for å klage på hver enkelt deleksamen, må en forvente en økt mengde i antall klagesaker. Det er en økende tendens til å klage på eksamensresultater, ved mulighet for å kunne klage på hver enkelt deleksamen vil mengden klager øke betraktelig.
- Etter gjeldende regelverk, gis en samlet karakter i de fleste av emnene, selv om det er flere deleksamener som er grunnlaget for den endelige karakteren. Dette vil medføre en endring av vurderingsformen i mange emner, hver enkelt deleksamen må vurderes og karaktersettes. Faglig oppleves dette som svært rigid og uten mulighet til bruk av skjønn når FS setter sluttkarakteren.
- Ny foreslått forskrift sier ikke noe om hvordan deleksamener skal behandles om den blir vurdert til en ikke bestått/stryk. Jf §25 i ny forskrift.
- Ny foreslått forskrift sier heller ikke noe om hvordan deleksamener skal behandles i forhold til sykdom/gyldig fravær og behov for utsettelse. Jf §26 i ny forskrift.
- Savner beskrivelsen av hva som kreves for utsettelse av hjemmeeksamen. Jf gjeldende eksamensforskrift §17.

4. Tap av studierett

Ingen kommentarer

5. Individuell tilrettelegging

Kommentarer:

- Bra at denne er generell, ingen definerte behov eller funksjonsnedsettelse som gir adgang for tilrettelegging fremfor andre.

Utover dette har NT-fak ikke flere innspill til Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø
– Norges arktiske universitet.

Vennlig hilsen

Cecilie Andreassen
seniorrådgiver

–

cecilie.andreassen@uit.no
77 64 40 04

Hilde Berntsen

Svar fra UMAK på intern høring - forskrift om studier og eksamener ved UiT

Viser til høringsbrev fra seksjon for studieadministrasjon (ePhorte 2020/1542). Norges universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK) har følgende kommentarer og forslag til enkeltbestemmelser i den foreslåtte forskriften

Generelt til høringsforslaget

UMAK ber om at det utarbeides utfyllende kommentarer til forslaget som helhet, og som omtaler alle endringer som er tatt inn og formuleringer som er tatt ut av gjeldende forskrifter. Kommentarer kan lettere revideres enn selve forskriften, og det vil etter vår vurdering være naturlig å også omtale konkrete retningslinjer og rutiner der.

Arbeidet med å utarbeide et forslag som slår sammen to forskrifter er svært omfattende. Dersom høringsinstansene legger frem betydelige endringsforslag eller reiser prinsipielle spørsmål til forslaget til ny forskrift, ber vi om at det legges til rette for en ny høringsrunde før endelig forslag legges frem til behandling.

Vi har i tillegg følgende generelle merknader til forslaget:

- Der forslaget viser til andre forskrifter og bestemmelser – eksempelvis kap.3, § 7 og § 9 - bør disse benevnes med offisiell betegnelse, eventuelt med fotnote hvis det er hensiktsmessig. Dette for å unngå tvil om hvilken forskrift det vises til.
- Forslaget omtaler ansvarsforhold (Styret, Universitetet) uten at det fremgår tydelig hva som er bakgrunnen for plasseringen av ansvar, og hvorfor plasseringen er nødvendig eller hensiktsmessig. Eksempler på dette finnes bl.a. i kap.5, § 18, 2.ledd og § 20.
- Forslagets paragrafer som omhandler kvalitetssikring av studier står i et uklart forhold til kvalitetssystem for utdanning ved UiT, eksempelvis i kap.7, § 36-38. For å sikre at helheten i arbeidet med kvalitetssikring av det enkelte studieprogram ivaretas, etterlyser vi derfor en omtale av dette i kommentarene hvor ansvarsforhold og funksjon klargjøres.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Termen studieprogram er beskrevet som «Et flerårig helhetlig studium som leder fram til grad eller yrkesutdanning». Termen er ikke korrekt beskrevet, fordi UiT tilbyr flere studieprogram på mellom 30 og 60 studiepoeng. Et eksempel på dette er praktisk-pedagogisk studium, som er et ettårig fulltidsstudium på totalt 60 studiepoeng.

Forslag:

Begrepet «flerårig» fra tekstutdraget referert til ovenfor, foreslås fjernet.

Kapittel 2. Fagplan/studieplan, utdanningsplan og pensumliste

Sammenheng mellom § 5 Utdanningsplan, bokstav a og § 46 Studierett, 2.ledd:

Ved kullskifte hvor «studenten er mer enn et halvt år forsinket i forhold til normert studieprogresjon eller ligger 30 studiepoeng eller mer etter normert studieprogresjon» iht. § 5, kan studenten gjennom skifte av kull hevdes å få utvidet studierett.

Spørsmål til konsekvenser for studierett ved kullskifte:

- Er denne forståelsen korrekt?
- Hvis ja til spørsmålet ovenfor; innebærer forståelsen samtidig en begrensing på om studenten «beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier» iht. § 46, og skal det opplyses om dette når studenten gis skriftlig melding om skifte av kull?

Kapittel 5. Eksamensavvikling

§ 20. Lokaler:

Paragrafen viser til at «Universitetet kan i særlige tilfeller etter søknad innvilge dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted».

UMAK har en etablert praksis med å avvikle eksamen i form av utstillinger/konsserter i lokaler som eies og driftes av andre enn UiT. Dette er med på å styrke studienes faglige profil og yrkesrelevans, og det er derfor viktig at denne praksisen får fortsette, eksempelvis slik utøvende og skapende eksamener gjennomføres årlig i samarbeid med Tromsø kunstforening, Arktisk filharmon, Driv m.fl.

I gjeldende forskrift for eksamen er denne muligheten hjemlet i § 12. Tidspunkt og lokaler, 2.ledd: «For muntlige eksamener og eksamener i kunstneriske, praktiske og estetiske emner, samt innlevering av skriftlige arbeider, fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av det enkelte fakultet.»

Forslag:

§ 12. Tidspunkt og lokaler, 2.ledd i gjeldende forskrift tas inn i ny forskrift, § 20. Lokaler.

§ 22. Digital eksamen:

I paragrafen heter det at «Studentene er selv ansvarlige for å ha lastet ned nødvendig programvare». Vi gjør oppmerksom på at studenter kan være avhengig av at aktuell programvare er omfattet av lisensiering som forvaltes av UiT. Paragrafen kan derfor ikke gis en generell formulering som fritar UiT fra ansvaret for å gjøre nødvendig programvare tilgjengelig for studentene.

Forslag:

Ansvarsforholdet beskrevet i paragrafen omformuleres.

§ 32. Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver eller tilsvarende i universitetets vitenarkiv

1. ledd uttrykker hovedregel for tilgjengeliggjøring, og 2.ledd spesifiserer unntak fra regelen. Det er derfor unødvendig å benytte formuleringen «Mastergradsoppgaver eller tilsvarende er *«i utgangspunktet offentlig»* (vår utheving).

Forslag:

Formuleringen «i utgangspunktet» strykes fra 1.ledd.

Kapittel 7. Sensur, klage og fusk

§ 37, 2.ledd sier at «Det skal være ekstern evaluering av vurderingene eller vurderingsordningene», mens det i 3.ledd sies at det «I alle øvrige tilfeller skal det benyttes minst én intern sensor kombinert med ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen».

Kommentar:

Formuleringene ovenfor er ikke satt eksplisitt i sammenheng med hverandre i paragrafen, og det må derfor tydeliggjøres om ekstern evaluering av vurderingene eller vurderingsordningene er et gjennomgående krav for alle eksamener, eller om det kun er et krav ved eksamener hvor det ellers kun benyttes én intern sensor.

Kapittel 8. Tilrettelegging, studierett og permisjon

§ 45. Individuell tilrettelegging, 1.ledd begrenser studenters rettighet til å få studiehverdagen og eksamen tilrettelagt så langt det er praktisk mulig.

Formuleringen innebærer en begrensning av studenters rett til individuell tilrettelegging slik den er beskrevet i Lov om universiteter og høyskoler § 4-3, 5.ledd, og forslaget må derfor tas ut eller skrives om for ikke å komme i konflikt med nevnte lovformulering.

Forslag:

Rett til individuell tilrettelegging omformuleres.

§ 47. Tap av studierett, 2.ledd sier at «Studenter som står i fare for å miste studieretten etter bokstav c (anm: mer enn ett år forsinket uten gyldig grunn) skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart.

Spørsmål:

Skal formuleringen forstås slik at studenten kan miste studieretten med virkning fra og med samme semester varselet blir gitt?

Vennlig hilsen

Jørgen Ytreberg
seniorrådgiver

—

jorgen.ytreberg@uit.no
77 66 02 83

Cathrine Paus
Hanne Hammer Stien
Kjell Magne Mælen
Lillian Grethe Jensen

Forskrift om eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet

Dato	FOR-2009-05-07-533
Departement	Kunnskapsdepartementet
Avd/dir	Universitetet i Tromsø (UiT)
Publisert	I 2009 hefte 5
Ikrafttredelse	01.08.2009
Sist endret	FOR-2019-08-06-1341 fra 01.08.2019
Endrer	FOR-2005-12-15-1779
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-04-01-15-§3-9, LOV-2005-04-01-15-§3-10, LOV-2005-04-01-15-§5-3
Kunngjort	22.05.2009 kl. 14.00
Korttittel	Forskrift om eksamener ved UiT

Innholdsfortegnelse

Forskrift om eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	1
Innholdsfortegnelse	2
Kapittel I. Virkeområde og terminologi.....	3
Kapittel II. Registrering og eksamensmelding	4
Kapittel III. Eksamensavvikling	6
Kapittel IV. Utsatt eksamen, kontinuasjon, ekstraordinær eksamen m.m.....	8
Kapittel V. Individuell tilrettelegging til eksamen	11
Kapittel VI. Vurderingsuttrykk og karakterfastsettelse	12
Kapittel VII. Sensur	13
Kapittel VIII. Klage.....	15
Kapittel IX. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift.....	16
Kapittel X. Ikrafttredelse.....	17

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret 7. mai 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-9, § 3-10 og § 5-3.

Endringer: Endret ved forskrifter 1 juli 2011 nr. 803, 28 nov 2013 nr. 1727, 22 nov 2018 nr. 1739, 6 aug 2019 nr. 1341 (i kraft 1 aug 2019, bl.a. tittel).

Kapittel I. Virkeområde og terminologi

§ 1. Forskriftens virkeområde

Denne forskriften gjelder studentenes rettigheter og plikter i forbindelse med avleggelse av eksamen ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Forskriften gjelder for eksamener i opplæringsdelen av ph.d.-programmene så langt den passer. Studentene plikter å gjøre seg kjent med lov om universiteter og høyskoler, forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og andre reglement som også gjelder for eksamen.

For studier hvor det er fastsatt nasjonale rammeplaner med bestemmelser om eksamener som avviker fra denne forskriften, gjelder rammeplanens bestemmelser. For studier som Universitetssenteret på Svalbard har ansvaret for, gjelder egne bestemmelser.

Forskriften gjelder også så langt den passer for privatister dersom ikke annet er bestemt i studieprogram eller emnebeskrivelsen.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 2. Utfyllende bestemmelser

Fakultetene selv kan gi utfyllende bestemmelser i henhold til denne forskriften om forhold som er særegne for den enkelte eksamen. Disse skal ikke innebære innskrenkninger i de rettigheter og plikter som studenten har etter denne forskriften. For studietilbud som tilbys i samarbeid mellom flere fakulteter, skal utfyllende regler godkjennes av samtlige fakulteter. Når det fastsettes utfyllende bestemmelser eller foretas endringer i disse, skal universitetsdirektøren underrettes.

§ 3. Terminologi

Arbeidskrav

Arbeidskrav er alle former for arbeider og prøver som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for den karakteren som angis på vitnemålet eller karakterutskriften. Vurderingsuttrykket for arbeidskrav skal være «godkjent» eller «ikke godkjent».

Deleksamen

Deleksamen er prøving der karakteren inngår i beregningen av endelig karakter.

Diploma Supplement

Vitnemålstillegg på engelsk og/eller norsk som skal gi informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høyskoler, og den enkelte students utdanning.

Eksamen

Prøving av studentens kunnskaper og ferdigheter i de tilfeller det gis en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften, eller som inngår i beregningsgrunnlaget for en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften.

Ekstraordinær eksamen

Eksamen som fakultetene i særlige tilfeller kan avholde for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen, jf. § 23.

Emne

Emnebeskrivelse

Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram. Beskrivelse av læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av emnet. Alle emner ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet er beskrevet i en emnebeskrivelse.

Emnegruppe

Samling av emner fra ett eller flere fag som i en fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet.

<i>Fag</i>	Samling av emner som er beslektet, og som er samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Fagplan</i>	En plan som konkretiserer det faglige innholdet i studier som reguleres av rammeplaner.
<i>Fakultet</i>	Enhet med eksamensansvar på fakultetsnivå.
<i>Grad</i>	Utdanning av et bestemt omfang og sammensetning som gir rett til å få tildelt et vitnemål fra Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.
<i>Hjemmeeksamen</i>	Eksamen der studentene har en bestemt tid på å besvare en gitt eller selvvalgt problemstilling enkeltvis eller i grupper, og der alle hjelpemidler er tilgjengelige.
<i>Individuell tilrettelegging</i>	Individuell tilrettelegging av eksamen har som formål å oppveie de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører for kandidaten i eksamenssituasjonen uten at de faglige kravene som stilles for vedkommende studium blir svekket.
<i>Kontinuasjonseksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har framstilt seg og fått «ikke bestått» på siste ordinære eksamen, jf. § 22.
<i>Privatist</i>	Med privatist menes en person som ikke har studierett ved det aktuelle studium eller emnet ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, men som er gitt adgang til å framstille seg til eksamen etter bestemmelsen i lov om universiteter og høyskoler § 3-10 nr. 1 annet punktum.
<i>Rammeplan</i>	En nasjonal plan fastsatt av fagdepartementet. Planen beskriver læringsmål, faglig innhold, oppbygging og gjennomføring av yrkesutdanninger.
<i>Selvstendig arbeid</i>	Avsluttende arbeid av et nærmere angitt omfang som inngår i mastergradseksamen, og som skal vise selvstendig forståelse, refleksjon og modning.
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget eksamen skal bedømmes på. Sensorveiledningen skal inneholde en beskrivelse av hvilke momenter som skal være med i besvarelsen, og hvilke momenter som skal vektlegges spesielt i vurderingen, på bakgrunn av pensum, læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter.
<i>Skoleeksamen</i>	Skriftlig eksamen med tilsyn.
<i>Student</i>	Med student menes en person som er tatt opp til et studium ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3-6 og § 3-7.
<i>Studieplan</i>	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på arbeidsmengde. 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats ved fulltidsstudier.
<i>Studieprogram</i>	Et flerårig helhetlig studium som leder fram til en grad eller yrkesutdanning.
<i>Utsatt eksamen</i>	Eksamen som arrangeres for studenter som har vært syke eller som har hatt annen gyldig grunn til fravær ved siste ordinære eksamen, jf. § 21.

0 Endret ved forskrifter 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011), 28 nov 2013 nr. 1727, 6 aug 2019 nr. 1341 (i kraft 1 aug 2019).

Kapittel II. Registrering og eksamensmelding

§ 4. Pensumliste

Alle emner skal ha et angitt pensum. Ved starten av hvert undervisningssemester skal det foreligge oppdatert pensumliste for det aktuelle emnet. Dersom den organiserte delen av undervisningen, som for eksempel forelesninger, laboratoriearbeid og seminarer og lignende, skal forstås som en del av pensum, og eksamensoppgaver skal kunne gis kun med utgangspunkt i dette, skal dette framgå av pensumlisten.

I emner innen kunstfag kan pensum angis i omfang/varighet eller antall verk uten nærmere spesifisering.

§ 5. Registrering og eksamensmelding

Studenten må betale semesteravgift, registrere seg som student og melde seg til eksamen til emner, feltkurs eller ekskursjoner som gir studiepoeng innen gjeldende frister. Fristene kunngjøres på universitetets nettsted.

Den enkelte student har selv ansvar for å rette opp eller melde fra om eventuelle feil og mangler ved eksamensmeldingen på studentveven, og å holde à jour egen bostedsadresse og e-postadresse.

§ 6. Annullering av eksamensoppmelding eller endring av eksamenssemester

Utdanningsdirektøren fastsetter fristen for annullering eller endring av eksamensmelding. Fristen kunngjøres på universitetets nettsted. For eksamener som avvikles før denne dato, er fristen for å annullere sin eksamensmelding eller endre eksamenssemester, 14 dager før eksamensdato, eller innleveringsdato for deleksamen.

Eksamensmelding til utsatte eksamener, kontinuasjonseksamener og tidlig eksamen i undervisningsfritt semester, kan ikke annulleres. Det samme gjelder obligatoriske praksisstudier, praksisperioder, praktiske arbeider, laboratieforsøk eller lignende som varer sammenhengende i mer enn to uker.

§ 7. Privatister

Den som ikke er tatt opp som student, har rett til å melde seg til eksamen i et emne i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3-10 nr. 1 annet punktum. Fakultetene avgjør om vilkårene for oppmelding til eksamen er oppfylt, og kan gi nærmere regler om adgangen til å gå opp til eksamen uten å være tatt opp som student. Fakultetene avgjør også hvorvidt kunnskaper og ferdigheter skal prøves på en annen måte enn for studenter som er tatt opp til studiet, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-11 nr. 3. Privatistretten begrenser seg til adgang til å delta i offentlige forelesninger, og til å gå opp til eksamen.

Utdanningsdirektøren kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for slike eksamener, og kan også fastsette at de som ikke er tatt opp som studenter til et emne, skal betale et vederlag som skal dekke institusjonens merutgifter.

§ 8. Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging ved eksamen

Utdanningsdirektøren kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra fristene for registrering og oppmelding til eksamen.

Fakultetene kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra frist for søknad om individuell tilrettelegging til eksamen.

Dispensasjon etter første og annet ledd kan gis i følgende tilfeller:

1. ved sykdom på dagen for fristens utløp, dokumentert ved legeattest
2. ved dødsfall i nærmeste familie, dokumentert av offentlig tjenestemann
3. det første semesteret en utenlandsk student er registrert ved universitetet
4. når studenten deltar i et gruppearbeid som direkte inngår som del av den eksamen det gjelder, og eksamen ikke kan gjennomføres for de andre i gruppen uten at denne studenten er med
5. den eksamen/de eksamener det gjelder, vil føre til fullført grad ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
6. dispensasjon kan også gis i andre særlige tilfeller.

Søknader som mottas senere enn fire uker etter at fristen har utløpt, behandles ikke.

0 Endret ved forskrifter 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011), 28 nov 2013 nr. 1727.

Kapittel III. Eksamensavvikling

§ 9. *Vilkår for å få avlegge eksamen*

For å få avlegge eksamen må studenten ha fått godkjent eventuelle arbeidskrav og ha bestått eventuelle eksamener eller praksis i henhold til emnebeskrivelsen. Det enkelte fakultet kan dispensere fra kravene i særlige tilfeller, for eksempel der studenten har dokumentert tilsvarende fra annet lærested.

§ 10. *Eksamensordninger*

I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves.

En eksamen kan omfatte en eller flere deler og kan bestå av en eller flere ulike eksamensordninger. Eksamensordningen skal være fastsatt i emnebeskrivelsen. Den muntlige del av eksamener skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamenen tilsier noe annet. Det samme gjelder eksamen i utøvende kunstneriske, praktiske og estetiske emner. Styret kan gjøre unntak fra regelen i det enkelte tilfellet og etter ønske fra vedkommende eksamenskandidat når tungtveiende hensyn taler for det.

For eksamener som går over flere dager, medregnes ikke bevegelige helligdager og andre offentlige høytidsdager i eksamenstiden.

§ 11. *Språk og målform ved eksamen*

Fakultetene velger selv hvilket språk som skal benyttes i oppgavesett og besvarelser ved eksamen. Opplysninger om undervisningsspråk og eksamensspråk skal gå fram av emnebeskrivelsen for det enkelte emne.

Søknad fra student om å få oppgavesett og/eller besvare eksamen på et annet språk enn det som er fastsatt i emnebeskrivelsen, avgjøres av fakultetet.

Fakultetene skal sørge for at eksamensoppgaver som gis på norsk, foreligger i begge målformer. Dersom alle studentene har ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen. Studentene velger målform når de melder seg til eksamen.

§ 12. *Tidspunkt og lokaler*

Eksamen avvikles normalt i universitetets lokaler.

For muntlige eksamener og eksamener i kunstneriske, praktiske og estetiske emner, samt innlevering av skriftlige arbeider, fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av det enkelte fakultet.

For skoleeksamener i universitetets lokaler fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av det enkelte fakultet, i samråd med utdanningsdirektøren.

Fastlagte eksamensdatoer flyttes normalt ikke. Studentene har selv ansvar for at de ikke melder seg til eksamener som avvikles samtidig.

Ved organisert undervisning utenfor campus, kan det etter søknad til faglig ansvarlig fakultet gis anledning til desentralisert eksamensavvikling. Spørsmålet om desentralisert eksamen skal avklares før tilbudet settes i gang.

0 Endret ved forskrifter 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011), 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 13. *Trykking/kopiering av mastergradsoppgaver og lignende*

Fakultetene plikter å trykke inntil 10 eksemplarer av skriftlige mastergrads- og kandidatoppgaver kostnadsfritt for egne studenter.

§ 14. *Tilgjengeliggjøring av mastergradsoppgaver eller tilsvarende i universitetets vitenarkiv*

Mastergradsoppgaver eller tilsvarende, som ikke er unntatt offentlighet etter § 15, skal gjøres åpent tilgjengelig i universitetets digitale vitenarkiv.

Den enkelte student kan reservere seg mot slik tilgjengeliggjøring.

§ 15. Unntak fra offentlighet

Mastergradsoppgaver eller tilsvarende er i utgangspunktet offentlige.

Oppgaver som inneholder opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal unntas offentlighet.

Fakultetene kan også unnta oppgaver fra offentligheten i inntil fem år dersom det foreligger tungtveiende grunner. I særlige tilfeller kan en oppgave unntas for en lengre periode.

§ 16. Trekk fra eksamen

Studenter som ikke møter til eksamen, ikke leverer deleksamen innen fristen, eller trekker seg etter at annulleringsfristen er utløpt, regnes for å ha framstilt seg til eksamen. Kandidater som møter, men som trekker seg under eksamen, regnes også for å ha framstilt seg til eksamen.

Kandidater som framstiller seg til skoleeksamen, men som likevel ikke vil levere besvarelse, må fylle ut og levere trekkskjema før lokalet forlates. Ved andre typer eksamen hvor det er satt frist for innlevering, må trekkskjema leveres innen denne fristen.

Kandidater som leverer blank besvarelse, eller besvarelse som åpenbart ikke er et forsøk på en faglig besvarelse, anses også for å ha trukket seg fra eksamen.

Kandidater som har levert eksamensbesvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

§ 17. Akutt sykdom og andre særskilte grunner til fravær i forbindelse med eksamen

Ved akutt sykdom gis det rett til utsatt eksamen, jf. § 21. Som akutt sykdom regnes sykdom som er oppstått etter annulleringsfristens utløp, jf. § 6. Ved dødsfall i nær familie eller ved andre særskilte grunner kan det også gis rett til utsatt eksamen, dersom forholdet dokumenteres.

Dersom en kandidat ikke kan møte til eksamen på grunn av akutt sykdom eller andre særskilte grunner, gis vedkommende rett til utsatt eksamen jf. § 21 dersom legeattest/dokumentasjon er sendt eller levert til fakultetet senest to døgn etter den første eksamen som attesten/dokumentasjon gjelder for. En kandidat som blir syk under eksamen, må levere trekkskjema, straks oppsøke lege og levere legeattest senest to døgn etter eksamen. Er det ikke mulig å få en legeattest senest to døgn etter den første eksamen som attesten gjelder for, må eksamenskandidaten gi fakultetet beskjed om dette innen fristens utløp.

Ved hjemmeeksamen og lignende eksamensformer av flere dagers varighet, kan det i særlige tilfeller gis ekstra eksamensdager dersom kandidaten dokumenterer uforutsette problemer av medisinsk karakter, dødsfall i nærmeste familie, eller andre ulykkeslignende tilfeller som har inntruffet i løpet av eksamensperioden. Når fastsatt eksamenstid er mer enn to uker, kan det gis utsatt innleveringsfrist med inntil to dager. Når fastsatt eksamenstid er av kortere varighet, kan det gis utsatt innlevering med én dag. Studenter som likevel ikke klarer å fullføre med ekstra tid, gis rett til utsatt eksamen i henhold til § 21.

Legeattesten skal inneholde opplysninger om hvilken eksamen eller hvilke eksamener den gjelder for, samt tidsrom for sykdomsperioden. Sykemelding beregnet til bruk overfor arbeidsgiver, godtas ikke som legeattest.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 18. Fravær ved gruppeeksamen

En kandidat som deltar i gruppeeksamen og får fravær i samsvar med § 17, skal anses for ikke å ha deltatt under eksamen. Dersom gruppa opprinnelig besto av inntil fire personer, skal det fastsettes ny innleveringsfrist eller nytt eksamenstidspunkt for de resterende gruppemedlemmene. Dersom gruppa besto av fem eller flere personer, skal gruppeeksamen fullføres for de resterende etter de fastsatte bestemmelsene om omfang, innleveringsfrist og eksamenstidspunkt.

Dersom det oppstår tvil om hvorvidt en eksamenskandidat bidrar eller har bidratt tilstrekkelig til å få uttelling for et felles produkt hvor det gis samlet karakter for hele gruppen, kan det ved sensur fastsettes individuelle

karakterer for gruppens medlemmer. Fakultetet kan i særlige tilfeller fatte vedtak om at kandidaten som ikke har bidratt tilstrekkelig, skal anses for å ha trukket seg under eksamen.

Blir gruppearbeidet pga. forhold som nevnt i første og andre ledd vesentlig annerledes enn forutsatt, kan enten faglæreren eller kandidatene på gruppa hver for seg kreve at det fastsettes en ny eksamensoppgave. Oppnås ikke enighet, avgjøres spørsmålet med endelig virkning av fakultetet ved dekan. Dersom gruppen ikke får fastsatt ny eksamensoppgave, kan det bestemmes at gruppen skal gis en rimelig tilleggsfrist for å fullføre oppgaven.

Når særlige grunner tilsier det, kan likevel bestemmelsene i tredje ledd anvendes tilsvarende. Dersom flere enn én kandidat på gruppa får fravær eller forfall, må det i hvert enkelt tilfelle vurderes om eksamen for de resterende skal fullføres. Det må da tas hensyn til de fraværendes bidrag eller forventede bidrag og de resterendes muligheter til å gjennomføre eksamen. Bestemmelsene i tredje ledd gjelder da tilsvarende.

Ved fravær i en utøvende gruppeeksamen, fastsettes nytt eksamenstidspunkt.

§ 19. Tillatte hjelpemidler ved eksamen

Tillatte hjelpemidler skal være oppført på eksamensoppgavens forside. Godkjenning og kontroll av hjelpemidler skal foretas av fakultetene.

Studenter har ikke anledning til å ta med seg mobiltelefon eller annet kommunikasjonsutstyr i eksamenslokalet.

§ 20. Fusk

Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller prøve regnes blant annet;

- å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- å presentere andres arbeid som sitt eget
- å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- å levere en eksamensbesvarelse som tidligere er levert som eksamensbesvarelse ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet eller andre institusjoner for høyere utdanning
- ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- å handle i strid med eksamensreglementet eller på annen urettmessig måte som kan gi fordeler ved eksamen.

Fusk eller forsøk på fusk ved obligatoriske arbeidskrav der det inngår et element av vurdering fra universitetets side, følger samme bestemmelser som fusk ved eksamen.

Bestemmelsene om fusk ved eksamen gjelder også for eksamener i opplæringsdelen av et ph.d.-program.

Kandidater som grovt uaktsomt eller forsettelig har fusket eller forsøkt å fuske ved eksamen, kan få eksamen annullert, utestenges fra universitetet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved alle institusjoner under universitets og høyskoleloven i inntil ett år. Ph.d.-kandidater som er ansatt ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet kan ikke utestenges eller fratras retten til å gå opp til eksamen.

Annullering av eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, teller som ett forsøk til eksamen.

0 Endret ved forskrifter 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011), 28 nov 2013 nr. 1727.

Kapittel IV. Utsatt eksamen, kontinuasjon, ekstraordinær eksamen m.m.

§ 21. Adgang til utsatt eksamen

Kandidater som ikke fullfører en eksamen eller deler av eksamen og som oppfyller betingelsene i § 17, kan framstille seg til utsatt eksamen.

Kandidater som av særskilte grunner i forbindelse med svangerskap, fødsel eller omsorg for barn ikke kan gå opp til ordinær eksamen, kan også søke om å få delta på utsatt eksamen. Forholdet må dokumenteres med legeattest, fødselsattest o.l.

Ved utsatt eksamen er det ikke anledning til å gå opp til eventuelle deler av eksamen som ble avlagt under den ordinære eksamen. Eksamensordningen ved utsatt eksamen skal være den samme som ved ordinær eksamen.

Utsatte eksamener skal arrangeres så snart som mulig etter at forfallsgrunnen er opphørt og normalt senest to måneder inn i det nye semesteret. Studentene må selv melde seg til utsatt eksamen. Utdanningsdirektøren fastsetter fristen for å melde seg. Eksamensmeldinger til utsatt eksamen er bindende.

Arrangering av utsatte eksamener, også der eksamen består av flere deler, må studentene avklare med det aktuelle fakultetet.

Dersom utsatt eksamen skal finne sted i et nytt semester, må studenten fylle ut eget skjema for oppmelding til utsatt eksamen til det aktuelle fakultetet.

Dersom en student ikke møter til utsatt eksamen eller avbryter eksamen, gis det ikke adgang til å avlegge ny utsatt eksamen.

Det gis ikke rett til kontinuasjonseksamen dersom en student får ikke bestått på utsatt eksamen.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 22. Adgang til kontinuasjonseksamen

Studenter som ikke består siste avholdte ordinære eksamen, og som har studierett til det aktuelle studieprogrammet eller emnet, kan få adgang til kontinuasjonseksamen dersom fakultetet har bestemt at det skal være anledning til å avlegge kontinuasjonseksamen i det aktuelle emnet. Kandidater som anses for å ha trukket seg fra eksamen etter § 16, har ikke rett til kontinuasjonseksamen. Bestemmelser om kontinuasjonsadgang, herunder hvilke karaktergivende aktiviteter som må tas opp igjen når studenten ikke har bestått emnet, skal tas inn i emnebeskrivelsen for det enkelte emnet.

Kontinuasjon i forbindelse med eksamen avholdes normalt ved begynnelsen av påfølgende semester etter siste ordinære eksamen.

Studentene må selv melde seg til kontinuasjonseksamen. Utdanningsdirektøren fastsetter fristen for oppmelding. Eksamensmeldinger til kontinuasjonseksamener er bindende.

Det avholdes ikke utsatte eksamener ved sykdomsforfall eller annet forfall til kontinuasjonseksamen.

Det er ikke anledning til å framstille seg til kontinuasjonseksamen for å forbedre karakteren fra en allerede bestått eksamen.

Det selvstendige arbeidet på høgre grad, eller andre arbeider av lignende omfang, kan kun framlegges til ny sensur i bearbeidet eller supplert form dersom arbeidet bedømmes til «ikke bestått».

§ 23. Adgang til ekstraordinær eksamen

Ekstraordinær eksamen er en eksamen som fakultetet i særlige tilfeller kan avholde for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen.

Søknad sendes til det fakultetet som er faglig ansvarlig for emnet.

Det arrangeres ikke utsatt eksamen eller kontinuasjonseksamen i forbindelse med ekstraordinære eksamener.

Studenter som har framstilt seg til den ordinære eksamen i samme emne sist slik ble avholdt, og eksamenskandidater som ikke er tatt opp som studenter ved det aktuelle faget eller studiet, kan ikke gå opp til ekstraordinær eksamen.

§ 24. Adgang til å avlegge eksamen etter tidligere ordning ved nedlegging eller endringer i emnet

Dersom emnet endres vesentlig med hensyn til omfang, pensum eller lignende eller nedlegges, skal det være anledning til å avlegge eksamen etter tidligere ordning kun én gang for et tidsrom på ett år etter at ny ordning trer i kraft. Studenten har imidlertid ikke krav på undervisning etter tidligere ordning. Gjelder endringen selve eksamensordningen, gis det anledning til å gå opp til eksamen én gang etter tidligere ordning dersom studenten har påbegynt emnet før den nye ordningen trådte i kraft.

Eksamenskandidater som ikke er tatt opp som studenter ved det aktuelle studieprogrammet eller emnet, må avlegge eksamen etter den eksamensordning som til enhver tid gjelder for privatister.

Det må søkes om å få avlegge eksamen etter tidligere ordning. Søknaden sendes til det fakultet som er faglig ansvarlig for emnet.

§ 25. Adgangen til å framstille seg til samme eksamen

Det er anledning til å framstille seg til samme eksamen ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet inntil tre ganger. Hva som regnes som å framstille seg til eksamen, er beskrevet i § 16.

Det aktuelle fakultet kan gjøre unntak fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

1. Ved å bestå eksamen i emnet vil studenten fullføre en grad eller yrkesutdanning ved universitetet.
2. Studenten kan dokumentere tungtveiende sosiale og/eller personlige grunner til at eksamen i emnet ikke er bestått etter å ha framstilt seg tre ganger.

Det kan gis inntil tre dispensasjoner.

Fakultetet kan frata studieretten til studenter som har framstilt seg til samme eksamen ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet tre eller flere ganger.

Dersom en kandidat har bestått samme eksamen mer enn én gang, vil beste karakter gjelde.

Ved et nytt eksamensforsøk må kandidater som har bestått eksamen i et emne, som inkluderer flere deler, ta alle delene om igjen.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 26. Adgangen til å framstille seg til ny praksisperiode

Ved ikke bestått praksisstudium eller praksisperiode, kan studenten ta praksisstudiet eller praksisperioden opp igjen én gang.

Studenter som får sitt andre forsøk vurdert til «ikke bestått», kan fratas studieretten. Dette skal studenten gjøres særskilt skriftlig oppmerksom på før andre praksisforsøk påbegynnes. Dersom nasjonale rammeplaner gir anledning til ytterligere praksisforsøk, gjelder rammeplanens bestemmelser.

Det aktuelle fakultet kan dispensere fra denne bestemmelsen dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

1. Ved å bestå praksisstudiet eller praksisperioden vil studenten oppnå en grad eller yrkesutdanning ved universitetet.
2. Studenten kan dokumentere sosiale eller personlig grunner til at praksis ikke er bestått etter å ha framstilt seg to ganger i praksis.

Dispensasjonsmulighetene gjelder ikke for praksis som inngår i lærerutdanningene, med mindre annet følger av rammeplanen til den enkelte utdanning.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 27. Varsel i forbindelse med fare for å ikke bestå praksis

Dersom det i løpet av praksisperioder e.l. viser seg at studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles om dette. I varselet skal studenten gjøres oppmerksom på hva som er påkrevd for å bli vurdert til «bestått».

Varselet skal gis skriftlig og på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å oppfylle målene og bestå praksisperioden. Studenten skal gis anledning til å uttale seg om de forhold vurderingen bygger på, før det tas beslutning om «ikke bestått».

Dersom det etter varslings tidspunktet oppstår forhold som er av en slik art at det utvilsomt ville ført til ikke bestått praksis dersom dette hadde oppstått tidligere, skal det likevel kunne føre til at praksisperioden ikke blir bestått. Dette gjelder også dersom forutgående varsel ikke er gitt.

Det juridiske fakultet kan fravike bestemmelsene i denne paragraf i utfyllende regler for Master i rettsvitenskap.

Kapittel V. Individuell tilrettelegging til eksamen

§ 28. Individuell tilrettelegging til eksamen

Individuell tilrettelegging til eksamen skal ha som formål å oppveie de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører for kandidaten i eksamenssituasjonen, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at kandidatene prøves likt. Den aktuelle eksamensformen skal legges til grunn ved vurdering av hvilket hjelpemiddel/hjelpetiltak som kan oppveie funksjonsnedsettelsen. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

Studenten må framsette skriftlig søknad til fakultetet om den aktuelle tilretteleggingen innen fristen for å levere eksamensmelding, jf. § 5. Fakultetet kan gi dispensasjon fra søknadsfristen, jf. § 8. Søknader skal være dokumentert med legeattest eller spesialisterklæring av ny dato med mindre ordningen skjer på annet enn medisinsk grunnlag. Dokumentasjonen må angi hvilke spesifikke vansker studenten vil ha i forbindelse med de aktuelle eksamensformene som vedkommende søker tilrettelegging for.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 29. Varige fysiske og psykiske funksjonsnedsettelser

Studenter som ved spesialist- eller legeattest dokumenterer fysiske og/eller psykiske funksjonsnedsettelser, skal få sine eksamener tilrettelagt så langt det er praktisk mulig. Det kan gis tilrettelegging i form av utvidet eksamenstid, regulerbar stol, bruk av medbrakt spesialstol, bruk av PC, bruk av elektronisk tastatur, eget rom o.l. Dersom det er dokumentert at funksjonsnedsettelsen er av varig art, kan tilretteleggingen ved skriftlige skoleeksamener registreres som varig slik at det ikke er nødvendig med ny søknad for hvert eksamenssemester.

For andre typer eksamener enn skriftlige skoleeksamener, eller for eksamener som består av kombinasjoner av flere ulike eksamensformer, må det søkes på nytt for hvert eksamenssemester. Slik ny søknad trenger ikke å være vedlagt ny dokumentasjon dersom det tidligere er dokumentert at funksjonsnedsettelsen er av varig art.

Ved hjemmeeksamen eller liknende eksamensformer må fakultetet foreta en individuell vurdering av omfanget av en eventuell utvidet eksamenstid. Det kan i utgangspunktet ikke gis flere dager enn at oppgaven kan sensureres sammen med de som er levert innen fristen. Ved semesteroppgaver og andre skriftlige arbeider som det kan arbeides med gjennom hele semesteret, vurderer det aktuelle fakultet hva som eventuelt er et rimelig antall ekstra eksamensdager.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 30. Akutte lidelser eller forbigående funksjonsnedsettelser

Kandidater som på grunn av en akutt lidelse like før eksamen ikke kan gjennomføre denne, har rett til utsatt eksamen etter bestemmelsene i § 21. Dersom det er sannsynlig at en kandidat med en akutt lidelse vil klare å gjennomføre eksamen med enkle, lite ressurskrevende tiltak, kan slik individuell tilrettelegging likevel gis.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 31. Spesifikke lese-, skrive- og matematikkvansker

Studenter som dokumenterer spesifikke lese-, skrive- eller matematikkvansker, kan få utvidet eksamenstid på 20 minutter ved skoleeksamener som varer i inntil tre timer, 30 minutter ved eksamener som varer fra tre til fem timer og en time på skoleeksamener som varer i fem timer eller mer. Det kan gis tilbud om å få avlegge skoleeksamen ved bruk av PC med retteprogram. Andre hjelpemidler kan også vurderes. Kandidaten kan ved henvendelse til fakultetet få anonymiserte kopier av sin logopedattest som legges ved eksamensbesvarelsen. Det gis ikke anledning til å benytte retteprogram ved eksamen i norsk og engelsk ved lærerutdanningene. Det gis normalt ikke ekstra eksamenstid for hjemmeoppgaver og lignende eksamensformer av flere dagers varighet.

Utydelig håndskrift gir ikke rett til tilrettelegging av eksamen.

§ 32. Allergi og/eller astma

Allergi og/eller astma gir ikke grunnlag for individuell tilrettelegging til eksamen. Ved alvorlige eller særlige tilfeller kan det gi grunnlag for ekstra tid til hvile og/eller tid til nødvendig medisiner under eksamen av kortere varighet. Dersom en kandidat skulle bli så plaget av allergi eller astma at vedkommende ikke klarer å gjennomføre eksamen, kan kandidaten få utsatt eksamen i henhold til § 21.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 33. Graviditet eller amming

Gravide kandidater gis hviletid på 20 minutter ved eksamener som varer i inntil tre timer, 30 minutter ved eksamener som varer fra tre til fem timer og en time på eksamener som varer i fem timer eller mer dersom eksamen avholdes i svangerskapets 8. eller 9. måned. Fødselstermin må dokumenteres. Dersom en gravid kandidat har behov for hviletid på et tidligere tidspunkt i svangerskapet, må det søkes særskilt om dette og det må fremlegges legeattest som dokumentasjon for behovet. I forbindelse med svangerskap og fødsel kan det søkes om å få avlegge skoleeksamen hjemme eller på sykehus. I det siste tilfellet må kandidaten innhente skriftlig samtykke fra sykehuset.

Kandidater som ønsker å amme i løpet av en eksamen, får utvidet eksamenstiden tilsvarende medgått tid til amming. Det er ikke krav om at forholdet dokumenteres, men det må søkes innen fristen på vanlig måte.

0 Endret ved forskrift 1 juli 2011 nr. 803 (i kraft 15 aug 2011).

§ 34. Norsk som fremmedspråk

Kandidater som har norsk som fremmedspråk gis ekstra eksamenstid på 20 minutt ved skoleeksamener som varer i inntil tre timer, 30 minutt ved eksamener som varer fra tre til fem timer og en time på skoleeksamener som varer i fem timer eller mer. For hjemmeoppgaver og andre eksamensformer foretar fakultetet en vurdering av om det er grunnlag for å gi utvidet tid.

Ordningen gjelder det første året som registrert student ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Ordningen gjelder ikke for studenter som skal avlegge eksamen på engelsk, eller studenter med norsk som 2. språk i videregående skole. Ordningen gjelder heller ikke for kandidater som tar emner i nordisk.

Kandidater med norsk som fremmedspråk kan etter søknad til fakultetet få benytte ordbok ved eksamen.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

Kapittel VI. Vurderingsuttrykk og karakterfastsettelse**§ 35. Karakterfastsettelse**

Framgangsmåten ved fastsetting av karakter, herunder innbyrdes vektning av deler med videre, skal være fastsatt i emnebeskrivelsen og/eller fag- eller studieplanen.

Det selvstendige arbeidet i høyre grad skal alltid gis særskilt karakter.

§ 36. *Vurderingsuttrykk*

Følgende vurderingsuttrykk skal benyttes:

- a. bestått/ikke bestått, eller
- b. en gradert skala med 5 trinn fra A til E for «bestått» og F for «ikke bestått»

Bokstavkaraktertrinnene gis følgende betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Når karakterskalaen «bestått»/«ikke bestått» benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.

§ 37. *Gjennomsnittskarakter*

Dersom det er behov for utregning av gjennomsnittskarakter i emnegruppe eller studieprogram, må det være benyttet bokstavkarakter på alle emnene som inngår beregningen. Følgende omregningsmodell skal legges til grunn:

1. Hver bokstavkarakter erstattes av en tallekvivalent, A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.
2. Tallekvivalenten multipliseres med emnets studiepoeng, og de enkelte produktene av studiepoeng og tallekvivalent summeres for de emner som inngår.
3. Produktsummen divideres med totalt antall studiepoeng som inngår i samlingen av aktuelle emner.
4. Kvotienten regnes ut med én desimal.
5. Gjennomsnittskarakteren blir den bokstavkarakter som har heltallet i kvotienten som tallekvivalent, etter at vanlig avrundingsregel er brukt.

Alle karaktergivende aktiviteter må være bestått for å kunne beregne gjennomsnittskarakter.

Kapittel VII. Sensur

§ 38. *Sensorveiledninger*

Det skal utarbeides sensorveiledning til hver eksamen.

§ 39. *Antall sensorer, sensurordninger og bruk av eksterne sensorer*

Fakultetene oppnevner sensorer. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Følgende ordninger gjelder ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet:

1. Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern, i følgende tilfeller:
 - a. ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høyre grad
 - b. ved ny sensurering som følge av klage over formelle feil ved eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2 nr. 2

c. ved klage over karakterfastsettelse, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-3 nr. 4.

2. I alle øvrige tilfeller skal det benyttes enten:

- a. Ekstern sensor eventuelt kombinert med intern sensor.
- b. Minst én intern sensor kombinert med ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen.

Ved bedømmelse av muntlig eksamen, eksamen i kunstneriske, praktiske og estetiske emner eller lignende, som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det likevel være minst to sensorer.

Ordninger for ekstern evaluering kan være én, eller en kombinasjon av følgende:

- a. ekstern deltagelse ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning
- b. ekstern kontroll av intern sensors vurdering av et tilfeldig utvalg kandidater
- c. ekstern evaluering av alle vurderingsordningene som inngår i fag- eller studieplanen

Når to sensorer i fellesskap skal fastsette karakteren ved skriftlig eksamen, og sensorene ikke blir enige om felles sensurvedtak, skal en tredje sensor, som skal være ekstern, trekkes inn. Sensuren framkommer ved felles enighet, eller ved at to av sensorenes standpunkter blir utslagsgivende.

Fakultetene selv fastsetter retningslinjer generelt, eller for det enkelte studieprogram eller emne, når det gjelder antall sensorer og hvordan ekstern deltakelse i vurderingen skal gjennomføres, enten ved ekstern deltakelse i den enkelte vurdering eller ved ekstern evaluering av vurderingsordningene.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 40. *Sensur på avsluttende mastergradseksamener*

Kandidatens veileder skal ikke være sensor men fakultetsstyret kan i spesielle tilfeller gjøre unntak fra denne bestemmelsen. Eksamenskommisjonen kan konferere med veileder før sensurmøte. Veileder skal ikke delta i sensurmøtet, og således være med å fastsette karakteren. Ved behov kan eksamenskommisjonen be veileder om en skriftlig redegjørelse for veiledningsprosessen.

§ 41. *Ekstern sensor og krav til kvalifikasjon*

Ekstern sensor skal ikke være ansatt i hel- eller deltidsstilling ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet i det gjeldende semester. Engasjerte forelesere eller seminarholdere regnes som interne den tiden de mottar lønn fra universitetet. Fakultetene kan gjøre unntak fra dette ved kortvarige engasjement i tilknytning til et annet studieprogram.

En ekstern sensor må ha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for ansettelse som minimum høyskolelektor/amanuensis ved universitet/høyskole eller annen forskningsinstitusjon. Ekstern sensor kan i særlige tilfeller være kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område gjennom relevant yrkespraksis.

For sensur av emner i opplæringsdelen av ph.d.-studiet kreves doktorgrad eller tilsvarende.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 42. *Sensurfrister*

Sensuren skal foreligge innen tre uker med mindre styret selv har fastsatt en lengre frist. For større arbeider på høgre grad, slik som selvstendige arbeider normert til 20 studiepoeng eller mer, kan det settes en frist for sensur på seks uker. De samme fristene gjelder ved klage på karakterfastsetting. Fristen løper fra den dato klagen er journalført.

Den som er tildelt eller som påtar seg et sensoroppdrag, har plikt til å overholde lovens hovedregel om sensurfrist.

Fakultetene kan søke om dispensasjon fra sensurfristen etter lov om universiteter og høyskoler § 3-9 nr. 4. Slik søknad skal være fremmet i god tid og slik at søknad kan behandles av universitetsstyret minimum to uker før den aktuelle eksamen.

§ 43. Kunngjøring av sensur

Resultatet fra en eksamen kunngjøres på studentveven. Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med sensuren. Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet er ikke ansvarlig for eventuelle feil eller misforståelser som oppstår ved muntlig beskjed om eksamensresultatet.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

Kapittel VIII. Klage**§ 44. Klage over enkeltvedtak og formelle feil ved gjennomføring av eksamen**

Enkeltvedtak som bygger på bestemmelser etter denne forskriften, med unntak av sensur, kan påklages i henhold til forvaltningslovens kapittel VI.

Formelle feil ved gjennomføring av eksamen kan påklages i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5-2.

Universitetets klagenemnd er klageinstans.

§ 45. Begrunnelse for karakterfastsetting

En kandidat har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5-3.

Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for skriftlig eksamen må framsettes senest tre uker etter at karakteren ble kunngjort. Krav om begrunnelse skal rettes til fakultetet.

Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for muntlig eksamen, praktiske ferdigheter, eller eksamen i utøvende, kunstneriske, praktiske og estetiske emner, må framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt kandidaten. Krav om begrunnelse skal rettes direkte til sensor(ene).

Ved krav om begrunnelse for karakterfastsettelsen for praktiske ferdigheter, må arbeidet leveres inn til fakultetet samtidig som krav framsettes.

Studenten har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen etter hver enkelt eksamen.

Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at kandidaten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen, og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Sensorveiledning eller andre skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal være tilgjengelige for kandidatene etter at karakter er fastsatt.

§ 46. Klage over karakterfastsetting

En kandidat kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5-3. Skriftlig klage sendes til fakultetet der eksamen er avlagt. Bedømmelse av muntlig prestasjon eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages.

Klage over karakterfastsetting skal være framsatt innen tre uker etter at sensuren ble kunngjort. Er krav om begrunnelse for karakterfastsettingen eller klage over formelle feil jf. § 44 og § 45 framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

Ved klage skal kandidatens besvarelse forelegges ny eksamenskommisjon som vurderer hele eksamenen på nytt. Den nye eksamenskommisjonen skal foreta en helt ny sensurering, og skal således ikke ha opplysninger om karakter, begrunnelse for karakteren eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommisjonen skal alltid ha sensorveiledningen. Karakterfastsetting kan skje til gunst eller ugunst for klager. Karakterfastsettingen ved ny sensurering kan ikke påklages. Dersom karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer fra opprinnelig sensur, gjennomføres ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes, jf. uhl. § 5-3 sjette ledd. Sensorene fra opprinnelig sensur og ny sensur skal foreta vurderingen i fellesskap. Hvis ikke et flertall av sensorene blir enige om en karakter, skal fakultetet oppnevne en ytterligere sensor som skal delta i karakterfastsettingen.

Ved eksamener som består av flere deler, er det ikke anledning til å framsette klage på karakterfastsettelsen før den endelige karakteren på emnet er kunngjort. Ved klage skal alle delene forelegges ny sensur.

I emnebeskrivelsen kan avdelingene fravike bestemmelsen i fjerde ledd for deksamener for emner der eksamen strekker seg over to eller flere semestre.

Hvis en karakter skal fastsettes på grunnlag av både skriftlig og muntlig prøving, og en student som har bestått den skriftlige delen klager på karakteren før endelig karakter er gitt, må vedkommende likevel møte opp til den muntlige prøven for å få bestått eksamen. Dersom klagen fører til at karakteren på den skriftlige delen blir endret, må studenten avlegge ny muntlig eksamen. Begrunnelsen kan ikke gis studenten før muntlig eksamen er gjennomført.

Det er individuell klagerett ved gruppeeksamen. En eventuell endring av karakter etter klage vil kun gjelde for den som har klaget.

Ved klage over karakterfastsettelsen ved praktiske ferdigheter, må arbeidet levere inn samtidig som klage framsettes.

Ved klage på karakter eller på formelle feil etter at kandidaten har mottatt vitnemål, må vitnemålet leveres inn samtidig for at klagen skal kunne behandles.

0 Endret ved forskrifter 28 nov 2013 nr. 1727, 22 nov 2018 nr. 1739, 6 aug 2019 nr. 1341 (i kraft 1 aug 2019).

Kapittel IX. Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift

§ 47. *Vitnemål, Diploma Supplement og karakterutskrift*

En student skal etter forespørsel få utskrift over samtlige avlagte, beståtte eksamener ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Vitnemål for oppnådd bachelorgrad utstedes etter forespørsel dersom kandidaten fyller kravene for å få utstedt vitnemål ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Vitnemål for kandidater som oppnår master-, cand.psychol.- og cand.med.-grad innenfor norskspråklige studieprogrammer ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, utstedes uten anmodning i den målform, bokmål eller nynorsk, kandidaten selv har angitt ved semesterregistrering. Fakultetene kan fastsette at også andre kandidater kan få utstedt vitnemål automatisk.

Ved vitnemål skal det følge med et Diploma Supplement som gir en nærmere beskrivelse av kandidatens utdanning og av norsk høgre utdanningssystem. Diploma Supplement er bare gyldig sammen med det originale vitnemålet. Eventuelle overskytende studiepoeng dokumenteres med en karakterutskrift.

Vitnemål utstedes på norsk med mindre utdanningsprogrammet i sin helhet er et engelskspråklig studieprogram. Vitnemål kan suppleres med Diploma Supplement og karakterutskrift på engelsk.

Det utstedes bare ett vitnemål per kandidat innenfor et studieprogram. Det samme gjelder for bachelorgrad i fritt sammensatte fag.

Det utstedes nytt vitnemål hvis kandidaten senere forbedrer en karakter som inngår på vitnemålet.

For å få utstedt vitnemål fra Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet må minimum 60 studiepoeng være avlagt ved Universitetet i Tromsø.

0 Endret ved forskrift 28 nov 2013 nr. 1727.

§ 48. *Semester for oppnådd høyere grad*

For å bli uteksaminert i vårsemesteret må avsluttende eksamen i høyere grad være avviklet i tidsrommet 7. januar til 12. august. Tilsvarende for høstsemesteret er 13. august til 6. januar.

Kapittel X. Ikrafttredelse

§ 49. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. august 2009. Samtidig oppheves forskrift 15. desember 2005 nr. 1779 for eksamener ved Universitetet i Tromsø.

Forskrift om studier ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet

Dato	FOR-2008-12-12-1568
Departement	Kunnskapsdepartementet
Avd/dir	Universitetet i Tromsø (UiT)
Publisert	I 2009 hefte 1
Ikrafttredelse	01.01.2009
Sist endret	FOR-2019-08-06-1342 fra 01.08.2019
Endrer	FOR-2007-06-21-827, FOR-2005-11-24-1777
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-04-01-15-§3-3, LOV-2005-04-01-15-§3-7, LOV-2005-04-01-15-§3-9, LOV-2005-04-01-15-§3-10
Kunngjort	09.01.2009 kl. 14.05
Korttittel	Forskrift om studier ved UiT

Innholdsfortegnelse

Forskrift om studier ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.....	1
Innholdsfortegnelse	2
Kapittel I. Alminnelige bestemmelser.....	3
Kapittel II. Fag- og studieplan	4
Kapittel III. Gradene høskolekandidat, bachelor og master, samt yrkesutdanninger	4
Kapittel IV. Gradene cand.med. og cand.psychol.	6
Kapittel V. Fritak og reduksjon av studiepoeng.....	7
Kapittel VI. Studierett, permisjon, utdanningsplan og undervisningsterminene	7
Kapittel VII. Bortvisning og utestenging.....	8
Kapittel VIII. Ikrafttredelse	9

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret 12. desember 2008 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-7, § 3-9 og § 3-10.

Endringer: Endret ved forskrifter 18 juni 2012 nr. 562, 6 aug 2019 nr. 1342 (i kraft 1 aug 2019).

Kapittel I. Alminnelige bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for studier ved Universitetet i Tromsø.

Forskriften gjelder ikke for doktorgradsprogram ved Universitetet i Tromsø.

Enkeltvedtak som bygger på bestemmer etter denne forskriften kan påklages. Universitetets klagenemnd er klageinstans.

§ 2. Utfyllende bestemmelser

Fakultetene selv kan fastsette utfyllende regler til denne forskrift for studier de er faglig ansvarlige for. For studier hvor det undervises ved flere fakulteter, skal utfyllende regler godkjennes av alle involverte fakulteter. Ved uenighet skal styret fastsette utfyllende regler. Universitetsdirektøren skal straks underrettes ved fastsetting av utfyllende regler og endringer av disse.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 3. Terminologier

<i>Eksamen:</i>	Prøve av studentenes kunnskaper og ferdigheter i de tilfeller det gis en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften, eller som inngår i beregningsgrunnlaget for en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften.
<i>Emne:</i>	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram. Alle emner skal ha et omfang angitt i studiepoeng.
<i>Emnegruppe:</i>	Samling av emner fra ett eller flere fag som i en fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet.
<i>Fag:</i>	Samling av emner som er beslektet og som er samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Fagplan:</i>	En plan som konkretiserer det faglige innholdet i studier som reguleres av rammeplaner.
<i>Fordypning:</i>	Gruppe av emner som i fag- eller studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre på en slik måte at de bygger på og går ut over grunnnivået i et fag.
<i>Rammeplan:</i>	En nasjonal plan fastsatt av fagdepartementet. Planen beskriver læringsmål, faglig innhold, oppbygging og gjennomføring av yrkesutdanninger.
<i>Selvstendig arbeid:</i>	Avsluttende arbeid av et nærmere angitt omfang som inngår i mastergradseksamen og som skal vise selvstendig forståelse, refleksjon og modning.
<i>Studieplan:</i>	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
<i>Studiepoeng:</i>	Mål på arbeidsmengde. 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats.
<i>Studieprogram:</i>	Et flerårig helhetlig studium som leder fram til en grad eller yrkesutdanning.
<i>Studieretning:</i>	Definerte fagretninger innenfor et studieprogram.
<i>Studierett:</i>	Rettigheter tilknyttet et studium, for eksempel rett til organisert veiledning, smågruppeundervisning, laboratoriekurs, oppgaveløsning. Studieretten tildeles etter institusjonens tilbud om studieplass og studentenes aksept av denne.
<i>Utdanningsplan:</i>	En plan inngått av institusjon og den enkelte student for gjennomføring av et studieprogram. Planen inneholder bestemmelser om institusjonens ansvar og

forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.

Årsstudium:

Et studium som er normert til 60 studiepoeng.

Kapittel II. Fag- og studieplan

§ 4. Fastsetting av fag- og studieplan

Det skal fastsettes fag- eller studieplan for alle studier som tilbys ved Universitetet i Tromsø og som godskrives studentene i form av studiepoeng. Krav til innhold og tilgjengeliggjøring fastsettes i universitetets kvalitetssikringssystem.

Fakultetene selv fastsetter fag- og studieplan for studier som hører inn under fakultetets forvaltningsområde. Universitetsdirektøren skal straks underrettes om nye fag- eller studieplaner og endringer i eksisterende fag- eller studieplaner.

Fag- eller studieplan for studier hvor det undervises ved flere fakulteter, skal godkjennes av alle involverte fakulteter. Ved uenighet fastsettes fag- eller studieplanen av styret. Styret fastsetter også hvilket fakultet som skal være administrativt ansvarlig, dersom fakultetene ikke er enige om dette.

Endringer i fag- eller studieplaner gis virkning fra neste studieår.

Studentene har plikt til å sette seg inn i fag- eller studieplanen for det eller de studier studenten er tatt opp til.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 5. Studieprogrammer

Alle studieprogram og årsstudier skal være beskrevet i en fag- eller studieplan. Et studieprogram kan ha flere studieretninger. Studieprogrammene bygges opp av emner. Alle emner ved Universitetet i Tromsø skal være gitt en emnebeskrivelse.

Universitetsstyret oppretter og nedlegger studieprogrammer og studieretninger i studieprogrammene. Fakultetene kan vedta mindre endringer i studieprogrammer som de forvalter.

Universitetsstyret avgjør om et emne skal kunne tilbys desentralisert.

Universitetsstyret fastsetter bruk og omfang av egenbetaling for studium, emner og emnegrupper.

Fakultetene oppretter og nedlegger studier med et omfang på 60 studiepoeng eller mindre.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

Kapittel III. Gradene høyskolekandidat, bachelor og master, samt yrkesutdanninger

§ 6. Forvaltning og tildeling av gradene høyskolekandidat, bachelor og master, samt yrkesutdanninger

Universitetet i Tromsø tildeler høyskolekandidat av 120 studiepoengs omfang, bachelorgrad av 180 studiepoengs omfang, bachelorgrad av 240 studiepoengs omfang, mastergrad av 120 studiepoengs omfang, mastergrad av 300 studiepoengs omfang og erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang.

Universitetet i Tromsø tildeler yrkesutdanningene allmennlærerutdanning av 240 studiepoengs omfang og faglærerutdanning av 240 studiepoengs omfang.

Gradene høyskolekandidat, bachelor og master, samt yrkesutdanninger tildeles av rektor eller av et fakultet etter universitetsstyrets bestemmelse i forhold til det enkelte studieprogram. Bachelorgrad i fritt sammensatte fag tildeles av rektor.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 7. Høgskolekandidat og yrkesutdanninger

For å få tildelt graden høgskolekandidat, må kandidaten ha avlagt og bestått de emner som er fastsatt i studieplanen.

For å få tildelt yrkesutdanningene må kandidaten ha avlagt og bestått de emner som er fastsatt i fagplanen.

§ 8. Bachelorgrad

For å få tildelt en bachelorgrad, må kandidaten ha avlagt eksamen i og bestått emner som til sammen må utgjøre minst 180 studiepoeng. Studenter som følger et studieprogram, må ha avlagt eksamen i og bestått de emner som inngår i studieprogrammet.

I de 180 studiepoengene skal det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum med et omfang av 10 studiepoeng, examen facultatum med et omfang av 10 studiepoeng og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner med et samlet omfang av 20 studiepoeng. I førstesemesterstudiet skal det gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må studenten ha avlagt eksamen i og bestått examen philosophicum og examen facultatum.

I de 180 studiepoengene skal det inngå en fordypning i fag, emne eller emnegruppe på minimum 80 studiepoeng dersom ikke annet framgår av rammeplan. De enkelte studieplanene definerer fordypningskravet. For å kunne få tildelt bachelorgrad i fritt sammensatte fag må det i tillegg til en fordypning på minimum 80 studiepoeng, inngå en emnegruppe med et samlet omfang på minimum 30 studiepoeng.

Minst 90 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for bachelorgraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning. Kandidaten må opplyse om eventuelle vitnemål utstedt fra annet universitet og høyskole.

§ 9. Mastergrad

For å få tildelt mastergrad av 120 studiepoengs omfang, mastergrad av 300 studiepoengs omfang og erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang, må kravene som stilles i forskrift om krav til mastergrad gitt av departementet være oppfylt.

I tillegg må kandidaten ha avlagt eksamen i og bestått de emner som er fastsatt i studieplanen.

I et mastergradsprogram av 300 studiepoengs omfang må det normalt inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum med et omfang av 10 studiepoeng, examen facultatum med et omfang av 10 studiepoeng og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum med et omfang av 10 studiepoeng og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner med et samlet omfang av 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

Minst 90 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for mastergraden, skal ikke være en del av tidligere oppnådd grad eller yrkesutdanning. Kandidaten må opplyse om eventuelle vitnemål utstedt fra annet universitet og høyskole.

§ 10. Krav til selvstendig arbeid i mastergrad

I mastergradsprogrammet skal det inngå et selvstendig arbeid. Det selvstendige arbeidet kan defineres av studenten selv innenfor de rammer studieplanen setter, eller være en gitt oppgave utdelt av fakultetet.

Mastergrad av 120 studiepoengs omfang og erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang skal inkludere selvstendig arbeid av minimum 30 studiepoengs omfang.

Mastergrad av 300 studiepoengs omfang skal inkludere selvstendig arbeid av minimum 20 studiepoengs omfang.

Omfanget av det selvstendige arbeidet skal ikke overstige 60 studiepoeng.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 11. Vitnemål

For oppnådd høyskolekandidat angis gradens faglige innhold på vitnemålet som «Høyskolekandidat i (tittel på studieprogram)».

For oppnådd bachelorgrad etter 1. august 2009 angis gradens faglige innhold på vitnemålet som «Bachelor i (tittel på studieprogram)». Universitetsdirektøren fastsetter hvordan gradens faglige innhold skal angis på vitnemålet for bachelorgrad som er oppnådd før 1. august 2009.

For oppnådd bachelorgrad i fritt sammensatte fag angis graden på vitnemålet som «Bachelor» uten faglig tilleggsbetegnelse.

For oppnådd mastergrad med et omfang av 120 eller 300 studiepoeng angis gradens faglige innhold på vitnemålet som «Master i (tittel på studieprogram)». Norges fiskerihøgskole kan i stedet for (tittel på studieprogram) benytte (tittel på studieprogram/fiskerikandidat) og (tittel på studieprogram/siviløkonom).

For oppnådd erfaringsbasert mastergrad angis gradens faglige innhold på vitnemålet som «Erfaringsbasert master i (tittel på studieprogram)».

For oppnådd mastergrad i studier som erstatter de tidligere sivilingeniørstudiene, kan gradens faglige innhold på vitnemålet angis som «Master i teknologi/sivilingeniør».

For oppnådd mastergrad med integrert praktisk-pedagogisk utdanning angis gradens faglige innhold på vitnemålet som «Master i (tittel på studieprogram)» med tilføysen «med integrert praktisk-pedagogisk utdanning».

For oppnådd yrkesutdanning oppgis navnet på utdanningen på vitnemålet som «Allmennlærerutdanning» eller «Faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag».

Det utstedes eget vitnemål for fullført jordmorutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning.

Det utstedes bare ett vitnemål per kandidat for oppnådd bachelorgrad innenfor et studieprogram og for oppnådd bachelorgrad i fritt sammensatte fag.

Det utstedes ikke vitnemål fra Universitetet i Tromsø til kandidater som har avlagt eksamener med mindre omfang enn 60 studiepoeng ved universitetet.

Ved vitnemålet skal det følge med et engelskspråklig vitnemålstillegg som gir en nærmere beskrivelse av kandidatens utdanning og av høgre norsk utdanningssystem, Diploma supplement.

Kapittel IV. Gradene cand.med. og cand.psychol.

§ 12. *Graden cand.med.*

Det medisinske fakultet tildeler graden candidatus/candidata medicinae, som gir rett til tilsvarende tittel. Graden gis for fullført integrert studium i medisin av seks års varighet.

I studiet må examen philosophicum med et omfang av 10 studiepoeng inngå.

§ 13. *Graden cand.psychol.*

Det samfunnsvitenskapelige fakultet tildeler graden candidatus/candidata psychologiae, som gir rett til tilsvarende tittel. Graden gis for fullført integrert studium i psykologi av seks års varighet.

I studiet må det inngå et førstesemesterstudium bestående av examen philosophicum med et omfang av 10 studiepoeng, examen facultatum med et omfang av 10 studiepoeng og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng. I stedet for examen facultatum med et omfang av 10 studiepoeng og et fagemne med et omfang av 10 studiepoeng, kan det inngå fagemner med et samlet omfang av 20 studiepoeng. Det skal gis undervisning og veiledning i informasjonskompetanse.

Kapittel V. Fritak og reduksjon av studiepoeng

§ 14. *Fritak*

Det faglig ansvarlige fakultet kan gi en student fritak for emner som inngår i studieprogrammet dersom det godtgjøres at tilsvarende emner er tatt ved universitetet eller annen utdanningsinstitusjon. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Søknad om fritak for examen philosophicum skal behandles av Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 15. *Reduksjon i studiepoeng*

Studenter som avlegger eksamen i emner som faglig dekker hverandre helt eller delvis og er på samme faglige nivå, får redusert sin samlede studiepoengsum for de aktuelle emnene. Faglig ansvarlig fakultet gjør vedtak om omfanget av reduksjonen.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

Kapittel VI. Studierett, permisjon, utdanningsplan og undervisningsterminene

§ 16. *Studierett*

Studierett tildeles den som har fått opptak til et studium. Studieretten gjelder fra den dagen UiT mottar studentens aksept på tilbudet om opptak. For studenter som er tatt opp til et studieprogram, gjelder studieretten de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjon som avdelingen har godkjent. Studieretten gjelder videre bare ved det studiestedet studenten har fått opptak. Studenten kan imidlertid søke om overflytting til et annet studiested. Fakultetene selv bestemmer vilkår for overflytting. For øvrige studenter gjelder studieretten emnet eller emnene den enkelte student er tatt opp til.

Den som har akseptert tilbud om studieplass, beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier, såfremt fakultetet ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år ut over normert studieprogresjon for det aktuelle studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart, permisjoner, utestengelse fra universitetet og faglig forsinkelser. Studenter som står i fare for å miste studieretten etter dette ledd skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart. Fakultetene kan inndra studieretten til studenter som har mottatt forhåndsvarsel og som har blitt ytterligere forsinket uten gyldig grunn. Ved vedtak om inndragning av studieretten skal studenten underrettes skriftlig om vedtaket. I underrettelsen skal det opplyses om begrunnelsen for vedtaket og klageadgangen. Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet.

Studenter med utdanningsplan må hvert semester bekrefte utdanningsplanen og betale semesteravgift innen fastsatt frist. Med bekreftelse av utdanningsplanen menes bekreftelse av den delen av utdanningsplanen som gjelder inneværende semester.

Studenter som er tatt opp til studier med et omfang på mindre enn 60 studiepoeng, må hvert semester registrere seg og betale semesteravgift innen fastsatt frist.

Studieretten opphører i alle tilfelle når den grad eller yrkesutdanning studieprogrammet leder fram til er oppnådd. For studenter som er tatt opp til enkeltemner eller årsstudier, opphører studieretten når emnene er bestått. Studenter som senere ønsker å ta ny eksamen i tidligere beståtte emner, må søke om å få ta eksamen som privatist. Disse studentene er fritatt for eventuelt privatistgebyr for neste ordinære eksamen etter at studieretten har opphørt.

0 Endret ved forskrifter 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012), 6 aug 2019 nr. 1342 (i kraft 1 aug 2019).

§ 17. Pålegg om framvisning av originaldokumenter

Studenter må ved forespørsel fra universitetet framvise originaldokumenter som er grunnlaget for opptak til studier eller for utstedelse av vitnemål ved Universitetet i Tromsø. Studenter som ikke framviser de forespurte originaldokumentene for kontroll kan miste studieretten. Vitnemål fra Universitetet i Tromsø vil kunne bli holdt tilbake til de forespurte originaldokumentene er framvist og kontrollert.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 18. Permisjon

En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-5. Permisjon skal også gis på grunnlag av verneplikt.

Permisjon kan gis på grunnlag av deltakelse i internasjonale forsvarsoperasjoner, studentpolitisk arbeid, attestert langvarig sykdom og andre tungtveiende grunner av faglig, sosial eller personlig art. Fakultetet avgjør søknader om permisjon. Permisjon etter dette ledd kan ikke gis for mer enn to år i løpet av studietiden.

Studenten skal ha rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Fakultetene må så langt det er praktisk mulig legge forholdene til rette for at studenten kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 19. Utdanningsplan

Universitetet i Tromsø skal inngå en utdanningsplan med den enkelte student som er tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer.

Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre det planlagte studiet eller studieløp fram til en grad eller yrkesutdanning på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.

Skifte av kull kan foretas etter avtale mellom fakultetet og studenten. Kullskifte kan også ensidig foretas av fakultetet når:

1. Studenten er mer enn et halvt år forsinket i forhold til normert studieprogresjon eller ligger 30 studiepoeng eller mer etter normert studieprogresjon. Kullskifte innebærer endret utdanningsplan og kan også medføre endringer i pensum og eksamensordninger. Studenten skal gis skriftlig melding om dette.
2. Studenten får endret studieprogresjon som følge av bestemmelser i fag- eller studieplan.

0 Endret ved forskrift 18 juni 2012 nr. 562 (i kraft 1 juli 2012).

§ 20. Undervisningsterminene

Høstsemesteret begynner medio august og avsluttes ultimo desember. Vårsemesteret begynner primo januar og avsluttes medio juni. I denne perioden skal undervisning og eksamen normalt være gjennomført.

Kapittel VII. Bortvisning og utestenging**§ 21. Bortvisning og utestenging**

Universitetets klagenemnd kan bortvise og utestenge en student etter reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-8 og § 4-10. Dette gjelder blant annet klanderverdig opptreden, fusk ved eksamen og skikkethetsvurdering.

Universitetsdirektøren kan gi en student som opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved universitetet ellers, skriftlig advarsel om at forslag om

bortvisning vil bli fremmet for universitetets klagenemnd dersom studenten fortsetter med sin forstyrrende opptreden, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-8 første ledd.

Universitetsdirektøren kan gi studenten skriftlig advarsel som beskrevet i lov om universiteter og høyskoler § 4-8 første ledd.

Kapittel VIII. Ikrafttredelse

§ 22. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2009.

Samtidig oppheves forskrift 21. juni 2007 nr. 827 om studier og eksamener ved Høgskolen i Tromsø og forskrift 24. november 2005 nr. 1777 for studier ved Universitetet i Tromsø.